การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

โดย
นายธนวิทย์ กวินธนเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563

การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

โดย
นายธนวิทย์ กวินธนเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563

THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING ABILITY AND TEAMWORK OF MATTHAYOMSUKSA 4 STUDENTSBY ORGANIZING LEARNING ACTIVITIES USING SQP2RS STRATEGY

By

MR. Thanawit KAWINTHANACHAROEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2020

หัวข้อ	การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS
โดย	ธนวิทย์ กวินธนเจริญ
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจุ้ย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากจุ้ย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญานปรีชาเศรษฐ)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(อาจารย์ ดร.อดิสรณ์ เรืองกิจจานันท์)

59255305 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
คำสำคัญ : ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ, การทำงานเป็นทีม, SQP2RS

นาย ธนวิทย์ กวินธนเจริญ: การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจุ้ย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีจับสลากใช้แบบแผนการวิจัยพื้นฐานแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 3) แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับดี 3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

59255305 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)
Keyword : CRITICAL READING ABILITY, TEAMWORK, SQP2RS STRATEGY

MR. THANAWIT KAWINTHANACHAROEN : THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING ABILITY AND TEAMWORK OF MATTHAYOMSUKSA 4 STUDENTSBY ORGANIZING LEARNING ACTIVITIES USING SQP2RS STRATEGY THESIS ADVISOR : ATIKAMAS MAKJUI, Ph.D.

The objectives of this research were 1) to compare critical reading ability of Matthayomsuksa 4 students before and after implementation of the SQP2RS strategy, 2) to study teamwork ability of Matthayomsuksa 4 students after implementation of the SQP2RS strategy, and 3) to study opinions of Matthayomsuksa 4 students towards learning the SQP2RS Strategy. The sample consisted of 40 students from Matthayomsuksa 4/6, Protpittayapayat School, Ladkrabang, Bangkok, The Secondary Educational Service Area 2, first semester, academic year 2020, and using simple random sampling technique with a classroom unit. This research was pre - experimental with one group pre-test post-test design. The research instruments used were: 1) critical reading ability lesson plans using SQP2RS strategy, 2) critical reading ability test, 3) team work ability evaluation form, and 4) questionnaire for student's opinion towards learning the SQP2RS Strategy. The data were analyzed by mean, standard deviation of items and t-test dependent.

The research findings were as follows:

1) The critical reading ability of Matthayomsuksa 4 students after using SQP2RS Strategy was significantly higher than before at the .50 level. 2) The teamwork ability of Matthayomsuksa 4 students after using SQP2RS Strategy were rated at a good level. 3) The opinions of Matthayomsuksa 4 students towards learning the SQP2RS Strategy were rated at a highest level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณา เอาใจใส่ในการให้คำปรึกษาข้อชี้แนะ ข้อแนะนำต่าง ๆ จาก อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากจุ้ย รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญานปรีชาเศรษฐ อาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ พร้อมทั้งคอยให้กำลังใจและช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.อดิสรณ์ เรืองกิจจานันท์ ซึ่งได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ จนทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ ดร.ปริญญา ปั้นสุวรรณ์ และอาจารย์ ดร.สงา วงค์ไชย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนพรตพิทยพยัตที่ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนในการศึกษา ขอขอบคุณคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ตลอดจนเพื่อนครู ที่คอยให้กำลังใจ และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5โรงเรียนพรตพิทยพยัตที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวกวินธนเจริญที่สนับสนุนทางด้านการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยอย่างเต็มที่ และขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการศึกษาจนประสบความสำเร็จในวันนี้

ขอขอบคุณนางสาวณัฐพร สายกฤษณะ ที่ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และสนับสนุน รวมถึงเพื่อนพี่น้อง ในระดับปริญญาโทสาขาการสอนภาษาไทยทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้กันเสมอมาจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้วิจัยทุกท่าน

ธนวิทย์ กวินธนเจริญ

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

หน้า

สารบัญภาพ

หน้า

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการเผยแพร่ข่าวสารเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ระบบข้อมูลข่าวสารเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกวันนี้ การสอนนักเรียนที่มุ่งเน้นการอ่านเพียงเพื่อความเข้าใจนั้น อาจยังไม่เพียงพอต่อข้อมูลข่าวสารที่มีอย่างมากมายในปัจจุบัน แต่การสอนอ่านนั้นควรสอนให้นักเรียนรู้จักคิดหาเหตุผล ข้อเท็จจริง หรือประเมินความน่าเชื่อถือในขณะที่อ่านด้วยทุกครั้ง การสอนให้เด็กอ่านโดยใช้วิจารณญาณจึงเป็นสิ่งที่ควรพัฒนาและส่งเสริมเพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าในด้านการโฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ หากเด็ก ผู้ฟังหรือผู้อ่าน ไม่ได้ฟังหรืออ่านด้วยความคิดที่รอบคอบก็สามารถตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาได้โดยง่าย โลกยุคปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงไปได้ไกลทั่วโลกจึงทำให้ปริมาณข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนกันอย่างไม่มีที่สิ้นสุดทำให้การรับสารจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณให้รอบคอบเพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ต้องใช้ปัญญาผนวกกับการใช้เหตุผล ในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคคลทุกเพศทุกวัยโดยเฉพาะผู้ที่ยังขาดประสบการณ์ ขาดวิจารณญาณ หรือผู้ที่อยู่ในวัยเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมทั้งยังต้องสามารถเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6)

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและมีคุณค่ายิ่ง เพราะการอ่านทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษา และการดำเนินชีวิตประจำวันต่อไป ทั้งนี้การอ่านเป็นช่องทางหนึ่งในการแสวงหาความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้มนุษย์มีความสมบูรณ์ทั้งทางสติปัญญาและจิตใจ ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตวิญญาณของผู้อ่าน ให้ไปในทิศทางที่ดีงามด้วยตนเองและทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 3), วัชรี บูรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ (2547: 46) และวรรณี โสมประยูร (2553: 128-129) ที่ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ เสมือนขุมทรัพย์ทางปัญญา การอ่านทำให้มนุษย์รับรู้ข่าวสารทันต่อเหตุการณ์

มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีความสำคัญต่อการพัฒนาในอนาคต มนุษย์จึงควรฝึกทักษะและกระบวนการอ่านให้พร้อมต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตามการอ่านมิใช่อ่านเพียงเข้าใจหรืออ่านสรุปใจความแต่การอ่านที่ดีนั้นจะต้องอ่านแล้วรู้จักคิดพิจารณา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ซึ่งเรียกว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการอ่านที่มุ่งเน้นส่งเสริมกระบวนการคิดโดยอาศัยการพิจารณา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงต้องสามารถพิจารณาสิ่งที่อ่านโดยใช้เหตุและผลได้ ด้วยเหตุนี้ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในทุกสาขาวิชาและทุกวิชาชีพ เพราะเป็นความสามารถพื้นฐานของการดำเนินชีวิตและการประกอบวิชาชีพ ทุกวิชาจึงมีเป้าหมายสำคัญที่จะต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ยังเป็นทักษะสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนที่สามารถนำไปพัฒนาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน (2557: 16) ที่กล่าวไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะที่จำเป็นแก่มนุษย์มากทุกด้าน ทั้งในด้านศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ ช่วยส่งเสริมความรู้ให้เพิ่มพูนขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลให้สังคมเจริญและพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยนั้นยังมีความคาดหวังคุณภาพของผู้เรียนในทักษะการอ่าน กล่าวคือ “อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องและเข้าใจ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็น โต้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิดผังความคิด บันทึก ย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิด จากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และนำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 42) ดังนั้นผู้เรียนจึงควรฝึกฝนให้เกิดทักษะการอ่านถึงระดับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มิใช่เพียงการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาสำคัญที่พบในการสอนการอ่านและจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนพรตพิทยพยัต ได้แก่ จุไรรัตน์ นาคเทวัญ, พรหมมาศ แสงพลอย และสุทธิวรรณ จิ๋วสุข (สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม 2561) พบว่า ในการสอนอ่านนั้นนักเรียนยังขาดทักษะขั้นวิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่อ่านตลอดจนการประเมินค่าของสารที่ได้อ่าน นอกจากนี้นักเรียนยังไม่สามารถจับความคิดสำคัญที่ผู้เขียนส่งต่อมายังผู้อ่านและไม่สามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ บันลือ พฤกษะวัน (2534: 29) และฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2542: 37) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ส่วนใหญ่ขาดทักษะในการอ่านทั้งอ่านได้ช้า ไม่สามารถจับใจความสำคัญ

แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ ขาดวิจารณญาณในการอ่าน รวมถึงขาดนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ผลการทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของ PISA หรือ โครงการประเมินผลการศึกษานักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment) ประจำปี 2018 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2562: 10) การทดสอบดังกล่าวมุ่งเน้นการอ่านตั้งแต่ระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจเรื่องราวสาระของเนื้อความ สามารถคิดพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการเขียน ไปจนถึงการอ่านเพื่อประเมินค่าและตัดสินคุณค่าของสาร ซึ่งทำให้เห็นว่าการทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของ PISA นั้นครอบคลุมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วย จากผลการทดสอบพบว่า คะแนนเฉลี่ยการอ่านของนักเรียนไทย คือ 393 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประเทศในองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ที่มีคะแนนเฉลี่ยในปีเดียวกันคือ 493 และแนวโน้มคะแนนการอ่านของนักเรียนไทยโดยรวมลดต่ำลงซึ่งเห็นได้ชัดในการทดสอบ PISA ประจำปี 2012 ถึงการทดสอบ PISA ประจำปี 2018

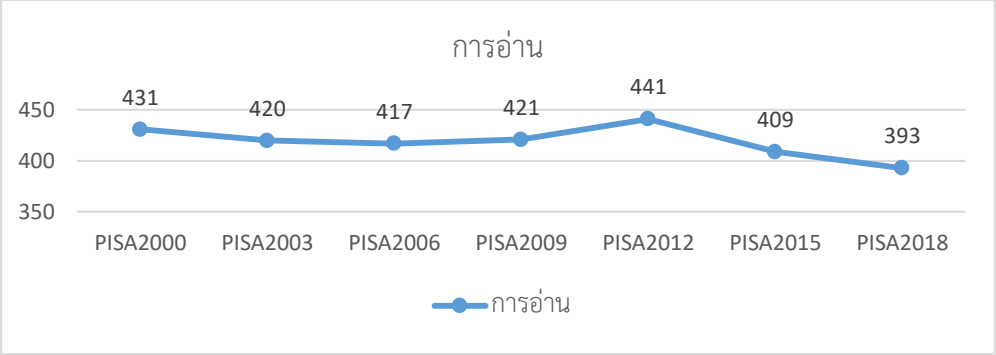

ที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ, สรุปผลการวิจัย PISA 2018

ภาพที่ 1 แสดงผลการทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของ PISA

จากการแสดงผลการทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของ PISA เห็นได้ว่าตั้งแต่ปี 2000-2006 ผลคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบมีแนวโน้มลดลงตามลำดับ คือ ปี 2000 คะแนนเฉลี่ยคือ 431 ปี 2003 คะแนนเฉลี่ยคือ 420 และปี 2006 คะแนนเฉลี่ยคือ 417 และในช่วงปี 2006-2012 ผลการทดสอบ มีแนวโน้มคะแนนที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คือ ปี 2006 คะแนนเฉลี่ยคือ 417 ปี 2009 คะแนนเฉลี่ยคือ 421 และปี 2012 คะแนนเฉลี่ยคือ 441 แต่ในช่วงปี 2012-2018 คะแนนผลการทดสอบลดลงอย่างน่าตกใจ คือ ปี 2012 คะแนนเฉลี่ยคือ 441 ปี 2015 คะแนนเฉลี่ยคือ 409 และปี 2018 คะแนนเฉลี่ยคือ 393 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดตั้งแต่ไทยเข้าร่วมการทดสอบ

นอกจากผลการทดสอบการรู้เรื่องการอ่านของ PISA แล้ว ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ของโรงเรียนพรตพิทยพยัต ประจำปีการศึกษา 2562 (2562: 4) ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยต่ำลงจากปีการศึกษา 2561 กล่าวคือ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2561 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 46.34 แต่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2562 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 39.35 เมื่อแยกคะแนนตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระ พบว่า สาระการเรียนรู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สาระที่ 1 การอ่าน นอกจากนี้ยังเป็นสาระการเรียนรู้ที่ทางสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติเน้นให้ทางโรงเรียนเร่งพัฒนา ซึ่งสังเกตได้จากตารางแสดงผลต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ของโรงเรียนพรตพิทยพยัต ระหว่างปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562

คะแนนเฉลี่ย O-NET วิชาภาษาไทย	**สาระการเรียนรู้**					**คะแนนเฉลี่ยรวม**
	การอ่าน	**การเขียน**	**การฟัง การดู และการพูด**	**หลักการใช้ภาษาไทย**	**วรรณคดีและวรรณกรรม**	
ปีการศึกษา 2561	32.13	44.62	74.58	37.10	57.92	46.34
ปีการศึกษา 2562	30.71	42.02	65.07	41.57	41.17	39.35

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ปีการศึกษา 2561-2562

นอกจากการทดสอบที่กล่าวในข้างต้นแล้ว ทางโรงเรียนพรตพิทยพยัตได้จัดการทดสอบการอ่านในโครงการ Miracle of Reading (2562: 3) ซึ่งเป็นโครงการของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อฝึกให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่หาความรู้ รวมถึงฝึกทักษะการอ่านในระดับต่าง ๆ จนถึงขั้นการใช้วิจารณญาณ ในการตัดสินหรือประเมินค่าสารที่ได้อ่าน โดยการทดสอบนี้จัดสอบภาคเรียนละ 2 ครั้ง ผลที่ได้จากการทดสอบคือ นักเรียนในแต่ละระดับส่วนใหญ่มีคะแนนสูงขึ้นตามลำดับ แต่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีระดับคะแนนเฉลี่ยที่ค่อนข้างต่ำและแนวโน้มคะแนนลดลง ดังแผนภูมิต่อไปนี้

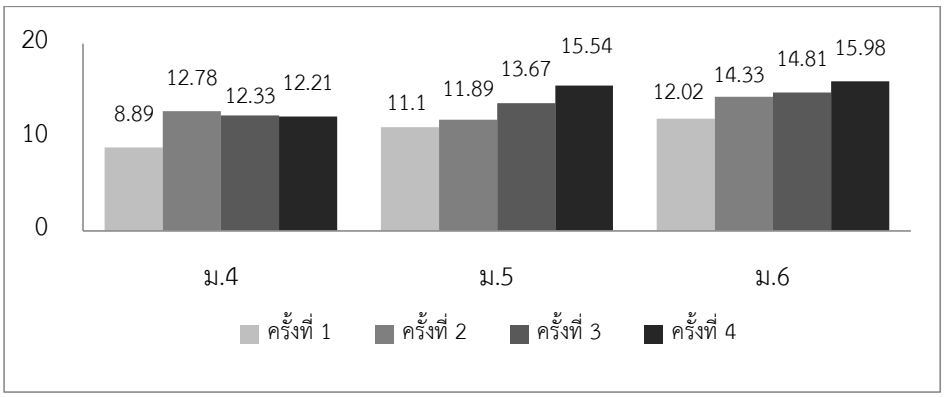

ที่มา : กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต, รายงานการทดสอบการอ่านโครงการ Miracle of Reading ปีการศึกษา 2562

ภาพที่ 2 แสดงผลการทดสอบโครงการ Miracle of Reading กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต

ซึ่งจากผลการทดสอบของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นั้นเป็นระดับชั้นที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ด้วยผลจากการทดสอบที่แนวโน้มคะแนนลดลงคือ 8.89 12.78 12.33 และ 12.21 ซึ่งแตกต่างจากในระดับชั้นอื่น ๆ ที่มีระดับคะแนนสูงขึ้น

จากการผลการทดสอบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ลดลง สาเหตุหนึ่งมาจากการที่นักเรียนขาดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณซึ่งเป็นผลมาจากนักเรียนไม่สามารถอ่านในระดับพื้นฐานได้ กล่าวคือนักเรียนไม่สามารถทำความเข้าใจ แปลความ หรือตีความเนื้อหาที่อ่านได้ จึงส่งผลไปถึงการอ่านในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ซึ่งใช้เทคนิควิธีสอนไม่เหมาะสม โดยยังใช้วิธีสอนแบบเดิม ๆ ที่มุ่งเน้นการท่องจำมากกว่าการใช้กระบวนการทางความคิดที่สูงขึ้น ดังนั้นครูจึงควรให้ความสำคัญกับการหาแนวทางที่สอดคล้องและเหมาะสมในการช่วยพัฒนาทักษะความสามารถในการอ่านทุกระดับของนักเรียน โดยเฉพาะยุคที่มีข้อมูลข่าวสารจำนวนมากและมีเทคโนโลยีที่มีบทบาทในการติดต่อสื่อสาร ทักษะพื้นฐานในการรับข้อมูลที่สำคัญทักษะหนึ่ง คือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพราะจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าของข้อมูลได้ถูกต้อง รู้เท่าทันสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเกิดประสิทธิภาพในการอ่าน ดังที่ สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531: 7) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่าเป็นการอ่านที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ทำให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง สามารถวินิจฉัยข้อผิดถูกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ในทำนองเดียวกัน ฉวีวรรณ คูหาภินันทน์ (2542 :3) ได้กล่าวถึง ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไว้ว่า ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นไม่ใช่แค่การอ่านได้แต่เพียงอย่างเดียว การอ่านเป็น ผู้อ่านจะต้องอ่านได้อย่างถูกต้อง อ่านได้เร็ว สามารถจับใจความ มีวิจารณญาณในการอ่าน สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ข้อคิดเห็นที่ดีมีเหตุผล สามารถ

นำสิ่งที่ได้รับไปใช้ ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และเป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนได้ อรอนงค์ ตั้งก่อเกียรติ (2542: 148) เสนอความคิดไว้สรุปได้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญเพราะทำให้ผู้อ่านพัฒนาปัญญา รู้จักพินิจพิเคราะห์สาร สามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ และเมื่อรู้จักใช้วิจารณญาณไตร่ตรองก็จะคิดอย่างเป็นระบบ และไม่หลงเชื่อคำเชิญชวนโน้มน้าวใจ ดังนั้นการปลูกฝังเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

บุคลากรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการ Miracle of Reading โรงเรียนพรตพิทยพยัต ตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนจึงได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ส่งผล ต่อคะแนนการทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยสามารถสรุปปัญหาได้ 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า เทคนิควิธีการสอนของครูที่นำมาใช้ไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ด้วยนักเรียนศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ครูใช้วิธีการสอนที่มุ่งสอนให้นักเรียนจดจำความรู้จากตำรามากกว่าการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักคิดและใช้เหตุผลด้วยตนเอง ครูขาดการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียนรู้ลดลง นอกจากนี้เทคนิควิธีการสอนที่ครูเลือกใช้ไม่สามารถพัฒนานักเรียนในห้องเรียนที่คละความสามารถได้ จึงเป็นพัฒนา ได้เพียงนักเรียนบางกลุ่มเท่านั้น และครูไม่สามารถกำกับดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงด้วยอุปสรรคในด้านเวลา สถานที่ และจำนวนนักเรียนด้านที่ 2 คือ ด้านเนื้อหา ซึ่งเนื้อหาที่ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ขาดความน่าสนใจ ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน และมีความยากเกินไป สาเหตุเหล่านี้ทำให้นักเรียน คิดว่าไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเองจึงไม่ใส่ใจในการอ่าน และ ด้านที่ 3 คือ ด้านผู้เรียน นักเรียนขาดจุดมุ่งหมาย ในการอ่าน ส่งผลให้นักเรียนไม่สนใจในการแสวงหาความรู้ ไม่ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการอ่าน นักเรียนขาดประสบการณ์ในการอ่าน เนื่องด้วยการเข้ามามีบทบาทของสื่อเทคโนโลยีที่มีความน่าสนใจมากกว่าหนังสือ ส่งผลให้มีพื้นฐานในการอ่านที่ไม่ดี และนักเรียนขาดทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอ่านทั้งการทำความเข้าใจประเด็นสำคัญ การตีความ ขยายความ การวิเคราะห์ ไปจนถึงการประเมินค่าซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการในการอ่านของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ในข้างต้นพบว่าสาเหตุสำคัญ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ถูกจำกัดด้วยเวลา สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอน และศักยภาพของตัวผู้เรียน ทำให้สามารถพัฒนานักเรียน ได้เพียงบางส่วน ซึ่งสอดคล้องกับ คณะอนุกรรมาธิการการปฏิรูปการศึกษา (2543: 3) กล่าวว่า การศึกษาที่เน้นการฟังบรรยายภายใต้กรอบอันจำกัดของห้องเรียน ทำให้เป็นตัวขัดขวางการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ขาดทักษะการติดต่อสื่อสารขาดมนุษยสัมพันธ์ ดังนั้นครูจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างทั่วถึง พัฒนาทักษะความรู้ควบคู่กับทักษะในการดำเนินชีวิต จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้เกิดการร่วมมือกัน ปรึกษาและช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกัน ซึ่งการทำงานเป็นทีมจึงเป็นอีกทักษะหนึ่ง ที่สามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: 115) แสดงความเห็นว่า ครูควรจัดกิจกรรมหล่อหลอมพฤติกรรมและวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ ให้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของคนในสังคมไทย อาทิ การตรงต่อเวลา การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานเป็นกลุ่มคณะ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการทำงานเป็นทีมนั้นเป็นทักษะหนึ่งที่มีประโยชน์และความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549: 8) และทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2551: 11) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้ การทำงานเป็นทีมเป็นการร่วมมือร่วมใจกันของสมาชิกในทีม โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ศักยภาพในตัวบุคคล และสภาพแวดล้อมที่มีขอบเขตที่จำกัด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายร่วมกัน จึงเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมนั้นเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งในการปฏิบัติงานแต่ละบุคคลจะมีบทบาทแตกต่างกันตามความสามารถหรือตามที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ร่วมมือและประสานการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับปราณี รามสูต และจำรัส ด้วงสุวรรณ (2545: 170) ได้กล่าวถึงความหมายของทำงานเป็นทีม ว่าเป็นการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งสมาชิกทุกคนมารวมกลุ่มกันการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทุกคนในทีมจะมีบทบาทเฉพาะของตนตามศักยภาพร่วมมือและประสานงานกันเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายร่วมกัน รวมถึงการเรียนรู้ โดยการทำงานเป็นทีมนั้นยังเป็นการแบ่งเบาภาระงานของผู้เรียนและช่วยลดข้อจำกัดในเรื่องการทำงานที่ยากทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งหากผู้เรียนไม่มีความสามารถ ในการทำงานเป็นทีมแล้วอาจก่อให้เกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ จรูญ ประทุมรุ่ง (2545: 20) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมไว้ว่า การทำงานทีมนั้นตอบสนองความต้องการที่จะอยู่ร่วมกันของบุคคลป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว ช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามัคคี การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นการฝึกทักษะในการทำงานร่วมกัน เป็นการแบ่งเบาภาระที่หนักเกินไป ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเองในการทำงานและการเรียน

ดังนั้นการทำงานเป็นทีมนั้น จึงเป็นทักษะที่สำคัญนอกจากจะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว ยังสามารถพัฒนากระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนได้ เพราะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง ในด้านการติดต่อสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ การตอบสนองและสามารถแก้ปัญหาร่วมกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546: 10) และสันติ บุญภิรมย์ (2557: 161) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมว่า การทำงานเป็นทีมเป็นการเรียนรู้การปฏิบัติตนในสังคม

และตอบสนองความต้องการพื้นฐานของแต่ละบุคคล ส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของทีมด้วยการระดมศักยภาพของแต่ละคน ร่วมมือกันทำงานอย่างประสาน ซึ่งส่งผลให้สามารถประสบความสำเร็จร่วมกัน

อีกทั้งการทำงานเป็นทีมยังเป็นทักษะที่สำคัญที่ยูเนสโกระบุในเสาหลักแห่งการศึกษาของศตวรรษที่ 21 รวมถึงยังถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งในหลักปฏิบัติของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 กล่าวคือ แผนการศึกษาแห่งชาติมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs, 8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) และ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้าน ความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตากรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 79) ดังนั้น การทำงานเป็นทีมจึงเป็นอีกทักษะหนึ่งที่จะช่วยสร้างพื้นฐานในการเรียนรู้ และพัฒนาความสามารถในด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสอดแทรกกระบวนการการทำงานเป็นทีมนั้นมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน เช่น การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH – PLUS (กิตติกาญจน์ อินทเกตุ: 2557) การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ (ชาญชัย หมันประสงค์: 2556) การศึกษาความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ (ศิริพร ศรีสุวรรณ์: 2557) เป็นต้น นอกจากนี้กลวิธี SQP2RS ยังเป็นกลวิธีหนึ่งที่น่าสนใจในการนำมาพัฒนาความสามารถในการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีม ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ (2556: 4) ได้กล่าวว่า กลวิธี SQP2RS นี้สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่าน เพราะทุกขั้นตอนของกลวิธีนี้เน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และทัศนคติ กลวิธีนี้คิดค้นโดย Echevarria, Vogt and Short (2010: 71) ศาสตราจารย์ด้านการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ได้ออกแบบและพัฒนาเทคนิคและกลวิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาให้แก่นักเรียน กลวิธีนี้สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญและมีระบบ

การคิดที่มีประสิทธิภาพ โดยการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์กับเรื่องที่อ่านแล้วนำมาตั้งคำถาม หาคำตอบ ตรวจสอบและสรุปความจากความเข้าใจของตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

นอกจากการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแล้ว กลวิธี SQP2RS ยังสามารถพัฒนากระบวนการการทำงานเป็นทีมได้อีกด้วย เพราะในขั้นตอนของกลวิธี SQP2RS นั้นสามารถให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเอง เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มย่อยได้ ซึ่งกลวิธี SQP2RS มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (survey) ในขั้นตอนนี้ให้นักเรียนสำรวจเนื้อเรื่องแบบผ่าน ๆ สังเกตชื่อเรื่อง คำสำคัญ โดยใช้เวลาประมาณ 1-3 นาที เพื่อกำหนดแนวคิดในการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (question) นักเรียนและครูร่วมกันตั้งคำถามให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน ขั้นที่ 3 ขั้นคาดคะเน (predict) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะคาดคะเนคำตอบของคำถามทุกข้อที่สร้างขึ้น ขั้นที่ 4 ขั้นอ่าน (read) เป็นขั้นที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด เพื่อค้นหาคำตอบของคำถามที่สร้างขึ้น ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนอง (respond) ในขั้นตอนนี้นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายตอบคำถามทุกข้อที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 นักเรียนทุกคนช่วยกันพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคำตอบ และขั้นที่ 6 ขั้นสรุป (summarize) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนสรุปความเข้าใจเนื้อเรื่องด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้

ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาขั้นตอนต่าง ๆ ของกลวิธี SQP2RS แล้วพบว่า กลวิธีนี้สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนได้ ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ขั้นการสอนขึ้นโดยยึดขั้นการสอนจากกลวิธี SQP2RS ซึ่งสามารถสรุปขั้นการจัดการเรียนรู้ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (survey) แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 6-7 คน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับบทอ่าน จากนั้นสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้นหรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เพื่อหาแนวคิดสำคัญ ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (question) นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามตามแนวทาง การตั้งคำถามตามพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom’s Revised Taxonomy) โดยเป็นคำถามที่ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ได้อ่านจากบทอ่าน จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเขียนคำถามหน้าชั้นเรียน หากมีคำถามที่ซ้ำกลุ่มที่ซ้ำต้องคิดคำถามขึ้นใหม่ หรือคำถามยังไม่สอดคล้องตามแนวทางการตั้งคำถาม ครูและนักเรียนร่วมกันแก้ไขคำถามที่สอดคล้องขึ้นทดแทนแล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นคาดคะเน (predict) นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นอ่าน (read) นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านอย่างละเอียดและตรวจสอบคำตอบที่คาดคะเนไว้ จากนั้นปรับปรุงและเติมเต็มคำตอบให้ถูกต้อง ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนอง (respond) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ และขั้นที่ 6 ขั้นสรุป

(summarize) นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทอ่านในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์โดยเขียนแผนผังลงในกระดาษที่ครูแจก จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำกลวิธี SQP2RS มาใช้ในการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียนพัฒนาการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และได้ศึกษาพบกลวิธี SQP2RS ซึ่งกลวิธีนี้สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญ และมีการคิดที่มีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

กลวิธี SQP2RS คิดค้นโดย Echevarria, Vogt and Short (2010: 71) ศาสตราจารย์ด้านการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ได้ออกแบบและพัฒนากลวิธี SQP2RS ขึ้น กลวิธีนี้สามารถพัฒนานักเรียน ให้เกิดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการคิดที่เป็นระบบ และครูมีบทบาทกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบโดยใช้ประสบการณ์เชื่อมโยงความรู้จากบทอ่าน กลวิธี SQP2RS ประกอบด้วยขั้นตอนในการอ่าน 6 ขั้นตอน คือ 1) S (survey) ขั้นสำรวจ 2) Q (question) ขั้นคำถาม3) P (predict) ขั้นคาดคะเน 4) R_1 (read) ขั้นอ่าน 5) R_2 (respond) ขั้นตอบสนอง และ 6) S (summarize) ขั้นสรุป โดยมีผู้ศึกษาวิจัยโดยใช้กลวิธี SQP2RS ในการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนอง ต่อวรรณกรรม คือ ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ (2556: 51) ผลวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษากลวิธี SQP2RS นอกจากสามารถพัฒนาการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังได้แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อให้เกิดการร่วมมือในการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้นำกลวิธี SQP2RS มาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เมื่อสังเคราะห์ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แล้วสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (survey) แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 6-7 คน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับบทอ่าน จากนั้นสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้นหรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เพื่อหาแนวคิดสำคัญ

ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (question) นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามตามแนวทางการตั้งคำถามตามพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom’s Revised Taxonomy) โดยเป็นคำถามที่ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ได้อ่านจากบทอ่าน จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเขียนคำถามหน้าชั้นเรียน หากมีคำถามที่ซ้ำกลุ่มที่ซ้ำต้องคิดคำถามขึ้นใหม่หรือคำถามยังไม่สอดคล้องตามแนวทางการตั้งคำถาม ครูและนักเรียนร่วมกันแก้ไขคำถามที่สอดคล้องขึ้นทดแทน แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ขั้นคาดคะเน (predict) นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นอ่าน (read) นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านอย่างละเอียดและตรวจสอบคำตอบที่คาดคะเนไว้ จากนั้นปรับปรุงและเติมเต็มคำตอบให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนอง (respond) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุป (summarize) นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทอ่านในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์โดยเขียนแผนผังมโนทัศน์ลงในกระดาษที่ครูแจก จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

จากขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ข้างต้นผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (survey)

แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 6 - 7 คน นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้นหรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เพื่อหาแนวคิดสำคัญ

ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (question)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามตามแนวทางการตั้งคำถามตามพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom's Revised Taxonomy) และส่งตัวแทนเขียนคำถามหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นคาดคะเน (predict)

นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นอ่าน (read)

นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านอย่างละเอียดและตรวจสอบคำตอบที่คาดคะเนไว้

ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนอง (respond)

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุป (summarize)

นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทอ่านในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์และนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ตัวแปรตาม

- ความสามารถในการอ่านอย่างมี
- ความสามารถในการทำงานเป็นทีม
- ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่

2. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับใด

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

2. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับดี

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 12 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 529 คน เป็นห้องเรียนแบบคละความสามารถของนักเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 40 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีจับสลาก

3. ระยะเวลาในการทดลอง ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ใช้เวลาในการวิจัย 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 10 คาบ โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2 คาบ รวมเวลาในการวิจัยทั้งสิ้น 12 คาบ

4. เนื้อหาในการทดลอง ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ท 1.1 ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ท 1.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

ท 1.1 ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

โดยผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านจากหนังสือและสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ โฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์ ข่าว เรื่องสั้น และบทความ

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- ความสามารถในการทำงานเป็นทีม
- ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคำศัพท์เฉพาะขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติอย่างเป็นระบบชัดเจน มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีม ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (survey) แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 6-7 คน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับบทอ่าน จากนั้นสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้น หรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เพื่อหาแนวคิดสำคัญ ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (question) นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามตามแนวทางการตั้งคำถามตามพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom’s Revised Taxonomy) โดยเป็นคำถามที่ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ได้อ่านจากบทอ่าน จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเขียนคำถามหน้าชั้นเรียน หากมีคำถามที่ซ้ำกลุ่มที่ซ้ำต้องคิดคำถามขึ้นใหม่ หรือคำถามยังไม่สอดคล้อง ตามแนวทางการตั้งคำถาม

ครูและนักเรียนร่วมกันแก้ไขคำถามที่สอดคล้องขึ้นทดแทน แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นคาดคะเน (predict) นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบของคำถาม ที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นอ่าน (read) นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านอย่างละเอียดและตรวจสอบคำตอบที่คาดคะเนไว้ จากนั้นปรับปรุงและเติมเต็มคำตอบให้ถูกต้อง ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนอง (respond) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ และขั้นที่ 6 ขั้นสรุป (summarize) นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทอ่านในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์โดยเขียนแผนผังมโนทัศน์ลงในกระดาษที่ครูแจก จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในการอ่านจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และสามารถตัดสินหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งวัดได้จากคะแนนแบบทดสอบที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของผู้เรียนซึ่งเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีการวางแผนกระบวนการทำงานที่ดี เพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการประเมินแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ และประเมินการทำงาน 6 ด้าน คือ 1. การวางแผนในการทำงาน 2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน 3. การแสดงความคิดเห็น 4. ความสนใจในการทำงาน 5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และ 6. การนำเสนอผลงาน

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

5. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในการเลือก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มาปรับปรุงการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้ดียิ่งขึ้น

2. พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นระดับ ที่อยู่ในช่วงกำลังพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งนักเรียนยังได้กลวิธีในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการอ่านสื่อทั่วไปในชีวิตประจำวัน

3. พัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งในการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยดังนี้

1. เอกสารหลักสูตร
    1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
    1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
    2.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
    2.2 หลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
    2.3 ขั้นตอนของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
    2.4 แนวการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
    2.5 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
    2.6 การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
    2.7 ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม
    3.1 ความหมายและความสำคัญของการทำงานเป็นทีม
    3.2 หลักการของการทำงานเป็นทีม
    3.3 ขั้นตอนของการทำงานเป็นทีม
    3.4 แนวการสอนการทำงานเป็นทีม
    3.5 การวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม
    3.6 ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม
    3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี SQP2RS
    4.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS
    4.2 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    5.1 งานวิจัยในประเทศ
    5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารหลักสูตร

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3)

สาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจ เพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำ และรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

ฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็นความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้าน ที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราว ของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องและเข้าใจ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นโต้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิดจากการอ่าน มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และนำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน

2. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหารต่าง ๆ เขียนบันทึก รายงานการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนทางวิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการอ้างอิง ผลิตผลงาน ของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งประเมินงานเขียนของผู้อื่นและนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง

3. ตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู มีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเรื่องที่ฟังและดู ประเมินสิ่งที่ฟังและดูแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีทักษะการพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการ

และไม่เป็นทางการ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พูดแสดงทรรศนะ โต้แย้ง โน้มน้าว และเสนอแนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. เข้าใจธรรมชาติของภาษา อิทธิพลของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ โคลง ร่ายและฉันท์ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างถูกต้อง วิเคราะห์หลักการ สร้างคำในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและภาษาถิ่น วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5. วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 13) ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่อง ที่อ่าน	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้วประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ นวนิยาย และความเรียง - บทร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และลิลิต
	2. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่อง ที่อ่าน 3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล 4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน - บทความ
ม.4-6	5. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล	- วรรณกรรมพื้นบ้าน - วรรณคดีในบทเรียน - บทโฆษณา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด 7. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน 8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ	- สารคดี - บันเทิงคดี - ปาฐกถา - พระบรมราโชวาท - เทศนา - คำบรรยาย - คำสอน - บทร้อยกรองร่วมสมัย - บทเพลง - บทอาเศียรวาท - คำขวัญ
	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากหลักการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ทัศนะของการศึกษาไทยที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งในบริบทของการศึกษาและบริบทของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยได้ให้ความสำคัญกับทักษะการคิดเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นกระบวนการทางความคิดอย่างหนึ่งที่เป็นระบบ ซึ่งเมื่อรับสารจากการอ่าน ฟัง หรือดู กระบวนการนี้จะเกิดขึ้นเพื่อจำแนกข้อเท็จจริง วิพากษ์วิจารณ์สารที่ได้รับ ให้เหตุผลความน่าเชื่อถือ และประเมินค่าหรือตัดสินคุณค่า เมื่อได้ดังนั้นแล้วผู้เรียนจะนำผลที่ได้ไปสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลายสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

อย่างไรก็ตามผู้เรียนสามารถรับสารได้จากวิธีการต่าง ๆ หลากหลายวิธีและหนึ่งในนั้นคือการอ่าน ซึ่งเป็นวิธีการรับสารผ่านตัวอักษร ดังนั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นทักษะที่นักเรียนจำเป็นต้องฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่ต้องข่าวสารเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว

1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้พร้อมในทุกด้าน ทั้งในด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น สำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนพรตพิทยพยัต, 2561:64)

วิสัยทัศน์

มุ่งส่งเสริมภาษาไทย มีนิสัยรักการอ่าน สร้างสรรค์งานเขียน พากเพียรการใช้ภาษา รักษาวัฒนธรรมไทย ภูมิใจในวรรณคดี สร้างศักดิ์ศรีภูมิปัญญาไทย

เป้าหมาย

1. เพื่อสร้างความภูมิใจที่ภาษาไทยเป็นภาษาชาติ
2. เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ถูกต้อง
3. เพื่อสืบสานวัฒนธรรมให้คงอยู่คู่แผ่นดินไทย
4. เพื่อสืบทอดและอนุรักษ์ภาษาไทย วรรณกรรม และวรรณคดีไทยให้ดำรงสืบไป

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารให้ถูกต้อง
2. ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการเขียน
3. ส่งเสริมให้มีการแสวงหาความรู้อยู่เป็นนิจ
4. ส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสร้างสรรค์
5. ส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง
6. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยและความเป็นไทย
7. ส่งเสริมการเรียนรู้วรรณกรรมและวรรณคดีไทย
8. ส่งเสริมภูมิปัญญาไทยและอนุรักษ์ความเป็นไทย

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐานที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ ความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต

ท 1.1 ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้องไพเราะเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

สาระการเรียนรู้ การอ่านออกเสียงประกอบด้วยบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ

ท 1.1 ม.4-6/2 ตีความ แปลความและขยายความเรื่องที่อ่าน

สาระการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

สาระการเรียนรู้ การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์งานเขียนประเภทต่าง ๆ ทั้งบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง

ท 1.1 ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสิน แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

สาระการเรียนรู้ การอ่านจับใจความจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆในชุมชน

ท 1.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

สาระการเรียนรู้ วิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมพื้นบ้าน วรรณคดีในบทเรียน บทโฆษณา และความเรียงร้อยแก้วในบทเรียน

ท 1.1 ม.4-6/6 ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด ความเรียงในบทเรียน นิทาน บทร้อยกรองในบทเรียน

สาระการเรียนรู้ การอ่านจับใจความจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน

ท 1.1 ม.4-6/7 อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน เขียนแผนผังมโนทัศน์จากวรรณคดี บทความ นิทาน และความเรียงในบทเรียน

สาระการเรียนรู้ เขียนกรอบแนวคิด ผังมโนทัศน์ บันทึก ย่อความ และเขียนรายงานจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน

ท 1.1 ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนางานการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

สาระการเรียนรู้ สังเคราะห์ความรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน

ท 1.1 ม.4-6/9 มีมารยาทในการอ่าน

สาระการเรียนรู้ มารยาทในการอ่าน

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ภาษาไทย 1 **รหัสวิชา ท31101** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **เวลา 40 ชั่วโมง** **จำนวน1.0หน่วยกิต**

.....

ศึกษาทักษะการฟัง การดู และการอ่านออกเสียงร้อยแก้วประเภทบทความ นวนิยาย ความเรียง การอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อตีความ แปลความ ขยายความ และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ที่ฟัง ที่ดูได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินค่า เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจและแก้ปัญหาในเรื่องการเขียนรายงานเชิงวิชาการ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงได้อย่างถูกต้อง เขียนย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาหลากหลาย พูดสรุปแนวคิดและพูดแสดงความคิดเห็นอย่างมีวิจารณญาณจากการฟัง การดู การอ่าน วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมกลุ่มอาเซียนจาก วรรณคดีและวรรณกรรม สังเคราะห์ข้อคิด ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและตามความสนใจจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ประยุกต์ในชีวิตจริง มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การพูด และมีนิสัยรักการอ่าน รักการเขียน

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการเรียนความรู้และความเข้าใจ กระบวนการไตรสิกขา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการสื่อสาร ในการคิด ในการแก้ปัญญา ในการใช้ทักษะชีวิต และในการใช้เทคโนโลยี เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.4-6/1	ท 1.1 ม.4-6/2	ท 1.1 ม.4-6/6	ท 1.1 ม.4-6/8
ท 1.1 ม.4-6/9			
ท 2.1 ม.4-6/3	ท 2.1 ม.4-6/6	ท 2.1 ม.4-6/8	
ท 3.1 ม.4-6/1	ท 3.1 ม.4-6/4	ท 3.1 ม.4-6/6	
ท 4.1 ม.4-6/4	ท 4.1 ม.4-6/5	ท 4.1 ม.4-6/6	
ท 5.1 ม.4-6/1	ท 5.1 ม.4-6/4	ท 5.1 ม.4-6/5	ท 5.1 ม.4-6/6

รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท 31101

รายวิชา ภาษาไทย 1 **รหัสวิชา ท31101** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **เวลา 40 ชั่วโมง** **จำนวน1.0หน่วยกิต**

.....

ตารางที่ 3 แสดงหน่วยการเรียนรู้ตามโครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	รักษ์การอ่าน	ท 1.1 ม.4-6/1 ท 1.1 ม.4-6/2 ท 1.1 ม.4-6/6 ท 1.1 ม.4-6/7 ท 1.1 ม.4-6/9	- ความรู้พื้นฐานการอ่านประเภทต่าง ๆ - อ่านบทความ สารคดี ข่าว และหนังสืออ่านนอกเวลาที่กำหนด	4	10
2	การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	ท 1.1 ม.4-6/1 ท 1.1 ม.4-6/2 ท 1.1 ม.4-6/6 ท 1.1 ม.4-6/8 ท 1.1 ม.4-6/9	- การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ - การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ - การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ - การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	10	25
3	การเขียนสื่อความ	ท 2.1 ม.4-6/3 ท 2.1 ม.4-6/6 ท 2.1 ม.4-6/8	- การเขียนบรรยาย - การเขียนพรรณนา - การเขียนอธิบาย - การเขียนประกาศ	4	10
4	ภาษาพาที	ท 3.1 ม.4-6/1 ท 3.1 ม.4-6/4 ท 3.1 ม.4-6/6	- หลักการพูด - ฝึกปฏิบัติการพูดในโอกาสต่าง ๆ - โต้วาที	6	15
5	ธรรมชาติของภาษา	ท 4.1 ม.4-6/4 ท 4.1 ม.4-6/5 ท 4.1 ม.4-6/6	- ธรรมชาติของภาษา - พันธกิจของภาษา - เสียงในภาษา - พลังของภาษา	6	15
6	วรรณคดี วรรณกรรม	ท 5.1 ม.4-6/1 ท 5.1 ม.4-6/4	- วิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น	10	25

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ท 5.1 ม.4-6/5 ท 5.1 ม.4-6/6	- ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม - บูรณาการการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต - ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าและนำไปใช้อ้างอิง		
รวม				40	100

ที่มา : งานพัฒนาหลักสูตร, กลุ่มบริหารงานวิชาการ, หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัต ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ผู้วิจัยใช้หน่วยการเรียนรู้ ที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 10 คาบ โดยผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านจากหนังสือและสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ ข้อความโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์ ข่าว เรื่องสั้น และบทความ ซึ่งเนื้อหาที่ได้คัดเลือกนั้นเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถพบเห็นในชีวิตประจำวันนักเรียนจึงจำเป็นต้องใช้ทักษะในการอ่านเพื่อเข้าใจ ตีความ แปลความ พิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนประเมินค่าของเนื้อหาที่อ่านได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังรายละเอียดในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะการอ่านขั้นสูง ที่ผู้อ่านต้องใช้กระบวนการทางความคิด สติปัญญาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มาคิดวิเคราะห์ แยกแยะ พิจารณา ตลอดจนตัดสินประเมินค่าเรื่องอ่าน บนพื้นฐานของหลักความเป็นจริงและเหตุผล ซึ่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีดังนี้

2.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านเป็นวิธีการรับสารรูปแบบหนึ่งที่จำเป็นต่อการศึกษาของนักเรียน และเพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านจึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเข้ามามีส่วนร่วม นักวิชาการ จึงได้ให้ความหมายของ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไว้ดังนี้

กัลยา ยวนมาลัย (2539: 20-25) กล่าวว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านที่ต้องอ่านมาก และใช้ความสามารถในการอ่านเพื่อสันนิษฐานหาเหตุผล พร้อมทั้งบอกได้ว่าข้อความนั้นถูกหรือผิด เหตุผล เป็นเหตุผลทางภาษา ซึ่งได้แก่เหตุผลทางความหมายและเหตุผลในความเป็นจริง

ศุภวรรณ์ เล็กวิไล (2539: 23) และสุพรรณี วราทร (2545: 47-49) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้สอดคล้องกันว่า เป็นการอ่านโดยการนำความคิด ความรู้ ประสบการณ์และข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาพิจารณาสารที่อ่านอย่างมีเหตุผล แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านก่อนที่จะเลือกรับ ไม่รับ โต้แย้ง หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับสารที่ได้รับจากการอ่านนั้น

โกชัย สาริกบุตร (2541: 56-57) การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ ผู้อ่านเข้าใจได้หมด รู้เท่าทันทุกข้อความที่ผู้เขียนแสดงความคิดแต่ผู้อ่านมีความคิดเป็นของตนเอง รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์เลือกรับแต่ความคิดที่เป็นประโยชน์ ขจัดความคิดที่เหลวไหลไร้สาระออกไป เรียกว่าอ่านดี คือ อ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2542: 98) และเอมอร เนียมน้อย (2551: 11) กล่าวสอดคล้องกันว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านขั้นสูงที่ใช้สติปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผล ที่ถูกต้อง ใคร่ครวญสิ่งที่อ่านอย่างพินิจพิจารณา ตรวจตราหาเหตุผล เพื่อตัดสินใจประเมินค่าสิ่งที่ได้อ่านอย่างถูกต้องเที่ยงธรรม

โฆษิต อินทวงศ์ (2545: 26) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นกระบวนการอ่านที่สัมพันธ์กับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการจับประเด็นการพิจารณาเหตุผลและข้อตกลงเบื้องต้น การใช้เหตุผลที่ดี และพิจารณาประเด็นหรือคำอธิบายที่เป็นไปได้ของผู้อื่นซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถให้เหตุผลสนับสนุนหรือโต้แย้งเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจว่าอะไรควรเชื่อหรือควรทำ

จากคำนิยามของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึงกระบวนการรับรู้ความหมายของสาร เมื่อผู้รับสารได้รับผ่านการอ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และสามารถตัดสินหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้

อย่างไรก็ตามการอ่านอย่างมีวิจารณญาณถือว่าเป็นทักษะการอ่านที่มุ่งเน้นส่งเสริมกระบวนการคิด โดยอาศัยการพิจารณา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า จึงเป็นทักษะที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนสามารถนำไปพัฒนาตนเองได้ ดังที่มีนักวิชาการหลายท่านที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

บันลือ พฤกษะวัน (2534: 42) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าความรู้ที่ได้จากการอ่านจะไม่ทำให้หลงผิดก่อนหาทางพิสูจน์ความจริง

ทิพวรรณ หอมพูล (2538: 35-36) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในด้านความรู้ การแก้ปัญหา การพัฒนาบุคลิกภาพ และความสนุกสนาน ดังนี้

1. ด้านความรู้ การอ่านมากช่วยเพิ่มพูนความรู้ แต่ผู้อ่านก็ต้องอ่านอย่างถี่ถ้วน ไต่ตรอง และพิจารณาเนื้อหาเพื่อเลือกความรู้ที่เหมาะสม นำไปใช้ในโอกาสที่ถูกต้อง

2. ด้านการแก้ปัญหา การอ่านเป็นการสร้างสรรค์ สติปัญญาและความคิด ฝึกการใช้วิจารณญาณ เพื่อสามารถตัดสินและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล สุขุมรอบคอบ

3. ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ การอ่านมีผลในการปรับปรุงกล่อมเกลา ความคิดเห็นของผู้อ่าน และความคิดที่พัฒนาจะส่งผลมาถึงบุคลิกภาพที่ดี

4. ด้านความสนุกสนาน การอ่านสิ่งต่าง ๆ ผู้อ่านย่อมได้รับความสนุกสนานเมื่อแยกแยะและพิจารณาทั้งเนื้อหาและรสของงานเขียนนั้น ๆ

อรอนงค์ ตั้งก่อเกียรติ (2542: 148) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยพัฒนาปัญญาของผู้รับสารให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาร ที่ได้อ่าน สามารถแยกแยะส่วนต่าง ๆ และมองเห็นความสัมพันธ์ของทุกส่วนที่มาประกอบกัน ฝึกให้ผู้รับสารมีกระบวนการคิดที่ลึกซึ้งและสร้างสรรค์ รู้จักใช้วิจารณญาณไตร่ตรองไม่เป็นคนหลงเชื่อง่ายหรือตกเป็นเหยื่อ คำโฆษณาที่เกินจริงมีทักษะในการแยกแยะและหาแนวทางแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้เป็นผู้รอบคอบ และมีเหตุผลยิ่งขึ้น ช่วยให้มีความรู้ที่กว้างขวาง และเป็นแนวทางให้รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

เอมอร เนียมน้อย (2551: 10) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสติปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาและรู้จักตัดสินประเมินสารต่าง ๆ อย่างถูกต้องเที่ยงธรรม สามารถนำผลที่รับจากการอ่านมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคม

ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน (2557: 16) ที่กล่าวไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณาญาณ เป็นทักษะที่จำเป็นแก่มนุษย์มากทุกด้าน ทั้งในด้านศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจช่วยส่งเสริมความรู้ให้เพิ่มพูนขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลให้สังคมเจริญและพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

จากแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญต่อการพัฒนาสติปัญญา รู้จักคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินค่าข้อมูล ที่ได้รับก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อข้อความที่อ่านนั้นว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่มากน้อยเพียงใด ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่มีอยู่ตลอดเวลา

2.2 หลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านขั้นสูงซึ่งต้องใช้สติปัญญา พิจารณาตัดสินใจอย่างมีเหตุผลซึ่งมีผู้วิจัยหลายท่านได้ให้หลักของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2531: 69) และวรรณา บัวเกิด (2534: 162) กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสอดคล้องกันไว้ว่า

1. พิจารณาความถูกต้องของภาษาที่อ่าน

2. พิจารณาความต่อเนื่องของประโยคว่าสอดคล้องหรือเป็นเหตุเป็นผลกันหรือไม่ โดยอาศัยความรู้ ทางตรรกศาสตร์

3. พิจารณาความต่อเนื่องของเรื่องราวระหว่างเรื่องที่เป็นแกนหลักหรือแกนนำกับแกนรอง และส่วนประกอบอื่น ๆ กลมกลืนกันหรือเปล่า

นอกจากหลักการข้างต้นแล้ว ดนยา วงศ์ธนะชัย (2542: 180) เสนอหลักในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. พิจารณาความถูกต้องของภาษาที่อ่าน เช่น ด้านความหมาย การวางตำแหน่งคำ การเว้นวรรคตอน ความผิดพลาดดังกล่าวจะทำให้การสื่อความหมายเสียไป

2. พิจารณาความต่อเนื่องของประโยคว่ามีเหตุผลรับกันดีหรือไม่ โดยอาศัยความรู้ด้านตรรกวิทยาเข้าช่วย ความจากประโยคจะต้องไม่ขัดแย้งกัน หรือเรียงลำดับไม่สับสนจนอ่านไม่รู้เรื่อง หรือเสียเวลา ในการอ่านโดยเปล่าประโยชน์

3. พิจารณาความต่อเนื่องของเรื่องระหว่างเรื่องที่เป็นแกนหลัก หรือแกนนำกับแกนรอง และส่วนประกอบอื่น ๆ ว่ากลมกลืนกันหรือไม่

4. แยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และความรู้สึกของผู้แต่ง เพื่อช่วยให้การพิจารณาข้อเขียนนั้นทำได้ถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

5. พิจารณาความสัมพันธ์ของหลักการและตัวอย่าง โดยทั่วไปแล้วข้อความที่เป็นเหตุการณ์ หรือเรื่อง ที่ค้นพบใหม่ ถ้าผู้เขียนอ้างอิงหรือยกตัวอย่างมาให้เห็นด้วย จะเป็นการเพิ่มน้ำหนักของความเชื่อถือได้มากขึ้น ดังนั้น ก่อนที่เราจะเชื่ออะไรลงไป ขอให้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ของหลักการ และตัวอย่างที่นำมาประกอบ ว่ามีความเป็นจริงเพียงไร สมเหตุสมผลหรือไม่

6. ประเด็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นและความรู้สึก วิเคราะห์ความเป็นไปในความคิดของผู้เขียนกับความคิดเห็นส่วนตัวของเรา ผลลัพธ์แห่งการประเมินนั้น จะก่อเป็นความคิดสร้างสรรค์ให้กับเราหรือไม่

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 8) ได้เสนอแนะหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะต้องอาศัย การวิเคราะห์พื้นฐานร่วมกับการประเมินค่าเรื่องที่เราอ่าน วิจารณ์แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ถ้อยคำ รวมถึงทรรศนะของผู้เขียน ดังรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ถ้อยคำ เป็นการวิเคราะห์ความหมายของคำ ดังนี้

1.1 ความหมายโดยตรง

1.2 ความหมายโดยนัย

1.3 ความหมายตามบริบท

2. การวิเคราะห์ประโยค หมายถึง การพิจารณาการใช้และเรียบเรียงคำ ข้อความในประโยคว่าถูกต้องหรือไม่

จากหลักการอ่านที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่า หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นจำเป็นต้องเริ่มจาก 1) อ่านเพื่อพิจารณาความถูกต้องของภาษาทั้งด้านความหมายและการใช้ภาษาในประโยค2) อ่านเพื่อพิจารณาความเป็นเหตุเป็นผล โดยใช้หลักตรรกศาสตร์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลและ 3) อ่านเพื่อพิจารณา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านว่ามีเหตุผลน่าเชื่อถือเพียงใด

2.3 ขั้นตอนของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ลำดับขั้นตอนของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้อ่านเกิดวิจารณญาณ ซึ่งมีผู้วิจัยหลายท่านได้เสนอลำดับขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

Paul and Elder (2008) ได้อธิบายขั้นตอนของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามลำดับหรืออาจจะไม่กระทำทุกขั้นตอน โดยกล่าวไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การเรียบเรียงถ้อยคำได้ใหม่ เป็นการเรียบเรียงถ้อยคำใหม่เพื่อให้สามารถใช้ถ้อยคำของตนเองอธิบายความของประโยคที่ได้อ่านได้

ระดับที่ 2 การอธิบายความได้ คือ สามารถอธิบายความในเนื้อความที่อ่านได้ โดยสามารถกล่าวถึงประเด็นหลักของเนื้อความได้ สามารถเชื่อมโยงสถานการณ์จริงให้เกิดรูปธรรมได้ และสามารถอุปมา เปรียบเทียบเพื่อเชื่อมโยงการความคิดของตนได้

ระดับที่ 3 การวิเคราะห์ คือ สามารถพิจารณาถึงเหตุผลโดยใช้หลักการขององค์ประกอบของความคิดเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น

ระดับที่ 4 ประเมินค่า เป็นการตัดสินคุณค่า ความเป็นเหตุผลในสิ่งที่อ่าน ซึ่งในการประเมินขึ้นอยู่กับความคิด ตรรกะ ประสบการณ์ รวมถึงทรรศนะของผู้อ่าน

ระดับที่ 5 การแสดงบทบาท เป็นการทดสอบความเข้าใจขั้นสูง โดยผู้อ่านนั้นต้องสวมบทบาทเสมือนผู้เขียน ทำให้ผู้อ่านคิดแทนผู้เขียนในการตอบคำถามที่คาดว่าผู้เขียนจะคิดด้วยตรรกะอย่างนั้น ซึ่งถือเป็นการทดสอบว่าผู้อ่านได้ซึมซับในตัวบทอ่านจริงหรือไม่

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 95) กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เป็นการทำงานประสานกันระหว่างการมองเห็น การได้ยิน และการแปลความของสมอง ดังนั้น การอ่านที่

จะได้ผล จำเป็นต้องมีลำดับขั้นของการคิด ตั้งแต่เบื้องต้นจนกระทั่งถึงขั้นสูงสุด นักจิตวิทยาของการอ่านได้นำหลักการ ของ B.S. Bloom มาทำการประยุกต์ใช้ในการฝึกอ่าน ซึ่งมีทั้งหมด 6 ขั้น แต่ละขั้นมีลำดับขั้นของการคิด ที่แตกต่างกัน ขั้นที่ 1-3 เป็นการคิดขั้นเบื้องต้น สำหรับขั้นที่ 4-6 เป็นการคิดขั้นสูง ในแต่ละขั้นจะมีจุดมุ่งหมายของการคิดเรียงลำดับจากขั้นที่ 1-6 ดังนี้

ขั้นที่ 1 จำ เป็นขั้นเริ่มแรกของการอ่านที่สมองจะต้องจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมายของคำให้คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ

ขั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่าน ด้วยคำพูดของตนเองได้เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยคและข้อความที่ให้คติสอนใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์ โดยใช้คำพูดของตนเอง

ขั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนควรมีการฝึกนำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน การรู้จักแยกความหมายของคำ ที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนรู้จักสรุปแนวคิดของเรื่อง รู้จักค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สุภาษิตหรือคำพังเพยที่มีความหมายเปรียบเทียบแล้วใกล้เคียงกัน อีกทั้ง ยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกัน และต่างกันได้ด้วย

ขั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิด ที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสินเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่จริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรัก ความกตัญญูความซาบซึ้ง และยังรวมไปถึงความเป็นเหตุเป็นผลด้วย

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544: 19) ได้แบ่งลำดับขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านได้อย่างไม่ติดขัด รู้จักคำศัพท์ต่าง ๆ มาก เข้าใจหน้าที่ของคำในประโยค ตีความได้ถูกต้อง

2. อ่านเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระเหตุผลในหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียด

3. อ่านเพื่อสังเคราะห์ ผู้อ่านนำความคิดจากหนังสือหลายๆเล่มที่อาจมีความคิดตรงกันหรือต่างกันมาพิจารณาแล้วรียบเรียงเป็นความคิดของตน

4. อ่านเพื่อประเมินค่า เป็นการอ่านพิจารณาคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

จากการศึกษาลำดับขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย 1) การอ่านเพื่อความเข้าใจความหมายของคำหรือจับใจความ 2) การอ่านเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเรื่องราว 3) การอ่านเพื่อสังเคราะห์เป็นการอ่านเพื่อสรุปเหตุผลของเรื่อง และ 4) การอ่านเพื่อประเมินค่าเป็นการอ่านเพื่อพิจารณาคุณค่าของเรื่องได้อย่างมีเหตุผล

2.4 แนวการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การสอนอ่านเพื่อให้เกิดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนในศตวรรษ ที่ 21 ซึ่งอาศัยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2555: 16-21) ได้กล่าวสามารถสรุป ได้ว่า เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย ดังนั้นเพื่อให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการสอนและฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้กับผู้เรียน ได้มีผู้เสนอแนะวิธีการไว้ดังต่อไปนี้

สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทรัมพรรย์ (2523: 101) กล่าวไว้ว่า ในการสอนอ่าน อย่างมีวิจารณญาณนั้น ครูผู้สอนต้องมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่าน โดยการฝึกสังเกตประโยคที่เป็นใจความสำคัญของข้อความ จำแนกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น แยกใจความและพลความออกจากกันได้ และสามารถตีความได้ ซึ่งในบางครั้งข้อความที่ปรากฏผู้เขียนอาจจะใช้ถ้อยคำ ที่ไม่แสดงความหมายตรง ๆ นักเรียนจึงจะต้องตีความให้ได้ รวมถึงในส่วนของการใช้เหตุผลและความคิด อย่างมีวิจารณญาณในการสอนอ่านนั้นครูควรส่งเสริมให้นักเรียนคิดตั้งคำถามกับตนเอง วิเคราะห์เรื่องราว เหตุการณ์ การกระทำของตัวละครในขณะที่อ่าน สิ่งสำคัญก็คือครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ ๆ เพื่อให้ฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัย

สุภากร ราชากรกิจ (2532: 1-2) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่าเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักอ่านในลักษณะเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งต้องอาศัยเนื้อหาจากการอ่านแสดงความคิดเห็นเพื่อพิจารณาความน่าเชื่อถือ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 89-92) ได้เสนอทักษะพิเศษที่ครูควรฝึกเพิ่มให้นักเรียนในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ดังนี้

1. ค้นหาใจความสำคัญที่มีอยู่ในข้อความของแต่ละตอนของเรื่องที่อ่าน
2. การค้นหาส่วนปลีกย่อยที่ให้ความรู้
3. การสังเกตเหตุการณ์ที่เรียงลำดับ
4. การให้รู้จักทำนายผล
5. การค้นหาถ้อยคำหรือประโยคที่ให้ความรู้สึกประทับใจ
6. การเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน
7. การติดตามทิศทางการดำเนินเรื่อง
8. การหาข้อความตามการใช้ประโยชน์
9. การให้รู้จักสรุปเรื่องที่อ่าน
10. การวิเคราะห์โครงสร้างระหว่างการอ่าน
11. การศึกษารูปแบบของหนังสือหรือเรื่องที่อ่าน

12. การประเมินเนื้อเรื่อง

13. การสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวให้ผูกพันกับเรื่องที่อ่าน

14. การรู้จักเปรียบเทียบความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่องเดียวกัน

15. การค้นหาแหล่งที่อ้างอิงของผู้เขียน

16. การหาแนวทางหรือจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

17. การพิจารณาข้อความในส่วนที่อาจแทรกการโฆษณา

ไพพรรณ อินทนิล (2546:18) ได้เสนอแนวทางการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณดังนี้

1. สำรวจก่อนอ่าน คือ การอ่านคร่าว ๆ ว่าตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือไม่ โดยศึกษาจากชื่อเรื่อง ผู้เขียน บทนำเรื่อง และบทสรุปท้ายเรื่อง เพราะผู้เขียนมักจะสรุปใจความสำคัญไว้ การอ่านคร่าว ๆ ทำให้ทราบถึงเนื้อหาว่ามีคุณค่าความสำคัญเพียงใด

2. ตั้งคำถามว่าเนื้อหามีความสำคัญอย่างไร หรือสิ่งที่ต้องการทราบคืออะไร

3. การอ่านควรรวบรวมสมาธิให้จดจ่อกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่าน หารายละเอียดและจุดสำคัญมาตอบคำถาม

4. การระลึก ผู้อ่านควรจดจำข้อความที่สำคัญเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ นำมาเรียบเรียงตามสำนวนภาษาของตนเอง

5. ผู้อ่านควรจดบันทึก เพื่อความจำหรือบันทึกข้อความที่สำคัญ

6. การทบทวนเพื่อช่วยให้ความรู้อยู่ในระบบความคิด และสามารถนำความรู้นั้นออกมาใช้ได้

Elkins (2004, อ้างถึงใน สุวิทย์ มูลคำ, 2547: 55) ได้เสนอแนะกลวิธีในการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังต่อไปนี้

1. เตรียมพร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งของผู้เขียน (Prepare to become part of the writer’s audience) โดยศึกษาประวัติของผู้เขียน เป้าหมายในการเขียน วัตถุประสงค์ในการเขียน โดยสามารถอ่านได้จากบทนำ (introduction)

2. เตรียมการอ่านอย่างเปิดใจ (Prepare to read with an open mind) ผู้อ่านอย่างมีวิจารณญาณจะอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จจะอ่านเพื่อพิจารณาว่าเกิดอะไรขึ้นในแต่ละหน้า ให้โอกาสผู้เขียนได้พัฒนาความคิดอย่างยุติธรรมและผู้อ่านสามารถสะท้อนความคิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน

3. พิจารณาหัวเรื่อง (Consider the title) เพราะบางครั้งหัวเรื่องจะแสดงร่องรอยให้ผู้อ่าน ทราบเกี่ยวกับทัศนคติ เป้าหมาย มุมมองของบุคคล หรือกระบวนการต่าง ๆ

4. อ่านอย่างช้า (Read slowly) อ่านเนื้อเรื่องอย่างช้า ๆ และพิจารณาเรื่องราว

5. ใช้พจนานุกรมหรืองานอ้างอิงอื่น ๆ ตามความเหมาะสม (Use the dictionary and other appropriate reference works) ในบางครั้งอาจพบศัพท์ที่มีความหมายไม่ชัดเจนหรือเป็นศัพท์เฉพาะทาง ที่ยาก

6. จดบันทึก (Take note) ขีดเส้นใต้ในประเด็นสำคัญ ๆ จับใจความสำคัญของเรื่อง จากนั้นจดบันทึกสั้น ๆ หลักการ ทฤษฎีที่ผู้เขียนนำมาสนับสนุน เพื่อใช้ในการทบทวนความจำหรือเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหา ที่ยังไม่ชัดเจน

7. จัดทำบันทึกการอ่าน (Keep a reading journal) การจดบันทึกการอ่านมีประโยชน์มากทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สร้างนิสัยที่ดี และพัฒนาทั้งทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กัน

Wallce (1992: 35, อ้างถึงใน กิตติกาญจน์ อินทเกตุ, 2557: 26) ได้เสนอแนะหลักของการสอน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ 3 ขั้นตอน และให้ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน (Pre-reading) ในขั้นนี้ผู้อ่านควรตั้งคำถามก่อนลงมืออ่าน เช่น เรื่องนี้จะดำเนินเรื่องอย่างไร ผู้เขียนใช้วิธีการใดนำเสนอ เหตุใดจึงมีการเลือกเรื่องนี้มาเขียน เรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร

2. ขั้นขณะอ่าน (While reading) ขณะอ่านผู้อ่านก็ค้นหาคำตอบที่ได้ตั้งขึ้น ซึ่งทำให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น ในขณะที่อ่านควรตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านและค้นหาคำตอบโดยใช้วิธีการอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์

3. ขั้นหลังอ่าน (Post reading) เมื่ออ่านจบแล้วผู้อ่านควรตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่อง เช่น ข้อเขียนนี้ มุ่งเขียนให้ผู้อ่านกลุ่มใด หรือใครคือผู้อ่านเรื่องนี้ เรื่องนี้ผู้เขียนสามารถเลือกเขียนด้วยวิธีอื่นได้หรือไม่ ซึ่งการตั้งคำถามก่อนอ่าน ระหว่างอ่านและหลังอ่านนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านคิดเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบนับเป็นกลวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านมีวิจารณญาณในการอ่าน

จากแนวการสอนและการฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านได้ฝึกใช้ความคิด ซึ่งอาจใช้คำถามเข้ามาเป็นส่วนประกอบ โดยผู้อ่านต้องอ่านหนังสืออย่างพินิจพิเคราะห์ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านแล้วจึงไปจับประเด็นความคิดหลักของผู้เขียน จากนั้นวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น ประเมินค่าความน่าเชื่อถือของเรื่องที่อ่าน

2.5 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณครอบคลุมพฤติกรรมการอ่านตั้งแต่ระดับการแปลความ ตีความ จนถึงพฤติกรรมการอ่านระดับสูง คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การ

ประเมินผลและตัดสินสิ่งที่อ่าน ดังที่นักวิชาการได้อธิบายถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

ชลธิรา สัตยาวัฒนา (2524: 135) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้เป็นขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 สามารถอ่านได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง สามารถจับใจความได้ อย่างครบถ้วน แยกแยะใจความสำคัญและใจความรองได้ รวมถึงเข้าใจจุดประสงค์ อารมณ์ และทัศนคติ ของผู้แต่งที่ถ่ายทอดผ่านบทอ่านได้

ขั้นที่ 2 สามารถแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น ข้อมูล หรือแนวคิดต่าง ๆ ที่ปรากฏในงานเขียน สามารถแยกแยะให้ละเอียดลงไปได้ด้วยว่ามีประเด็นใดคล้อยตาม ประเด็นใดขัดแย้ง หรือแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมได้

ขั้นที่ 3 สามารถวิเคราะห์กลวิธีในการประพันธ์หรือแนวการเขียนงานเขียน อาจมีการเปรียบเทียบนักเขียนหลาย ๆ คน หรืองานเขียนหลาย ๆ สมัย การวิเคราะห์ในลักษณะนี้ถือเป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิดต่อศิลปะการประพันธ์อย่างมีระบบ

ขั้นที่ 4 สามารถวิพากษ์หรือประเมินค่าของงานเขียนหรือหนังสือเล่มหนึ่ง ๆ ในแง่มุมที่หลากหลาย อย่างเป็นธรรม

ดนยา วงศ์ธนะชัย (2542: 179) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณดังนี้

1. จำแนกความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และการอ้างอิงได้
2. เข้าใจความคิด ข้อคิดและอคติของผู้เขียน
3. ตีความหมายเกี่ยวกับภาพและภาษาที่มิใช่ตัวอักษรได้
4. ประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล และตัดสินคุณค่าอย่างมีเหตุผล
5. ใช้จินตนาการและแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่านด้วยการใช้ปัญญาและอารมณ์หรือความประทับใจ
6. ทายสิ่งที่จะอ่านต่อไปล่วงหน้าได้
7. สรุปความตามหลักฐานที่ได้
8. เปรียบเทียบความเห็นที่คล้ายกันและต่างกันได้
9. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเวลา สถานที่ การลำดับเรื่อง และเหตุผล
10. มีความรู้ต่อปฏิกิริยาต่อวิธีพูดและเขียนต่าง ๆ กัน

ฉวีวรรณ คูหาภินันทน์ (2542: 18) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า อ่านแล้วสามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อคิดเห็นออกจากข้อเท็จจริง อ่านแล้วสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างเที่ยงธรรม สามารถวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นกลวิธีการเขียน แนวการเขียน เนื้อเรื่อง

ภาพประกอบ ตัวละคร ของงานเขียนได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และสามารถตีความภาพรวมได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนตีความ สิ่งที่ซ่อนระหว่างบรรทัดได้

เฉลิมลาภ ทองอาจ (2552: 50) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า เมื่ออ่านแล้วสามารถบอก สาระสำคัญ แก่นของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ วิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของกลวิธี การนำเสนอหรือแก่นเรื่อง จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ปรากฏ ในเรื่องได้

Heilman (1967: 42) ได้อธิบายถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า เป็นพฤติกรรมในการอ่านที่ครอบคลุมในสิ่งต่อไปนี้

1. จำแนกประเภทของงานเขียนได้
2. ความสามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น
3. ความสามารถอธิบายคำศัพท์ และสำนวน
4. สามารถบอกจุดประสงค์ แนวความคิดหลัก โครงเรื่องได้
5. สามารถวิเคราะห์น้ำเสียง ความรู้สึกของผู้เขียนได้
6. สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึง ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในการอ่านจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และสามารถตัดสินหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้

2.6 การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้คำถามเป็นวิธีหนึ่งในการสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งนักวิชาการ ได้ให้แนวทางในการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการใช้คำถาม ไว้ดังนี้

บันลือ พฤกษะวัน (2543: 78) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ว่าสามารถทดสอบด้วยการใช้คำถามประเมิน เช่น

1. การแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น
2. การแยกแยะเรื่องที่เป็นจริงกับเพ้อฝัน
3. การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง
4. การพิจารณาโฆษณาชวนเชื่อ
5. การพิจารณาเหตุผลที่ชวนให้เชื่อ
6. การพิจารณาความเหมาะสมในคุณค่าและยอมรับความคิด

7. การบ่งชี้ถึงวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง

8. ความสามารถในการแสดงออกและความรู้สึก

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543: 83-84) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลการอ่าน รวมถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า นักจิตวิทยาการอ่านนำหลักของ B.S. Bloom มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านมี 6 ขั้น คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งแต่ละขั้นมีลำดับขั้นการคิดแตกต่างกัน ขั้นที่ 1-3 เป็นจุดมุ่งหมายเบื้องต้นของพฤติกรรมการอ่าน และขั้นที่ 4-6 เป็นการคิดในขั้นสูงของพฤติกรรมการอ่าน ซึ่งการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นจำเป็นต้องมีพฤติกรรมการอ่านทั้ง 6 ขั้น จึงจะถือว่าเป็นผู้บรรลุเป้าหมายของการอ่าน

วัชรา เล่าเรียนดี (2545: 21-22) ได้ให้คำแนะนำ การใช้คำถามเพื่อวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูดังนี้

1. การถามคำถามระดับ (ใช้ความคิด) ต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้าในการตั้งคำถามแต่ละครั้ง อาจถามนักเรียนทุก 10 นาที หรือตามความเหมาะสมของบทเรียนและเนื้อหา

2. ในแต่ละคำถามนั้นควรแสดงความคิดหรือความคิดรวบยอดเพียงประเด็นเดียว

3. ไม่ควรถามคำถามที่ให้ตอบเพียงแค่ใช่/ไม่ใช่ หรือเดาคำตอบได้

4. ให้ถามคำถามเพื่อให้หาคำตอบด้วยการเปรียบเทียบ ความเหมือน ความแตกต่าง (ถึง ไหน ทำไม อย่างไร) การนำความรู้ความคิดรวบยอดไปใช้แก้ปัญหา (ให้พิสูจน์ว่า..) พิจารณาเหตุผล (อะไรจะเกิดขึ้น)

5. พฤติกรรมที่ครูควรปฏิบัติขณะถามคำถามนักเรียน 1) หลังจากคำถามที่ (ชัดเจน) ควรหยุดประมาณ 10 นาที เพื่อให้นักเรียนตอบคำถาม 2) ปรับคำถามใหม่ ถ้านักเรียนยังไม่ให้คำตอบ (ถามเรื่องเดิมแต่ปรับให้ง่ายชัดเจนมากขึ้น หรือแฝงไว้ด้วยการแนะแนวคำตอบ) 3) ไม่เรียกชื่อให้นักเรียนตอบก่อนคำถาม และ 4) เสริมแรงให้กำลังใจนักเรียนที่ตอบคำถาม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546: 32) ได้ระบุถึงการวัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยการใช้คำถามไว้ ดังนี้ การวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (critical reading) สามารถวัดโดยการใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่ใช้สำหรับวัดความสามารถในการอ่าน ซึ่งมีผู้สร้างเครื่องมือไว้แล้วหรือสามารถสร้างแบบวัดการอ่านอย่างมีวิจารณญาณขึ้นใช้เอง ผู้สร้างเครื่องมือจะต้องมีความรอบรู้ในแนวคิดหรือทางทฤษฎีเกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำมาเป็นโครงสร้างของทักษะ การอ่าน กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการตัวชี้วัดหรือลักษณะพฤติกรรมเฉพาะที่มีคุณภาพที่คาดหวัง

อย่างไรก็ตามการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการใช้คำถามนั้น สามารถวัดได้ครอบคลุมทั้งความรู้ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมิน

ค่า และการสังเคราะห์ ซึ่งรูปแบบของการใช้คำถามในการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นคือ แบบทดสอบ เพราะสามารถวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ดังที่นักวิชาการ ได้อธิบายไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2540: 50) และสมนึก ภัททิยธนี (2546: 45) ได้อธิบายว่าแบบทดสอบไว้สอดคล้องกันว่า แบบทดสอบคือชุดของคำถาม (Items) หรืองานชุดใด ๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อนำไปเร้าหรือชักนำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตองสนองออกมาและสามารถสังเกตหรือวัดได้

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2542: 72) ได้อธิบายว่า แบบทดสอบ เป็นวิธีการเชิงระบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ณ เวลาหนึ่ง หรือของบุคคลคนเดียว หรือหลายคนในเวลาต่างกัน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545: 96) ได้อธิบายว่า แบบทดสอบ หมายถึง ชุดคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

ดังนั้นการใช้แบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นวิธีที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา อย่างไรก็ตามผู้สร้างแบบทดสอบ ควรมีความรอบรู้ในแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ลักษณะคำถาม ที่ใช้ควรเป็นคำถามที่เน้นกระบวนการคิด เช่น การเปรียบเทียบ การแก้ปัญหา เลี่ยงคำถามที่นักเรียน สามารถเดาคำตอบได้ นอกจากนี้การเสริมแรงยังเป็นอีกทางหนึ่งที่จะจูงใจและสร้างกำลังใจในการเรียนรู้

2.7 ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะฝึกให้ผู้อ่านคิดเป็น และรู้จักเหตุผลประกอบการพิจารณา ซึ่งผู้วิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

ประภาศรี สีหอำไพ (2524: 331) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและนำความคิด คติธรรมที่ได้มาประกอบกับประสบการณ์ ทำให้เกิดความคิดกว้างไกล ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่การแก้ปัญหาได้

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2528: 74) และแม้นมาส ชวลิต (2544: 25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสอดคล้องกันโดยสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยให้ผู้อ่านได้เนื้อหาสาระความรู้จากสารที่อ่านมิใช้อ่านเพื่อรับเฉพาะความคิดของผู้เขียนเท่านั้น ฝึกทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง และเกิดกระบวนการคิดเพื่อค้นคว้า

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531: 7) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผู้อ่านเกิดปัญญา มีความรู้กว้างขวาง เข้าใจตนเอง สามารถวินิจฉัยข้อมูลผิดถูกได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ปัญหาได้

อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์ (2545: 20) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า เป็นวิธี ที่ช่วยให้ผู้อ่านเป็นบุคคลที่มีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ และสรุปข้อมูลอย่างเป็นระบบ อันไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้น คือทำให้ผู้อ่านมีความรู้และความคิดอย่างรอบคอบ เป็นระบบ เป็นเหตุเป็นผลที่จะนำไปสู่การประเมินค่าต่อไป

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นมีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะช่วยให้นักเรียนเข้าใจ แปลความ ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมถึงประเมินคุณค่าของเนื้อหาที่อ่านได้ อย่างไรก็ตามปัญหาของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นเกิดจากหลายสาเหตุ ทั้งด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านผู้เรียน โดยปัญหาสำคัญ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ถูกจำกัดด้วยเวลา สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอน และศักยภาพของตัวผู้เรียน ทำให้สามารถพัฒนานักเรียนได้เพียงบางส่วน ดังนั้นการทำงานเป็นทีมจึงเป็นกระบวนการในการพัฒนานักเรียนในด้านทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและส่งเสริมให้เกิดเรียนรู้และพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกัน ดังรายละเอียดในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีม เป็นกระบวนการทำงานรูปแบบหนึ่งที่เกิดจากความร่วมมือของสมาชิกในทีมที่ทำงานประสานกัน ร่วมกันแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม มีดังนี้

3.1 ความหมายและความสำคัญของการทำงานเป็นทีม

กระบวนการทำงานร่วมกันของนักเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งการทำงานเป็นทีมนั้น นักวิชาการได้ให้ไว้ดังนี้

ดนัย เทียนพุฒ (2533: 33) และทศพร ประเสริฐสุข (2535: 22) ได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมสอดคล้องกันว่า การที่บุคคลมารวมกลุ่มปฏิบัติงานอย่างเต็มที่และประสานงานกันอย่างดี เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ทิศนา แขมมณี (2545: 10) ได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมว่า การที่กลุ่มบุคคลเข้ามาร่วมกันปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ การมาร่วมกันปฏิบัติงานนี้จะเป็นไปอย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จหรือไม่ เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยและองค์ประกอบหลายประการในการทำงานร่วมกัน การที่บุคคลมาร่วมกันเป็นกลุ่มและทำงานในลักษณะเป็นทีมนี้ไม่ใช่เพียงแต่การนำบุคคลหลาย ๆ คนมารวมกันเท่านั้น การรวมกลุ่มที่มีลักษณะการทำงานเป็นทีมจำเป็นต้องประกอบไปด้วย การมีเป้าหมายร่วมกัน การมีส่วนรวมในการดำเนินงาน การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม การประสานงานกันในกลุ่ม การตัดสินใจร่วมกัน การมีผลประโยชน์ร่วมกัน

ปราณี รามสูต และจำรัส ด้วงสุวรรณ (2545: 170) และวราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549: 3) ได้กล่าวถึงความหมายของทำงานเป็นทีมสอดคล้องกัน ว่า การทำงานเป็นกลุ่มซึ่งสมาชิกทุกคนมารวมกลุ่มกันการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทุกคนในทีมจะมีบทบาทเฉพาะของตนตามศักยภาพร่วมมือและประสานงานกันเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545: 273) ได้กล่าวถึงความหมายของทีมงานไว้ว่า ทีมงาน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำงานร่วมกัน ทุกคนมีจิตสำนึกถึงการทำงานมีส่วนร่วมรับผิดชอบและมีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จร่วมกัน

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546: 6) ได้ให้ความหมายของการทำงานกลุ่มว่า หมายถึง การนำเอาประสบการณ์มาวางแผนและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการในสมาชิกแต่ละคน และการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มโดยส่วนรวม ผู้นำจะสามารถทำงานให้มีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อเขาได้เรียนรู้วิธีการที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้เกิดปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์สำหรับสมาชิกแต่ละคนโดยวิธีการดังกล่าว แล้วประสบการณ์ในกลุ่มจะทำให้เกิดพัฒนาการในตัวบุคคลทุกคนและกลุ่มก็จะดำเนินไปด้วยความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้

สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง กลุ่มของบุคคลที่ทำงานโดยมีเป้าหมายร่วมกันซึ่งในการปฏิบัติงานแต่ละบุคคลจะมีบทบาทแตกต่างกันตามความสามารถหรือตามที่ได้รับมอบหมายมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ร่วมมือและประสานการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการทำงานเป็นทีมจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถที่ตนถนัดได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งนักวิชาการได้อธิบายถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549: 8) กล่าวถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ดังนี้ การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญ เพราะเป็นการรวมพลังกันของสมาชิกหลาย ๆ คน เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จด้วยความเชื่อที่ว่า มนุษย์แต่ละคนมีความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกัน ซึ่งความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในตัวบุคคลนั้นมีขอบเขตที่จำกัด ดังนั้น

การรวมกลุ่มกันก็เพื่อต้องการที่จะหลอมรวม จุดเด่นและความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละคนมาใช้ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย อาจกล่าวสรุปสาระความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ดังนี้ 1. เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา 2. เพื่อผลประโยชน์ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม3. เพื่อความรู้สึกปลอดภัยและมั่นคง 4. เพื่อตอบสนองความต้องการทางจิตใจ ได้แก่ ความต้องการ ด้านใฝ่สัมพันธ์ ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการการยกย่องนับถือ และความต้องการ ในการพัฒนาตนเอง

สุนันทา เลาหนันทน์ (2549: 64-65) กล่าวถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีมงาน ดังนี้ การทำงานเป็นทีมเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานที่ดีกว่าการทำงานโดยบุคคลเดียว มีการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้ดีว่า เสริมสร้างการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เข้มข้นกว่าเมื่ออยู่ลำพัง การกำหนดบทบาทหน้าที่ตามศักยภาพสามารถพัฒนาการทำงานของสมาชิกได้ ขจัดความขัดแย้งทำให้ได้งาน ที่มีประสิทธิภาพ สร้างความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ และหากปราศจากความร่วมมือแล้ว กลุ่มหรือองค์กรย่อมอยู่รอดไม่ได้

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2551: 11) กล่าวถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีมดังนี้ เนื่องจากความสำเร็จขององค์การขึ้นอยู่กับการบริหารทีมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารทีมงานจึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของกระบวนการในการบริหารทีมงานให้กระจ่างชัดในทุกแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นหลักในการทำงานเป็นทีม องค์ประกอบของทีมงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ของทีมงาน ตลอดจนวิธีกระตุ้นหรือจูงใจให้เกิดการทำงานเป็นทีมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทีมงานได้ช่วยกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่าการทำงานเป็นทีมนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ด้วยมีการระดมความคิดในการจัดการ ให้บรรลุเป้าหมาย ร่วมกันแก้ปัญหา พัฒนาความสามารถของสมาชิกในทีม เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน สร้างความน่าเชื่อถือให้กับบุคคล นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันของสมาชิก

3.2 หลักการของการทำงานเป็นทีม

ทีมงานประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความแตกต่างกัน ทั้งความแตกต่างในด้านความคิด ความเป็นอยู่ ความสามารถ ภูมิหลัง วิธีการเข้าถึงปัญหาและสิ่งต่าง ๆ อีกมากมาย อย่างไรก็ตามหากกลุ่มบุคคลหรือทีมงานเหล่านี้ต้องมาทำงานร่วมกันควรคำนึงถึงหลักการในการทำงานเป็นทีม ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงดังนี้

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2536: 41-46) ได้ให้หลักการปฏิบัติในการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้

1. ทีมต้องมีอุดมการณ์ที่แน่นอนซึ่งสมาชิกทุกคนยอมรับ
2. ถือความถูกต้องซึ่งไม่จำเป็นต้องถูกใจ
3. ประนีประนอมโดยมีน้ำใจของความร่วมมือ เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

4. อภัยซึ่งกันและกัน

5. อย่าพยายามเอาเปรียบกัน

6. ถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่ากัน

7. เคารพในสิทธิและเสรีภาพส่วนตัวของผู้อื่น

8. อย่าเด่นแต่คนเดียวต้องเด่นทั้งทีม

9. ถือว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นของธรรมดา

10. เมื่อมีปัญหาหรือไม่พอใจอะไรอย่าเก็บไว้หรือนำไปพูดลับหลัง แต่ให้นำปัญหานั้นมาพูดกันให้เข้าใจ

11. รู้จักแบ่งงานและประสานงานกัน

12. มีความคิดเป็นอิสระในการทำงานพอสมควร

13. ต้องปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบของทีมอย่างเคร่งครัด

14. ยอมรับผิดเมื่อทำผิด

15. เมื่อมีการขัดแย้งกันในกลุ่มให้ถือว่าเป็นการมองปัญหาคนละด้าน

สุพัตรา สุภาพ (2536: 102-103) ได้กล่าวว่าหัวใจของการทำงานเป็นทีมต้องรู้จักคนและรู้จักงานโดยมีลักษณะดังนี้

1. การให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน

2. มีการวางแผนงานล่วงหน้า เพื่อให้สมาชิกจะได้รู้ว่าต้องทำตามขั้นตอนอย่างไร

3. เข้าใจเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานว่าเป็นอย่างไร และต้องพยายามช่วยทำทุกอย่างให้เป้าหมายขององค์การนั้นสัมฤทธิ์ผล

4. มีการติดต่อสื่อสารที่ดีในระหว่างสมาชิกและติดต่อกับภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. แบ่งงานให้แต่ละคนรับผิดชอบเพื่องานจะได้ไม่ซับซ้อน

6. การให้สมาชิกร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกัน

7. ให้กลุ่มมีความผูกพันยึดเหนี่ยวให้มีความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

8. แบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน

9. ทุกคนในทีมควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อช่วยกันหาทางแก้ไขการปฏิบัติงานจะได้ดีขึ้น

10. ให้คนมีอารมณ์เหมือนๆ กันอยู่ด้วยกัน กลุ่มจะได้มีพลัง

11. เลือกสรรสมาชิกที่มีความสามารถเพื่อช่วยกันทำงานให้มีประสิทธิภาพ

12. สร้างแรงจูงใจแต่ละคนได้ถูกต้อง ไม่ว่าจะทำงานเพื่อความพอใจหรือความมั่นคง

13. เข้าใจบทบาทของคนว่าต้องทำอะไรบ้างโดยไม่ก้าวก่ายผู้อื่น

14. สามารถใช้ข้อขัดแย้งเป็นเชิงสร้างสรรค์มากกว่าทำลาย

15. ส่งเสริมให้กลุ่มสามารถทำงานร่วมกับกลุ่มอื่นได้

16. สนับสนุนกันและกันในระหว่างสมาชิกของกลุ่มโดยไม่ดูถูกดูหมิ่นกัน

Varney (1977: 154-155) ได้เสนอหลักในการทำงานเป็นทีมไว้ ดังนี้ สร้างบทบาทและความเข้าใจกันดีต่อกันให้กับสมาชิกแต่ละคนในทีมเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและมีความรู้สึกดีต่อกันและกันระหว่างสมาชิกภายในทีม เน้นการเสริมสร้างความเข้าใจในทักษะของทีมและบทบาทขององค์กร เพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีมเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ในการทำงานรวมถึงปัญหาที่พบจากการทำงานเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างสมาชิก นำความคิดที่แตกต่างของสมาชิกมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ มุ่งประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกเพื่อลดการแข่งขันกัน และเพิ่มสมรรถภาพของทีมในการทำงานร่วมกับทีมอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

จากแนวคิดของหลักในการทำงานเป็นทีมข้างต้น สามารถสรุปเป็นแนวทางได้ดังนี้ สมาชิกทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ เข้าใจ และปฏิบัติอย่างเต็มที่ มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มสมาชิกเพื่อระดมความคิดและลดความขัดแย้ง เรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อนำจุดเด่นและศักยภาพของสมาชิกออกมาใช้อย่างเต็มความสามารถ ร่วมกันสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.3 ขั้นตอนของการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมเป็นการทำงานที่มีกระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของทีม มีนักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนของการทำงานเป็นทีม ไว้ดังนี้

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2536: 41-46) ได้กล่าวถึงการทำงานเป็นทีมว่ามีขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการทำงาน 2) รวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบรายละเอียดก่อนลงมือทำงาน 3) กำหนดงาน หรือสิ่งต้องทำให้ชัดเจนเป็นข้อ ๆ มีการแบ่งงานกันตามความสามารถและความถนัดของแต่ละคน 4) วางแผนกำหนดทางเลือกที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ 5) ตรวจสอบผลการดำเนินงานแล้วสรุปและพิจารณาใหม่ว่างานที่ทำไว้ได้ผลดีเพียงใดตรงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อจะได้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานครั้งต่อ ๆ ไปดีขึ้น

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549: 15-16) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการทำงานเป็นทีม คือ 1) การจัดระบบในการทำงาน ได้แก่ กำหนดวัตถุประสงค์ วางเป้าหมาย กำหนด หลักเกณฑ์ หรือข้อตกลงในการทำงานเตรียมทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง 2) การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ คือ การทำ

ความเข้าใจระบบ ความมุ่งหมายกระบวนการ หรือแก้ปัญหาร่วมกัน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล อธิบายและแสวงหาวิธีการจัดการแก้ไขร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีที่ดี และกำหนดบทบาทหน้าที่ กำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล 3) การลงมือทำงาน คือ การปฏิบัติหน้าที่บทบาทที่ตกลงไว้ติดตามและประเมินผลตามระยะ และ 4) การประเมินผลปรับปรุงและพัฒนา เป็นการสะท้อนให้เห็นผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงเมื่อเจอข้อบกพร่องและพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้น

ธร สุนทรายุทธ (2553: 220) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้ 1) กำหนดภารกิจงานและเป้าหมายของการปฏิบัติให้ชัดเจน โดยสมาชิกร่วมกันดำเนินวิเคราะห์เกี่ยวกับภารกิจและงานที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ทุกคนเข้าใจตรงกันและกำหนดเป้าหมายชัดเจน 2) การวางแผนการทำงานโดยการนำเป้าหมาย การทำงานมาหลักวางแผนล่วงหน้า โดยการวางแผนปฏิบัติกำหนดขั้นตอนก่อนหลังและกิจกรรมเฉพาะในการทำงานแต่ละขั้นตอน 3) การแบ่งงานและกระจายงานให้แก่สมาชิกในทีมโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบ 4) การลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดได้หรือตามแผนที่ได้ปรับปรุงไว้ 5) มีการติดตามและสนับสนุนการปฏิบัติในลักษณะการนิเทศติดตามและควบคุมคู่กันไปในส่วนนี้อาจจะมีการสอนงาน การช่วยเหลือ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อช่วยผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้นและงานบรรลุเป้าหมาย 6) มีการประเมินผลงานอยู่เสมอเพื่อกำกับติดตามผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงการทำงานและสรุปผลความสำเร็จของทีมงาน

จากการศึกษาขั้นตอนของการทำงานเป็นทีมจากนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปขั้นตอนของการทำงานเป็นทีมได้เป็นขั้นตอนดังนี้ 1) สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ภาระงาน รวมถึงข้อปฏิบัติในการทำงานเพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงาน 2) กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน และกระจายงานตามความสามารถและความเหมาะสม 3) วางแผนการดำเนินงานและลงมือปฏิบัติงาน4) ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน นำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานครั้งต่อไป

3.4 แนวการสอนการทำงานเป็นทีม

การพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีมเป็นการแสดงทักษะการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งสามารถปฏิบัติได้หลายวิธี ดังนั้นเพื่อให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีมให้กับนักเรียน ได้มีผู้เสนอแนะแนวทางไว้ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2542: 11-12) และทิศนา แขมมณี (2545: 152) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์สอดคล้องกันว่าสามารถจัดได้หลายลักษณะตามความเหมาะสม ได้แก่

1. เกม (Game) เป็นวิธีการที่นำมาใช้ได้เป็นอย่างดีโดยผู้สอนอาจสร้างสถานการณ์หรือเกมการเล่นขึ้นมาแล้วให้ผู้เรียนได้เล่นภายใต้ข้อตกลงจะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้นักเรียนยังได้ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อตัดสินใจร่วมกัน

2. บทบาทสมมติ (Role-play) เป็นวิธีที่มีลักษณะที่คล้ายกับเกมแต่มีการกำหนดบทบาทให้แก่ผู้เรียนในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้นและแสดงออกตามบุคลิกภาพ ประสบการณ์ ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นเป็นผลให้สามารถเข้าใจในตนเองและผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

3. กรณีตัวอย่าง (Case) เป็นการนำเอาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพจริงมาเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ร่วมกันศึกษา โดยให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน เพื่อฝึกให้รู้จักคิดและเป็นการฝึก การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่นอันจะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจและฝึกทักษะการแก้ไขปัญหาการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการจำลองสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และได้เรียนรู้เกี่ยวกับความจริงในเรื่องนั้น เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจจะไม่กล้าแสดงพฤติกรรมนั้น เพราะอาจเสี่ยงต่อผล ที่ตนเองจะได้รับ

5. ละคร (Acting or dramatization) เป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนได้ทดลองแสดงบทบาทตามบทที่มีอยู่โดยผู้เรียนต้องแสดงให้สมกับบทบาทของตัวละคร โดยไม่นำเอาอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับบทบาท เป็นกิจกรรมการเรียนที่ฝึกให้ผู้เรียนได้เกิดความรับผิดชอบและเรียนรู้ร่วมกัน เป็นกลุ่ม

6. การอภิปรายกลุ่มย่อย (small group discussion) เป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก ช่วยให้ผู้เรียนได้มีความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มพูนขึ้น และเกิดการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยการจัดกลุ่มย่อยนั้นมีหลายลักษณะแตกต่างกัน เช่น การอภิปรายกลุ่มแบบระดมสมอง การอภิปรายกลุ่มแบบเวียนรอบวง

ไสว ฟักขาว (2542: 152-154) ได้เสนอขั้นตอนในการดำเนินการสอนการทำงานเป็นทีมดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์การสอนให้ชัดเจน

2. จัดกลุ่มให้ขนาดไม่เกิน 6 คน ควรใช้กลุ่มที่มีขนาดเล็ก เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด

3. จัดนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวงเพื่อให้สามารถสื่อสารพูดคุยกันได้สะดวกขณะปฏิบัติงาน

4. จัดเอกสารหรือสื่อการสอนที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในกลุ่ม และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

5. กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกเพื่อให้เกิดการพึ่งพากัน เช่น ผู้สรุปย่อทำหน้าที่สรุปบทเรียนผู้ตรวจสอบทำหน้าที่ตรวจสอบเพื่อนสมาชิก ผู้กระตุ้นทำหน้าที่กระตุ้นส่งเสริมชักชวนให้เพื่อนแสดงความคิดเห็น ผู้บันทึกทำหน้าที่จดบันทึกการตัดสินใจของกลุ่ม

6. อธิบายงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำอย่างชัดเจน

7. แจ้งเงื่อนไขเพื่อจัดสภาพให้เกิดความเกี่ยวพันกันในเรื่องของเป้าหมายร่วมอาจทำโดยกำหนดให้กลุ่มผลิตผลงานร่วมกัน

8. จัดสภาพให้เกิดความรับผิดชอบในการเรียนรู้แต่ละคน ซึ่งจะทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมให้กับกลุ่ม

9. จัดสภาพให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่ม เป็นต้นว่าถามเพื่อนกลุ่มอื่นได้เมื่อต้องการช่วยเหลือ

10. อธิบายเกณฑ์ของความสำเร็จ การให้คะแนนควรเป็นแบบอิงเกณฑ์มากกว่าอิงกลุ่ม สำหรับกลุ่มแบบแตกต่าง เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแต่ละกลุ่มจะต้องพิจารณาเป็นกรณีไป

11. ระบุพฤติกรรมที่คาดหวัง ในระยะแรกพฤติกรรมที่คาดหวังคือ ให้อยู่กับกลุ่ม ถามชื่อเพื่อนสมาชิก ในพฤติกรรมระดับที่ซับซ้อนขึ้น ได้แก่ ให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปราย

12. บทบาทของครูระหว่างที่นักเรียนทำงานกลุ่ม คือ

12.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการแก้ไข หากนักเรียนประสบปัญหาในการทำงานหรือปัญหาเกี่ยวกับการร่วมมือกัน

12.2 ให้ความช่วยเหลือนักเรียน ครูจำเป็นต้องเข้าไปแทรกระหว่างการทำงานของนักเรียนเป็นครั้งคราว เพื่อชี้แจงคำสั่ง ตอบข้อสงสัย พูดคุย หรือกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

12.3 สอนทักษะการร่วมมือเพื่อให้สื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ

13. สรุปบทเรียนโดยนักเรียนและครู

14. นักเรียนประเมินการทำงานของสมาชิกในกลุ่มและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงาน

15. การประเมิน

15.1 การประเมินผลงานของนักเรียนอาจทำได้หลายวิธี เช่น ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้คะแนนเท่ากันซึ่งเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนร่วมมือกัน หรือให้คะแนนเป็นรายบุคคลจากผลงานแต่ละคนและให้รางวัลกลุ่มจากคะแนนรวมของสมาชิกในกลุ่ม

15.2 ประเมินการทำงานของกลุ่มจากการสังเกตระหว่างเรียน และการอภิปรายในขั้นกระบวนการกลุ่ม

Senge (1994: 259-260) ได้เสนอเงื่อนไขพื้นฐานในการฝึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

1. สมาชิกทั้งหมดของทีมอยู่ด้วยกันเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน

2. ครูอธิบายหลักการพื้นฐานของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ยอมรับ และปฏิบัติตาม

3. สมาชิกทุกคนปฏิบัติการตามหลักการต่าง ๆ ถ้ามีใครพบว่ามีสมาชิกในกลุ่มไม่สามารถยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่นได้ ทุกคนต้องปฏิบัติตาม ถือว่ายังไม่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. การสร้างบรรยากาศให้สมาชิกมีการช่วยเหลือกันอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การเรียนรู้เป็นทีมสมาชิกทีมจำเป็นต้องมีการฝึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆที่เป็นประโยชน์ต่อทีม และผลการฝึกจะช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้เป็นทีม

Schmuck (2001: 96-98, อ้างถึงใน สายพิน สีหรักษ์, 2551: 27) กล่าวถึงการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางดังนี้

1. ให้ความใส่ใจกับข้อมูล เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ปัญหา หรืองานที่จะต้องทำให้สำเร็จ สมาชิกทุกคนต้องชัดเจนในเป้าหมายของการอภิปราย

2. กำหนดประเด็นที่ประชุมกันอย่างชัดเจน กลุ่มควรให้ความใส่ใจในขณะที่มีการประชุม เช่น ประชุมวางแผนงาน ต้องเขียนภาระงานที่จะทำ ผู้รับผิดชอบงาน และระยะเวลาที่ใช้ในการทำงาน

3. การสรุปประเด็นที่ประชุมให้สมาชิกเข้าใจตรงกัน ต้องมีการเขียนขึ้นกระดานดำให้ทุกคนเข้าใจชัดเจนในสิ่งที่สรุป

4. การบันทึก ข้อสรุปต่าง ๆ ที่ได้จากการประชุม

5. การกำหนดกระบวนการต่าง ๆ

6. ใช้วิธีการสำรวจซึ่งเป็นเทคนิคที่ดีในการประเมินของกลุ่มว่าเห็นด้วยกับประเด็นที่ได้รับและให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจโดยให้ข้อมูลสนับสนุน

7. การสังเกตว่าสมาชิกคนใดไม่พูดหรือพูดน้อย ต้องช่วยเพื่อให้แสดงความคิดเห็นโดยการใช้การถาม

8. การกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการทำงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

9. มีการตรวจสอบกระบวนการว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างในความรู้สึกต่าง ๆ เป็นการตรวจสอบความรู้สึกของกลุ่ม ไม่ใช่การประเมินหรือตัดสินผลงานของกลุ่ม

10. การสอบถามเพื่อตรวจสอบการทำงานหรือประสบการณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูล คล้ายกับการตรวจสอบกระบวนการ แต่จะสอบถามตอนท้ายซึ่งมีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการพัฒนาในครั้งต่อไป

จากการศึกษาแนวทางของการสอนการทำงานเป็นทีม พบว่า การทำงานเป็นทีมนั้นมีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ เกม บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง ละคร และการอภิปรายกลุ่มย่อย อย่างไรก็ตามความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนจะมีประสิทธิภาพได้ต้องอาศัยหลักในปฏิบัติงานที่ว่า สมาชิกทุกคนรวมกลุ่มกันเพื่อส่งเสริมซึ่งกันและกันให้เกิดการพัฒนาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การยอมรับความคิดเห็น มีความเข้าใจในข้อกำหนดร่วมกัน และความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้การประเมินผลถือเป็นอีกสิ่งที่สำคัญด้วยเปรียบเสมือนการสะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อที่จะนำสิ่งที่ได้ไปปรับใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

3.5 การวัดและประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมเป็นการทำงานที่สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในการวัดและประเมินผลความสามารถในการทำงานเป็นทีมนั้นจำเป็นต้องใช้วิธีที่หลากหลาย ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้

พิสมัย แทนหลาบ (2541: 42) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบผลของการเรียนการสอน ดังนั้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ซึ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน ประเมินผลการเรียนรู้ของตนจากการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะมีวิธีการประเมินผลได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม (Group Achievement) ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มประกอบด้วย ผลการทำงานของกลุ่ม (Group Productivity) ความสามัคคีหรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของกลุ่ม (Group Collusion) และคุณธรรมหรือค่านิยมของกลุ่มจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มจะช่วยให้เข้าใจผลสัมฤทธิ์และวิธีการทำงานของสมาชิกแต่ละบุคคลได้

2. การประเมินผลความสัมพันธ์ในกลุ่ม (Intergroup Relations) จากการให้สมาชิกให้ข้อติชมหรือข้อวิจารณ์แก่กัน โดยปราศจากอคติจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินผลพฤติกรรมของตนเองและความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้อื่นได้ และผลจากการให้ผู้เรียนประเมินผลตนเองจะช่วยให้ผู้สอนสามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อันจะเป็นแนวทางที่ครูผู้สอนจะหาทางช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหา และนำไปพิจารณาในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่สติปัญญาและความสามารถ ของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการไปได้อย่างเต็มความสามารถอีกด้วย

วัชรา เล่าเรียนดี (2547: 31) ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ครูมีบทบาทช่วยเหลือและสนับสนุนในการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่ม สังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกัน การมีส่วนร่วมของสมาชิกและการแสดงบทบาทหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นควรประเมินการเรียนรู้ด้วยวิธีการดังนี้

1. การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มทั้งนอกเวลาและในเวลาปฏิบัติงานกลุ่ม เช่น สังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน บทบาทสมาชิก วิธีการทำงานกลุ่ม การจัดตั้งสมาชิกกลุ่ม เป็นต้น

2. การสอบถาม ซักถาม เป็นวิธีการวัดและประเมินอย่างหนึ่ง เพราะครูไม่สามารถสังเกตการณ์ทำงานกลุ่มตลอดเวลา การสอบถามจึงเป็นการวัดความเข้าใจของนักเรียนได้

3. การให้ผู้เรียนประเมินตนเองและประเมินผลการทำงานของกลุ่ม ซึ่งควรจะเป็นการประเมิน ทั้งด้านเนื้อหาและการร่วมมือกัน

4. การประเมินด้านผลงาน ในการตรวจผลงานของแต่ละคนจากการปฏิบัติงานกลุ่ม ผลงานที่ควรตรวจให้คะแนน เช่น สมุดจดงาน การรายงานกลุ่ม และชิ้นงานจากการปฏิบัติงานจริง

Lingard (2010: 35) ให้ความเห็นว่าการทำงานเป็นทีมนั้นสามารถประเมินได้ 2 ประเด็น คือ

1. ประเมินการทำงานเป็นทีมในภาพรวมของทั้งทีม

2. การประเมินการทำงานเป็นทีมของสมาชิกแต่ละคน

ซึ่งความสำคัญของการประเมินการทำงานเป็นทีมนั้นอยู่ที่ประเด็นที่ 2 เนื่องจากต้องการพัฒนาทักษะในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนแต่ละคน

นอกจากนี้ Lingard ยังได้ระบุแนวทางหลัก 3 ประการ ในการประเมินการทำงานเป็นทีม ได้แก่

1. การสังเกตด้วยตนเองเป็นการประเมินที่มีผู้ประเมินหลากหลาย ซึ่งอาจจะเป็นครูผู้ช่วย ในห้องปฏิบัติการ หรือผู้สังเกตจากภายนอก มาช่วยประเมินการทำงานเป็นทีมจากกิจกรรมที่นักเรียนทำ โดยมีเกณฑ์ในการประเมินร่วมกัน ซึ่งการประเมินในลักษณะนี้ช่วยลดความลำเอียงในการประเมินได้ แต่นักเรียนจะรู้ตัวว่ากำลังถูกประเมินซึ่งอาจส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน

2. การประเมินผลงานของแต่ละคนเป็นการประเมินจากผลงานของนักเรียนแต่ละคนที่เป็นสมาชิกในทีม วิธีการหนึ่งที่ทำได้คือให้นักเรียนตั้งกลุ่มอภิปรายขึ้นเพื่อสื่อสารกันในกลุ่มและครูสามารถติดตาม เพื่อประเมินนักเรียนแต่ละคนได้ การประเมินแบบนี้จะลดผลที่เกิดจากผู้ประเมินพบกับนักเรียนตัวต่อตัว

3. การประเมินโดยสมาชิกคนอื่นเป็นการประเมินผลงานโดยสมาชิกแต่ละคนจะประเมินการทำงานของสมาชิกในกลุ่มตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยผู้ประเมินไม่เขียนชื่อลงไปในแบบประเมินซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพ ในการประเมิน

Southern Cross University (2013: 12-15) ได้อธิบายถึงการประเมินการทำงานเป็นทีมโดยกล่าวว่าการประเมินการทำงานเป็นทีมนั้นสามารถประเมินได้ทั้งผลลัพธ์และประเมินกระบวนการ

นอกจากนี้ ยังสามารถประเมินทั้งทีมหรือประเมินสมาชิกแต่ละคนในทีมได้เช่นกัน รวมทั้งการประเมินการทำงานเป็นทีมสามารถประเมินได้โดยสมาชิกในทีมประเมินตนเองและการประเมินสมาชิกคนอื่นในทีม

Edwards (2014: 292) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลทักษะการทำงานร่วมกัน สามารถทำได้หลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เช่น ต้องการวัดความสามารถของนักเรียนจากการทำงานร่วมกัน อาจจะทำการวัดและประเมินผลเป็นรายบุคคล แต่เมื่อต้องการวัดกระบวนการทำงาน อาจจะวัดและประเมินผลจากผลงานของกลุ่ม ซึ่งครูต้องมีความชัดเจนในวัตถุประสงค์ ถ้าครูสนใจในผลคะแนนความสามารถของนักเรียนแต่ละคนจากการร่วมกันทำงาน หรือความสามารถที่ได้รับจากการทำงานร่วมกัน ครูสามารถให้นักเรียนได้ทำหรือมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อไว้สำหรับสังเกต และเก็บผลคะแนนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้การวัดและประเมินผลเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มนั้นต้องเป็นไปตามระดับและธรรมชาติของนักเรียน และการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวทางในการวัดและประเมินผลของการทำงานเป็นทีมนั้นจะเห็นได้ว่า หลักในการวัดและประเมินผลการทำงานเป็นทีมมีอยู่ด้วยกัน 3 วิธี คือ 1) การประเมินการทำงานด้วยตนเอง 2) การประเมินโดยสมาชิกในทีม และ 3) การประเมินจากครูผู้สอน หรือผู้สังเกตภายนอก ซึ่งประเด็นหลักในการประเมิน คือ ความร่วมมือร่วมใจ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ การยอมรับซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่มเป็นสำคัญ และสิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมินคือการประเมินต้องปราศจากอคติ โดยงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประเมินจากครูผู้สอน และการกำหนดรายการประเมินมาจากการสังเคราะห์แนวทางการวัดและประเมินผลการทำงานเป็นทีม เพื่อใช้เป็นรายการประเมินที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนประกอบด้วยรายการประเมิน 6 ด้าน คือ 1. การวางแผนในการทำงาน 2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน 3. การแสดงความคิดเห็น 4. ความสนใจในการทำงาน 5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และ 6. การนำเสนอผลงาน

3.6 ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมมีประโยชน์ต่อนักเรียนในหลายด้าน อาทิ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับและรับฟังความคิดเห็น ซึ่งได้มีผู้วิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้

จรูญ ประทุมรุ่ง (2545: 20) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานกลุ่มไว้ดังนี้

1. การทำงานกลุ่มตอบสนองความต้องการที่จะอยู่ร่วมกันของบุคคลป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว

2. ช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามัคคี ความไว้วางใจกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พฤติกรรมกล้าแสดงออก และช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัย

3. เป็นการฝึกทักษะในการทำงานร่วมกัน เช่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การเสนอแนะความรู้และข้อมูล การซักถาม การชี้แจงเหตุผล การอภิปรายผล ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

4. เป็นการแบ่งเบาภาระที่หนักเกินไป เช่น เป็นการลดภาระงานเกินความสามารถของบุคคล ทำให้ครูมีเวลามากขึ้นในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน การแบ่งกลุ่มทำให้ครูตอบปัญหาของนักเรียนน้อยลง

5. ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเองในการทำงานและการเรียน สมาชิกของกลุ่มจะรู้สึกสบาย สนุกสนาน และไม่เคร่งเครียดในการทำงานร่วมกัน

6. ช่วยให้สมาชิกของกลุ่มเกิดความรู้สึกไวต่อปฏิกิริยาโต้ตอบภายในกลุ่ม เพื่อจะได้รับรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของหัวหน้าและสมาชิกที่ดี อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะในสังคมประชาธิปไตย

Young (1972: 634) ได้อธิบายข้อได้เปรียบของการทำงานเป็นกลุ่มไว้สามารถสรุปดังนี้

1. ครูมีโอกาสนำพลังกลุ่มของนักเรียนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทำให้ครูมีเวลามากขึ้นในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน เพราะนักเรียนจะเป็นผู้อธิบายกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มของตนเอง

2. การทำงานของครูมีความคล่องตัวมากขึ้น เพราะเมื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนแล้วแทนที่ครูจะต้องตอบปัญหานักเรียนทั้งชั้นก็กลายมาเป็นว่าครูตอบปัญหาของกลุ่มเพียง 4-5 กลุ่มเท่านั้น ปัญหาที่จะมาถึงครูหรือที่ครูต้องอธิบายให้ฟังมักจะเป็นปัญหาที่กลุ่มช่วยกันตอบแล้วตอบไม่ได้เท่านั้น

3. บรรยากาศในการเรียนจะมีความเป็นกันเองมากขึ้น นักเรียนมีความรู้สึกสบายใจและไม่เคร่งเครียดเมื่อทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

4. ช่วยกันแก้นิสัยไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนบางคน เพราะการทำงานร่วมกันจะทำให้ทุกคนรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อกลุ่มเท่ากัน ความเชื่อมั่นในตนเองจะถูกกระตุ้นให้เพิ่มมากขึ้น

5. การเรียนเป็นกลุ่มจะช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน

6. การเรียนเป็นกลุ่มจะเสริมสร้างความสามัคคี รู้จักผิดรับผิดชอบหน้าที่ของตน

7. ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่กว้างขวางในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ

8. ฝึกให้นักเรียนรู้จักการเสนอแนะ และการซักถาม ตลอดจนส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

Johnson and Johnson (1987: 27-30) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้สรุปได้ 9 ประการ ดังนี้

1. นักเรียนที่เข้าใจสิ่งที่ครูสอนจะถ่ายทอดด้วยการอธิบายให้เพื่อนฟังและทำให้เพื่อนเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. นักเรียนที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟังส่งผลให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

3. การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัวทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่และสนใจมากยิ่งขึ้น

4. นักเรียนทุกคนพยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะการคิดคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม

5. นักเรียนทุกคนเข้าใจดีว่าคะแนนของตน มีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนั้นทุกคน ต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

6. นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคมมีเพื่อนร่วมกลุ่มและเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง

7. นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้นก็ต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หรือคะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8. นักเรียนเก่งจะมีบทบาททางสังคมในชั้นมากขึ้น เขาจะรู้สึกว่าเขาไม่ได้เรียนหรือหลบไปท่องหนังสือเฉพาะตน เพราะเขาต้องมีหน้าที่ต่อสังคมด้วย

9. ในการตอบคำถามในห้องเรียน หากตอบผิดเพื่อนจะหัวเราะ แต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม คนอื่น ๆ อาจจะให้ความช่วยเหลือบ้าง ทำให้นักเรียนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากขึ้น

จากการศึกษาประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมสามารถสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม มีทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในการเรียน การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันคิดและแก้ปัญหา และพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นที่ยอมรับได้

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การทำงานเป็นทีมเป็นกระบวนการหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ช่วยให้นักเรียน ได้พัฒนาตนเองทั้งในด้านการติดต่อสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ การตอบสนองและสามารถแก้ปัญหาร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546: 10)และสันติ บุญภิรมย์ (2557: 161) ที่กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม เป็นการเรียนรู้

การปฏิบัติตนในสังคม และตอบสนองความต้องการพื้นฐานของแต่ละบุคคล ส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายของทีมด้วยการระดมศักยภาพของแต่ละคน ร่วมมือกันทำงานอย่างประสาน ซึ่งส่งผลให้สามารถประสบความสำเร็จร่วมกัน อย่างไรก็ตามการทำงานเป็นทีมนั้นไม่ใช่เพียงการจัดกลุ่มให้นักเรียนทำงาน หากต้องพยายามใช้กลวิธีให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลสิ่งที่มาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นหลักการสำคัญ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2544 :15) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลวิธี SQP2RS ซึ่งเป็นกลวิธีที่เน้นให้ผู้เรียนรับรู้ข้อมูลจากสารที่ได้อ่าน ผ่านกระบวนการทางความคิดที่เป็นระบบ และเชื่อมโยงประสบการณ์กับสมาชิกในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ใช้ความคิด แยกแยะข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้อย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงฝึกกระบวนการทำงานเป็นทีมอีกด้วย

การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS โดยสามารถอธิบายตามขั้นการสอนได้ดังนี้

ขั้นสำรวจ (survey) ครูจัดกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับสงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545: 273)ได้กล่าวถึงการทำงานเป็นทีมงานไว้ว่า เป็นการทำงานร่วมกัน ทุกคนมีจิตสำนึกถึงการทำงานมีส่วนร่วมรับผิดชอบและมีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จร่วมกัน รวมถึงในขั้นนี้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับบทอ่าน เพื่อสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้น หรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง ซึ่งนักเรียนได้อ่านบทอ่านในเบื้องต้น และค้นหาแนวคิดสำคัญและใจความสำคัญของบทอ่าน รวมถึงร่วมกันทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับไพพรรณ อินทนิล (2546:18) ที่เสนอการแนวทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณขั้นแรกไว้ว่า เริ่มต้นด้วยการสำรวจก่อนอ่าน คือ การอ่านคร่าว ๆ ว่าตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือไม่ โดยศึกษาจากชื่อเรื่อง ผู้เขียน บทนำเรื่อง และบทสรุปท้ายเรื่อง เพราะผู้เขียนมักจะสรุปใจความสำคัญไว้ การอ่านคร่าว ๆ ทำให้ ทราบถึงเนื้อหาว่ามีคุณค่าความสำคัญเพียงใด

ขั้นคำถาม (question) นักเรียนผ่านการสำรวจบทอ่านจากขั้นที่ 1 ซึ่งนักเรียนจะได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายจากสมาชิกในกลุ่ม และนักเรียนจำเป็นต้องจำแนกข้อเท็จจริงจากข้อมูลดังกล่าวเพื่อนำมาตั้งคำถาม ซึ่งการตั้งคำถามนั้นเป็นการตีกรอบในการอ่านเพื่อจุดประสงค์หรือเพื่อหาใจความสำคัญของเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของไพพรรณ อินทนิล (2546:18) ที่ว่า ในขั้นที่สองของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณควรตั้งคำถามว่าเนื้อหามีความสำคัญอย่างไร หรือสิ่งที่ ต้องการทราบคืออะไร โดยในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มตั้งคำถามคนละ 1 คำถามพร้อมเสนอคำถามภายในกลุ่มจากนั้นสมาชิกร่วมกันเลือกคำถามเพื่อนำไปเขียนหน้าชั้นเรียน ในขั้นตอนนี้เป็นการเสริมสร้างนักเรียนเรียนรู้การยอมรับความคิดเห็นและนำจุดบกพร่องมาพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับจรูญ ประทุมรุ่ง (2545: 20) ที่กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมเป็นการฝึก

ทักษะในการทำงานร่วมกัน เช่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น อันเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในสังคมประชาธิปไตย

ขั้นคาดคะเน (predict) นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 ในขั้นนี้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อเท็จจริงที่ได้จากบทอ่านมาร่วมกันวิเคราะห์และสรุปเป็นคำตอบ ซึ่งนักเรียนจะสื่อสาร ทำความเข้าใจ และสรุปคำตอบของคำถามให้เป็นหนึ่งเดียว

ขั้นอ่าน (read) นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านอย่างละเอียดและตรวจสอบคำตอบที่คาดเดาไว้ ซึ่งสอดคล้องกับสุพิน บุญชูวงศ์ (2544: 19) ที่เสนอขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างละเอียดเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระเหตุผลในหนังสือแต่ละเล่ม โดยสมาชิกแต่ละคนจะอ่านบทอ่าน อย่างละเอียดและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงและเติมเต็มคำตอบให้ถูกต้อง

ขั้นตอบสนอง (respond) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ โดยในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิจารณ์คำตอบอย่างมีเหตุผลเพื่อให้ได้คำตอบ ที่ถูกต้องและสมบูรณ์

ซึ่งกระบวนการทำงานเป็นทีมในขั้นคาดคะเน ขั้นการอ่าน และขั้นตอบสนองนั้นสอดคล้องกับ สุพัตรา สุภาพ (2536: 102-103) ที่กล่าวถึงหัวใจของการทำงานเป็นทีมไว้ว่า การทำงานเป็นทีมต้องมีติดต่อสื่อสารที่ดีในระหว่าง สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อช่วยกันหาทางแก้ไขการปฏิบัติงานจะได้ดีขึ้นและติดต่อกับภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้สมาชิกร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกัน

ขั้นสรุป (summarize) นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทอ่านในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ ซึ่งในขั้นนี้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตัดสินใจและประเมินเพื่อนำข้อมูลมาสรุปในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับเฉลิมลาภ ทองอาจ (2552: 50) ที่กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า เมื่ออ่านแล้วสามารถประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่าของข้อมูลที่ปรากฏในเรื่อง รวมถึงสามารถนำความรู้จากการอ่านนั้นออกมาใช้ได้ จากนั้นแต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน หลังจากการนำเสนอนักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อให้กลุ่มที่นำเสนอไปใช้ปรับปรุงในการนำเสนอครั้งต่อไป ซึ่งเป็นการประเมินผลและนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับไสว ฟักขาว (2542: 152-154) ที่ได้อธิบายการทำงานเป็นทีมไว้ส่วนหนึ่งว่า นักเรียนประเมินการทำงานของสมาชิกในกลุ่มและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงาน

ดังนั้นจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า การทำงานเป็นทีมนั้นมีความสัมพันธ์กับการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากการทำงานเป็นทีมเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนร่วมมือกันเรียนรู้ ช่วยเหลือ แสดงความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนเป็นลำดับขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและนำไปปรับใช้ ในชีวิตประจำวันได้

การทำงานเป็นทีมนั้น เป็นทักษะสามารถพัฒนากระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนได้ เพราะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านการติดต่อสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ การตอบสนอง และสามารถแก้ปัญหาร่วมกันได้ และที่สำคัญยังช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกันอย่างทั่วถึง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสามารถพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้ นอกจากนี้ยังมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดีคือ กลวิธี SQP2RS ดังรายละเอียดในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี SQP2RS

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี SQP2RS

กลวิธี SQP2RS เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสำหรับทักษะการอ่านในทุกระดับ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านการอ่าน และกระบวนการทางความคิด สามารถเชื่อมโยงสารและประสบการณ์ได้ ซึ่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี SQP2RS มีดังนี้

4.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS

Echevarria, Vogt and Short (2010:71) ศาสตราจารย์ทางด้านการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ได้พัฒนาเทคนิคและกลวิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาให้แก่นักเรียน กลวิธีหนึ่ง ซึ่งมีความน่าสนใจและสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ คือ กลวิธี SQP2RS (SQP2RS STRATEGY) ซึ่งกลวิธีนี้สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญ สามารถตั้งคำถาม หาคำตอบ ตรวจสอบและสรุปความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้จากการอ่านสารต่าง ๆ แล้วนำมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตน เพื่อคาดคะเนคำตอบและตอบคำตอบ นอกจากนี้มีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทำให้ส่งเสริมให้นักเรียนคิดได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น กลวิธีนี้จึงเป็นวิธีการสอนที่สามารถพัฒนา ให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

กลวิธี SQP2RS ของ Echevarria, Vogt and Short (2010: 100) ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1: สำรวจ (survey)

ครูมอบบทอ่านให้นักเรียน เพื่อให้นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ โดยสังเกต ชื่อเรื่อง คำสำคัญ หรือรูปภาพประกอบ โดยใช้เวลาประมาณ 1-3 นาที จากนั้นให้นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่สำรวจกับความรู้และประสบการณ์ของตน เพื่อกำหนดเป้าหมายของการศึกษาเนื้อหา

ขั้นที่ 2: คำถาม (question)

นักเรียนจับคู่หรือแบ่งกลุ่มย่อย ร่วมกันตั้งคำถาม 2-3 คำถามที่มาจากการสำรวจเนื้อหา จากนั้นนักเรียนเขียนคำถามบนกระดานและทำสัญลักษณ์ไว้หลังคำถามที่ซ้ำกัน นักเรียนและครูร่วมกันพัฒนาและปรับแก้ข้อคำถามให้เหมาะสมขึ้นแล้วบันทึกคำถามลงในใบงาน

ขั้นที่ 3: คาดคะเน (predict)

นักเรียนแต่ละคู่หรือแต่ละกลุ่ม ร่วมกันคาดคะเนคำตอบของคำถาม โดยร่วมกัน แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือแบ่งปันประสบการณ์เพื่อหาคำตอบพร้อมทั้งบันทึกคำตอบลงในใบงาน

ขั้นที่ 4: อ่าน (read)

นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด ซึ่งอาจจะอ่านเป็นรายบุคคล เป็นคู่ หรือแบ่งกลุ่มย่อย ตามความสมัครใจ โดยครูกำหนดเวลาอ่านอย่างเหมาะสม จากนั้นครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้เน้นข้อความที่อ่าน หรือจดบันทึกข้อความที่นักเรียนคิดว่าเป็นคำตอบของคำถามในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 5: ตอบสนอง (respond)

นักเรียนนำเสนอคำตอบของคำถามทุกข้อพร้อมทั้งเปรียบเทียบกับคำตอบที่คาดคะเนไว้ ในขั้นที่ 3 จากนั้นนักเรียนในห้องเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการอภิปรายเพิ่มเติมเพื่อสรุปคำตอบ ที่ถูกต้องและสมบูรณ์ของคำถามทุกข้อในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 6 : สรุป (summarize)

นักเรียนสรุปความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามที่นักเรียนสนใจ จากนั้นนำเสนอผลงานความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านให้ครูพิจารณาความถูกต้อง

จากการศึกษากลวิธี SQP2RS สรุปได้ว่าเป็นกลวิธีที่เน้นให้ผู้เรียนรับรู้ข้อมูลจากสารที่ได้อ่านผ่านกระบวนการทางความคิดที่เป็นระบบ และเชื่อมโยงประสบการณ์ ทำให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ใช้ความคิด แยกแยะข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้อย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยจึงได้นำกลวิธี SQP2RS มาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียน จึงสังเคราะห์ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (survey) แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 6-7 คน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับบทอ่าน จากนั้นสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้น หรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เพื่อหาแนวคิดสำคัญ

ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (question) นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามตามแนวทางการตั้งคำถามตามพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom’s Revised Taxonomy) โดยเป็นคำถามที่คาดว่าสามารถหาคำตอบได้จากบทอ่าน จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเขียนคำถามหน้าชั้นเรียน หากมีคำถามที่ซ้ำกลุ่มที่ซ้ำต้องคิดคำถามขึ้นใหม่หรือคำถามยังไม่สอดคล้องตามแนวทางการตั้งคำถาม ครูและนักเรียนร่วมกันแก้ไขคำถามที่สอดคล้องขึ้นทดแทน แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ขั้นคาดคะเน (predict) นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นอ่าน (read) นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านอย่างละเอียดและตรวจสอบคำตอบที่คาดคะเนไว้ จากนั้นปรับปรุงและเติมเต็มคำตอบให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนอง (respond) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุป (summarize) นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทอ่านในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ โดยเขียนแผนผังมโนทัศน์ลงในกระดาษที่ครูแจก จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

4.2 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS

กลวิธี SQP2RS (SQP2RS strategy) เป็นกลวิธีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และการเรียนรู้ภาษา โดย Echevarria, Vogt and Short (2010: 100) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS ว่า เป็นกลวิธีที่มุ่งเน้นการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์กับเรื่องที่อ่านแล้วนำมาตั้งคำถาม หาคำตอบ ตรวจสอบและสรุปความจากความเข้าใจของตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนภาษา

Perspectives for a Diverse America (2015) ได้แสดงความคิดเห็นถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS ว่า กลวิธีนี้เป็นประโยชน์สำหรับ ELLs หรือ ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 เพราะเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการทางสมองให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาได้ดีขึ้นด้วย

Rae Balog (2015: 2) ได้กล่าวถึงผลการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนภาษาสเปนด้วยกลวิธี SQP2RS ว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษา สามารถสรุปความรู้ผ่านการอ่านและสามารถเพิ่มพูนความรู้ผ่านการอ่านอย่างอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความพึงพอใจในกลวิธี SQP2RS

Raj Khatri (2016: 1) ได้กล่าวว่า กลวิธี SQP2RS นั้นทำให้ผู้เรียนภาษาทั้งที่เรียนภาษาที่ 1 หรือภาษาที่ 2 มีประสิทธิภาพในการอ่านมากยิ่งขึ้น ด้วยกระบวนการของการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านในระดับต่าง ๆ ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ (2556: 4) ได้กล่าวถึงผลของการใช้กลวิธี SQP2RS ในการจัดการเรียนรู้ว่า สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่าน เพราะทุกขั้นตอนของกลวิธีนี้เน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และทัศนคติ

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทางด้านภาษาที่มุ่งเน้นการใช้กระบวนคิดที่เป็นระบบตั้งแต่การเรียนรู้คำศัพท์ การอ่านเพื่อความเข้าใจ ไปจนถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยการเชื่อมโยงประสบการณ์กับสื่อที่ได้อ่าน พร้อมทั้งค้นหาคำตอบของสถานการณ์ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์วิจารณ์ ตลอดจนการประเมินคุณค่า

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม และการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1 งานวิจัยในประเทศ

เตือนใจ คดดี (2554: 67) การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านสารโน้มน้าวใจอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

นฤมล หน่อนิล (2554: 66) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่

ไม่ได้ใช้โปรแกรมการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมและโปรแกรมการเรียน โดยใช้ปัญหา เป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีม ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถ ในการทำงานเป็นทีมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถ ในการทำงานเป็นทีมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิตติกาญจน์ อินทเกตุ (2557: 75) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH – PLUS โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH - Plus และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH - Plus กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1/2 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศศาลายา ในพระสังฆราชูปถัมภ์ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2ปีการศึกษา 2557 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยเทคนิค KWLH - Plusแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH - Plus ผลจากการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH- Plus หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH Plus โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ (2557: 51) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธี เอสคิวพีทูอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสกับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและพัฒนาการการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบบันทึกการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านโดยใช้

กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสและแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรรณิการ์ สมัคร (2557: 74) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการอ่านแบบ SQ3R แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบSQ3R ผลจากการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ธนกร อรรจนาวัฒน์ (2558: 101) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารวิทยาศาสตร์ และการทำงานเป็นทีมโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบแสวงความรู้เป็นกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5โดยมีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้เป็นกลุ่มที่มีต่อความสามารถในการสื่อสารวิทยาศาสตร์ 2) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้เป็นกลุ่มที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีม กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ จำนวนนักเรียน 44 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารวิทยาศาสตร์โดยครูและบุคคลทั่วไปเป็นผู้ประเมิน และแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมโดยนักเรียนประเมินตนเอง เพื่อนเป็นผู้ประเมิน และครูเป็นผู้ประเมิน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังเรียนชีววิทยาด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแสวงความรู้

เป็นกลุ่ม นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารวิทยาศาสตร์ด้านการพูดและเขียนอยู่ในระดับพอใช้ 2) หลังเรียนชีววิทยาด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแสวงความรู้เป็นกลุ่ม นักเรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดี

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Truneckova (2007: 19-22) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการทำงานระหว่างการทำงานเป็นรายบุคคลกับการทำงานเป็นกลุ่มในกลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหา โดยจุดประสงค์ในการวิจัยคือการเปรียบเทียบผลการทำงานเป็นรายบุคคลกับการทำงานเป็นกลุ่มของกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหา ผู้วิจัยแบ่งการทดลองเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 สร้างความเข้าใจภายในกลุ่ม ช่วงที่ 2 ศึกษาผลกระทบต่อการปฏิบัติงานภายในกลุ่ม และช่วงที่ 3 การแสดงความคิดเห็นโต้แย้งในเรื่องที่ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เมื่อกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาได้ร่วมกันทำงาน เป็นกลุ่มมีการแสดงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงกว่าการทำงานเป็นรายบุคคล และเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น

Kutnicka and Berdondini (2008: 71) ได้วิจัยเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานเป็นกลุ่ม ในห้องเรียนที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยการสอนสังคมด้วยกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนากลุ่มนักเรียนที่ขาดศักยภาพในการโต้ตอบ หรือยังไม่บรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ ผลของการวิจัยพบว่า ห้องเรียนที่ได้รับการทดลองกระบวนการกลุ่ม มีกระบวนการทำงานที่ดีขึ้น มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และผลสัมฤทธิ์การเรียนเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังพบว่าบทบาทของครูผู้สอนเปลี่ยนจากการสอนรูปแบบเดิม กลายเป็นการใช้คำสั่งกับนักเรียนน้อยลงเน้นการใช้กิจกรรมกลุ่มในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น

Huang and Nisbet (2012: 5) ได้วิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การอ่านอภิปัญญาสำหรับผู้ใหญ่ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 นั้นจำเป็นต้องเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน ซึ่งวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษา ในระดับอภิปัญญาคือ วิธีการสอนแบบ SQP2RS ซึ่งเป็นวิธีที่กระตุ้นให้ผู้เรียนภาษาเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ มีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษาในระดับอภิปัญญาสูงขึ้น นอกจากนี้วิธีการสอนแบบ SQP2RS ยังส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านและมีความเข้าใจภาษา มากยิ่งขึ้น

Balog (2015: 2) ได้วิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาด้านภาษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SIOP ซึ่งผู้วิจัยใช้ห้องเรียนภาษาสเปนเป็นกลุ่มทดลอง โดยเลือกใช้วิธีการสอนแบบ SQP2RS เป็นแนวทางในการเรียนภาษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษาสเปน สามารถสรุปความรู้ผ่านการอ่าน และสามารถเพิ่มพูนความรู้ผ่านการอ่านอย่างอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความพึงพอใจในวิธีการสอนแบบ SQP2RS ในระดับมาก

Ziad Mohammed Mahmoud Qabaja, Jamal Subhi Ismail Nafi and Maisa' Issa Khalil Abu-Nimah (2016: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอน SQP2RS ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนชายและโรงเรียนหญิงของรัฐเบธเลเฮม ปีการศึกษา 2015 มีความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง มีพัฒนาการด้านความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น และมีความพึงพอใจในระดับสูง

Lundgren (2018: 61) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SIOP ในด้านองค์ประกอบคุณสมบัติและกลยุทธ์ด้านการใช้ภาษาซึ่งเป็นการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SIOP เพื่อจัดกลุ่มรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวิชาต่าง ๆ โดยในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษทั้งเป็นผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 1 และผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 วิธีการสอนแบบ SQP2RS เป็นวิธีที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการตอบโต้แลกเปลี่ยนความคิดในชั้นเรียนเป็นวิธีที่ให้ผู้เรียนได้จัดระบบความคิด และสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนภาษาเป็นอย่างมาก

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม และการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SQP2RS พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมนั้น สามารถจัดการเรียนรู้ได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการอ่านในระดับสูงที่ต้องใช้กระบวนการทางความคิดในการพิจารณาตัดสินสิ่งที่อ่านอย่างมีเหตุผล ซึ่งผู้อ่านต้องค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ตีความ วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างไตร่ตรองถี่ถ้วน รวมถึงทักษะการทำงานเป็นทีมที่มีความสำคัญกับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เมื่อวิเคราะห์ผลของการศึกษางานวิจัยพบว่า กลวิธี SQP2RS นั้น เป็นกลวิธีที่มีน่าสนใจและเหมาะที่จะนำมาใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลวิธี SQP2RS มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เพื่อศึกษาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS กลุ่มทดลองคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS แบบการวิจัยก่อนทดลอง (Pre-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554: 144)

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T_1	X	T_2

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การทดลองสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

วิธีและขั้นตอนการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้าจากตำรา หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

รายละเอียดในการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้าจากตำรา หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัต

1.2 ศึกษาตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

1.3 ศึกษาตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี SQP2RS

1.4 ศึกษาตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม

1.5 ศึกษาตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 12 ห้องเรียน รวม 529 คน เป็นห้องเรียนแบบคละความสามารถของนักเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 40 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีจับสลาก

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม

3) ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 10 คาบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 สาระที่ 1 การอ่าน

1.2 ศึกษาตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี SQP2RS

1.3 ศึกษาตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

1.4 นำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 10 คาบ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การกำหนดเนื้อหาในการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	เนื้อหา	เวลา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ	3 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	2 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	2 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	3 คาบ
รวม		10 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1: สำรวจ (survey)

แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5-6 คน และสมาชิกทุกคนร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ กระจายงานตามความสามารถ เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับบทอ่าน เพื่อสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้น หรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง ในขั้นนี้นักเรียนได้อ่านบทอ่านในเบื้องต้น และค้นหาแนวคิดสำคัญของบทอ่าน

ขั้นที่ 2:คำถาม (question)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามตามแนวทางการตั้งคำถามตามพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom's Revised Taxonomy) โดยเป็นคำถามที่ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ได้อ่านจากบทอ่าน จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเขียนคำถามหน้าชั้นเรียน หากมีคำถามที่ซ้ำกลุ่มที่ซ้ำต้องคิดคำถามขึ้นใหม่ หรือคำถามยังไม่สอดคล้องตามแนวทางการตั้งคำถาม ครูและนักเรียนร่วมกันแก้ไขคำถามที่สอดคล้องขึ้นทดแทน แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ ในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 แล้วเขียนคำถามคนละ 1 คำถาม พร้อมเสนอคำถามภายในกลุ่มจากนั้นสมาชิกร่วมกันเลือกคำถามเพื่อนำไปเขียนหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 3: คาดคะเน (predict)

นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 แล้วบันทึกลง ในแบบบันทึกการเรียนรู้ ซึ่งในขั้นนี้สมาชิกแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากบทอ่านมาใช้เป็นข้อมูลในการคาดคะเนคำตอบ

ขั้นที่ 4: อ่าน (read)

นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านอย่างละเอียดและตรวจสอบคำตอบที่คาดเดาไว้ โดยสมาชิกแต่ละคนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงและเติมเต็มคำตอบให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5: ตอบสนอง (respond)

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ โดยในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิจารณ์คำตอบอย่างมีเหตุผลเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องและสมบูรณ์

ขั้นที่ 6 : สรุป (summarize)

นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทอ่านในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์โดยเขียนแผนผังมโนทัศน์ลงในกระดาษที่ครูแจก ซึ่งในขั้นนี้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตัดสินใจและประเมินเพื่อนำข้อมูลมาสรุปในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์ จากนั้นแต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนหลังจากการนำเสนอนักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อให้กลุ่มที่นำเสนอไปใช้ปรับปรุง ในการนำเสนอครั้งต่อไป ซึ่งเป็นการประเมินผลและนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติครั้งต่อไป

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน และด้านการวัด และประเมินผล 1 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

(Content Validity) โดยนำผล มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา การจัดการเรียนรู้และการประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 124)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

จากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC=\frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา การจัดการเรียนรู้และการประเมินผล

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่า IOC ที่ตั้งไว้คือเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นใช้ได้ โดยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 1.00

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

จากขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1	ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัตกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สาระที่ 1 การอ่าน
ขั้นที่ 2	ศึกษาตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี SQP2RS
ขั้นที่ 3	ศึกษาตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ขั้นที่ 4	สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS
ขั้นที่ 5	เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)
ขั้นที่ 6	นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ขั้นที่ 7	นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สาระที่ 1 การอ่าน

2.1.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.1.3 จัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบ (Test Blueprint) ตามแนวคิดพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom's Revised Taxonomy) (อนุวัติ คูณแก้ว, 2558 : 49) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 วิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามแนวคิดพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom's Revised Taxonomy)

เนื้อหา	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์	รวม
การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ	1	1	2	4	2	-	10
การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	1	1	2	3	2	-	9
การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	1	1	2	3	3	-	10
การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	1	2	3	3	2	-	11
รวม	**4**	**5**	**9**	**13**	**9**	**-**	**40**

2.1.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ

2.1.5 เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและเนื้อหา

2.1.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 124)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

หากค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้โดยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2.1.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วจำนวน 80 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เคยศึกษามาแล้ว จำนวน 40 คน ตรวจให้คะแนน จากนั้นนำมาพิจารณาคัดข้อสอบจากค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

2.1.7.1 ค่าความยากง่าย (p) คือ สัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ตอบแบบทดสอบถูกในแต่ละข้อต่อจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด โดยใช้เกณฑ์ความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 129) ซึ่งจากการทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพจำนวน 54 ข้อ จากนั้นคัดเลือกข้อสอบเพื่อให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์ข้อสอบ (Test Blueprint) ที่กำหนดไว้ จึงได้แบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.58-0.80

2.1.7.2 ค่าอำนาจจำแนก (r) คือ ตรวจสอบว่าแบบทดสอบสามารถจำแนกนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนได้ดีเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 130) ซึ่งได้ข้อสอบที่มีคุณภาพจำนวน 54 ข้อ จากนั้นคัดเลือกข้อสอบเพื่อให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์ข้อสอบ (Test Blueprint) ที่กำหนดไว้ จึงได้แบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ จึงได้แบบทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.31-0.74

2.1.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 40 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson, อ้างถึงใน ล้วน ยศสาย และอังคณา ยศสาย, 2540: 168)โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.91

2.1.9 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

จากขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัตกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สาระที่ 1 การอ่าน

↓

ขั้นที่ 2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

↓

ขั้นที่ 3 จัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบ (Test Blueprint)

↓

ขั้นที่ 4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ

↓

ขั้นที่ 5 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

↓

ขั้นที่ 6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

↓

ขั้นที่ 7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out)กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เคยศึกษามาแล้ว จำนวน 40 คน นำมาวิเคราะห์ความยากง่าย อำนาจจำแนกและคัดเลือกไว้ 40 ข้อ

↓

ขั้นที่ 8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ และริชาร์ดสัน

↓

ขั้นที่ 9 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.2 แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (Rubric) และใช้ประเมินนักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS แล้ว โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับผลของการทำงานเป็นทีม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม

2.2.2 สร้างแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มและการกำหนดบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากเนื้อหาที่ได้อ่าน และมุ่งให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยผู้วิจัยกำหนดรายการประเมิน 6 ด้าน คือ 1. การวางแผนในการทำงาน 2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน 3. การแสดงความคิดเห็น 4. ความสนใจในการทำงาน 5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 6. การนำเสนอผลงาน ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวทางการวัดและประเมินผลการทำงานเป็นทีมของพิสมัย แทนหลาบ (2541: 42), วัชรา เล่าเรียนดี (2547: 31) และ Edwards (2014: 292) โดยกำหนดให้มีการประเมินแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับพอใช้

ระดับ 3 หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดี

สำหรับการให้ความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่วัดได้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยพิจารณาค่าระดับความสามารถในการทำงานเป็นทีม (สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ 2544 : 134) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 เกณฑ์การแปลความหมายของความสามารถในการทำงานเป็นทีม

ค่าเฉลี่ย	**ระดับความคิดเห็น**
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	ความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	ความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.00	ความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดี

2.2.3 นำแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและภาษา

2.2.4 นำแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 124)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

หากค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้โดยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 1.00

2.2.5 นำแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

จากขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม สามารถสรุปได้ดังนี้

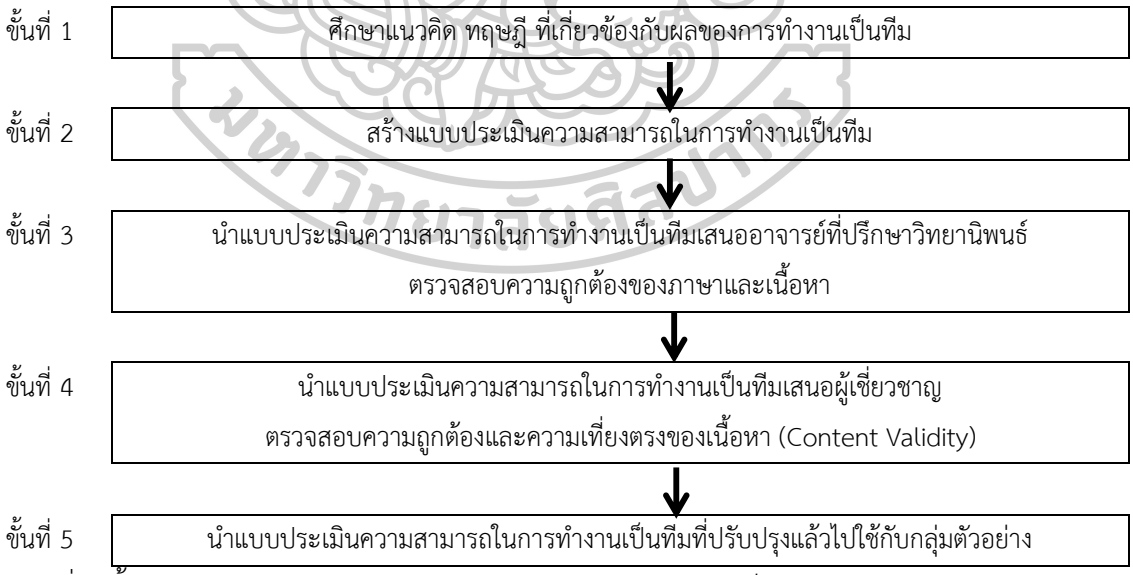

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

2.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ประกอบด้วยความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เป็นแบบสอบถามมาตรประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามหลัก ของ Likert (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 107-108) คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ประกอบด้วยความคิดเห็นของนักเรียน 3 ด้าน คือ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ 2) บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และ 3) ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ซึ่งคำถามที่ใช้มีการกำหนดค่าความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน

สำหรับการให้ความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่วัดได้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยพิจารณาค่าระดับความคิดเห็นของ Best, John W. (1981: 190) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 เกณฑ์การแปลความหมายของค่าระดับความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย	**ระดับความคิดเห็น**
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00	เห็นด้วยมากที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

2.3.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและภาษา

2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 124)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

หากค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้โดยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เท่ากับ 1.00

2.3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

จากขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สามารถสรุปได้ดังนี้

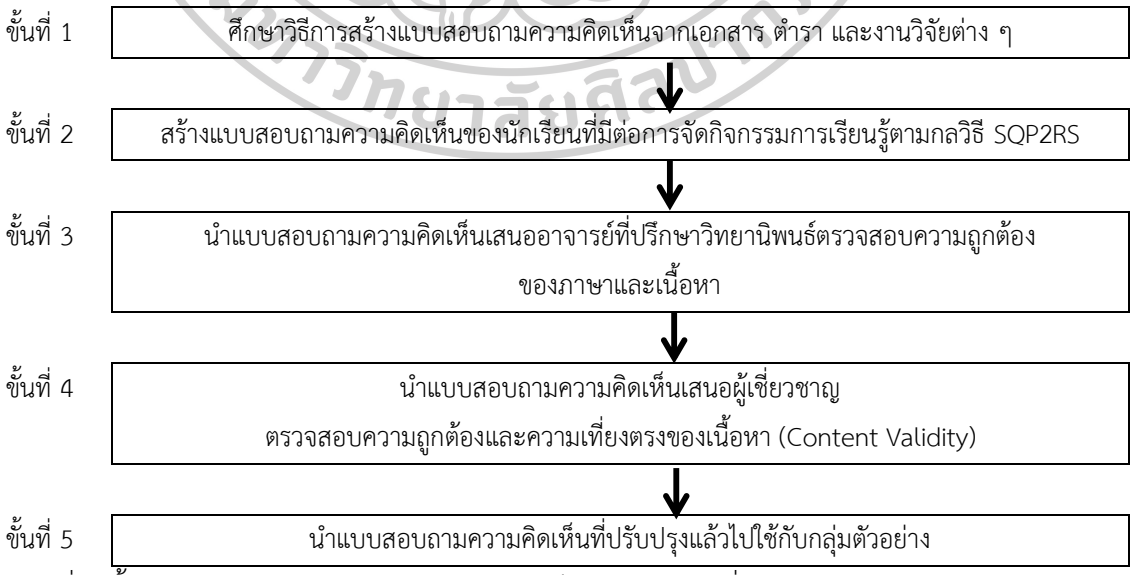

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 50 นาที แล้วตรวจให้คะแนน

2. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เริ่มทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 รวม 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 12 คาบ รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังแสดงต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงเวลาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

รายการ	เนื้อหา
-	ทดสอบก่อนเรียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ
-	ทดสอบหลังเรียน

3. หลังทดลองผู้วิจัยประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมโดยใช้แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม จากนั้นทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียนนำมาสลับข้อและตัวเลือก ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 50 นาที และนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ไปสอบถามนักเรียน

4. ตรวจให้คะแนนและนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้การวิเคราะห์ทางวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการทดลอง ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent)

2. การวิเคราะห์ความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เพื่อศึกษาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีรายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

กลุ่มทดลอง	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	p
ก่อน	40	40	22.83	6.16	-5.92	0.00
หลัง	40	40	30.13	4.78		

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 30.13 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.78 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 22.83 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 6.16 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ผลการศึกษาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS รายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

รายการประเมิน	**กลุ่มนักเรียน**						**รวม** (60 คะแนน)	**เฉลี่ย** (3 คะแนน)	**S.D.**	**ระดับคุณภาพ**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**				
1. การวางแผนในการทำงาน	8.50	8.25	9.00	8.50	7.75	8.50	50.50	**2.81**	**0.41**	**ดี**
2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน	8.25	7.75	8.75	8.25	7.25	8.50	48.75	**2.71**	**0.54**	**ดี**
3. การแสดงความคิดเห็น	13.50	11.75	14.25	12.00	10.50	12.50	74.50	**2.48**	**1.33**	**พอใช้**
4. ความสนใจในการทำงาน	8.50	6.25	8.75	7.50	6.00	8.25	45.25	**2.51**	**1.18**	**ดี**
5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	8.75	6.75	9.00	7.25	6.75	8.50	47.00	**2.61**	**1.03**	**ดี**
6. การนำเสนอผลงาน	8.25	7.00	8.75	7.75	6.75	8.25	46.75	**2.60**	**0.78**	**ดี**
เฉลี่ยรวมทั้งหมด								**2.62**	**0.88**	**ดี**

จากตารางที่ 10 พบว่า ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.62 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.88 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดีในทุกข้อ ยกเว้นข้อ 3 อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งเรียงลำดับ ได้ดังนี้ ลำดับที่หนึ่ง ข้อ 1. การวางแผนในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.81 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 อยู่ในระดับดี ลำดับที่สอง ข้อ 2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.71 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.54 อยู่ในระดับดี ลำดับที่สามข้อ 5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.61 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.03 อยู่ในระดับดี ลำดับที่สี่ ข้อ 6. การนำเสนอผลงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.78 อยู่ในระดับดี ลำดับที่ห้า ข้อ 4. ความสนใจในการทำงานมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.51 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.18 อยู่ในระดับดี และลำดับที่หก ข้อ 3. การแสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.33 อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับดี

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS รายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามกลวิธี SQP2RS	$\bar{X}$	**S.D.**	**ระดับความคิดเห็น**	**ลำดับที่**
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
1. ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เป็นลำดับขั้น สามารถปฏิบัติได้	4.50	0.67	มากที่สุด	3
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรมได้	4.70	0.56	มากที่สุด	1
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอข้อมูล	4.50	0.71	มากที่สุด	3

ความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
4. นักเรียนได้ใช้ความคิดทุกครั้งที่ได้รับการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	4.63	0.66	มากที่สุด	2
5. นักเรียนได้รู้จักการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	4.40	0.77	มาก	5
เฉลี่ยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	**4.55**	**0.68**	**มากที่สุด**	(3)
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้				
1. นักเรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	4.75	0.43	มากที่สุด	1
2. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	4.60	0.62	มากที่สุด	3
3. นักเรียนรู้สึกว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นการท้าทายความสามารถ	4.48	0.74	มาก	5
4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมได้อย่างเป็นระบบ	4.53	0.59	มากที่สุด	4
5. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	4.70	0.60	มากที่สุด	2
เฉลี่ยด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้	**4.61**	**0.61**	**มากที่สุด**	(1)
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS				
1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	4.65	0.61	มากที่สุด	2
2. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสินและประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	4.78	0.42	มากที่สุด	1
3. นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ	4.58	0.59	มากที่สุด	3
4. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดจากการระดมความคิด	4.40	0.89	มาก	4
5. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านอย่างมีจารณญาณไปใช้แสวงหาความรู้ตามแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้	4.38	0.83	มาก	5
เฉลี่ยด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	**4.56**	**0.70**	**มากที่สุด**	(2)
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	**4.57**	**0.66**	**มากที่สุด**	

จากตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.66 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับแรก คือด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.61 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.61 รองลงมา คือด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.56 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.70 และลำดับสุดท้าย คือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.55 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.68 ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรกได้ดังนี้ ลำดับแรก คือกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถาม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรมได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.70 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 ลำดับที่สอง คือนักเรียนได้ใช้ความคิดทุกครั้งที่ได้รับการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.63 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.66 และลำดับที่สามมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ประเด็น คือขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เป็นลำดับขั้น สามารถปฏิบัติได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.67 และนักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอข้อมูล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71

ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรกได้ดังนี้ ลำดับแรก คือนักเรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.75 และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.43 ลำดับที่สอง คือนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.70 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 และลำดับที่สาม คือนักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.62

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS นักเรียนมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรกได้ดังนี้

ลำดับแรก คือนักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสินและประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.78 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.42 ลำดับที่สอง คือนักเรียน ได้พัฒนาทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.65 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.61 และลำดับที่สาม คือนักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.58 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.59

บทที่ 5
สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.58-0.80 มีอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.31-0.74 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 3) แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สามารถสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

การวิจัยนี้เป็นการวิจัย โดยใช้แบบการวิจัยก่อนทดลอง (Pre-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design) วิเคราะห์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ ($\bar{X}$), S.D. และนำคะแนนมาเปรียบเทียบ ($\bar{X}$) ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS วิเคราะห์ความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยใช้ ($\bar{X}$) และ S.D. หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS และวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS โดยใช้ ($\bar{X}$) และ S.D. หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สามารถสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับดี

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์กลวิธี SQP2RS เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรสถานศึกษา และบริบทของผู้เรียน จึงสามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RSมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนแรกในการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นและเร้าความสนใจให้นักเรียนเกิดความรู้สึกในการอยากเรียนรู้ ซึ่งในขั้นตอนนี้ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) ออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 6-7 คน โดยใช้ผลจากการทดสอบการอ่านโครงการ Miracle of Reading ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เป็นตัวกำหนด จากนั้นนักเรียนกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม โดยในขั้นตอนนี้ทำให้นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หลังจากนั้นครูนำสื่อการเรียนรู้ที่เป็นภาพโฆษณา ข้อความข่าว มาให้นักเรียนได้อ่าน ค้นหาข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น และตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหานั้น ๆ รวมถึงการทบทวนประสบการณ์ในการเรียนรู้จากครั้งก่อน เพื่อเชื่อมโยงความสนใจ

ของนักเรียนมาสู่กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น ฝึกกระบวนการทำงานเป็นทีม และมีความรู้สึกพึงพอใจต่อการทำงานเป็นทีมซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการสอนของกลวิธี SQP2RS (Jana Echevarria and Mary Ellen Vogt, 2010: 71) ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายร่วมกัน

ขั้นสอนของกลวิธี SQP2RS ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญและมีการคิดที่ประสิทธิภาพ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (survey) นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับบทอ่านที่เป็นข้อความโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์ ข่าว บทความ และเรื่องสั้น จากนั้นนักเรียนร่วมกันสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้นหรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เพื่อหาแนวคิดสำคัญของบทอ่าน ซึ่งนักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน ค้นหาคำสำคัญ พูดคุยปรึกษา และตกตะกอนเรื่องราวที่ได้อ่านอย่างคร่าว ๆ ในเวลาจำกัด ทำให้การอ่านมีเป้าหมายและน่าสนใจมากขึ้น ดังที่ แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 14) และไพพรรณ อินทนิล (2546: 18) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติการอ่านเบื้องต้นสอดคล้องกัน คือ การสำรวจก่อนอ่าน เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ สำรวจส่วนประกอบของเนื้อหา โดยศึกษาจากชื่อเรื่อง ผู้เขียน บทนำเรื่อง และบทสรุปท้ายเรื่อง ทำให้ทราบถึงเนื้อหาว่ามีคุณค่าความสำคัญเพียงใด และเป็นแรงจูงใจในการอ่านต่อไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้นักเรียนสามารถอ่านสำรวจบทอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญได้ดี และผู้วิจัยได้ปรับเวลา ให้เหมาะสมกับบทอ่านแต่ละรูปแบบ

ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (question) นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถาม โดยเป็นคำถามที่ครอบคลุมเนื้อเรื่อง ที่ได้อ่านจากบทอ่าน ทำให้การอ่านเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านช่วยให้อ่านอย่างมีเป้าหมาย และการตั้งคำถามจะสามารถช่วยให้นักเรียนเห็นขอบเขตของการอ่านบทอ่านนั้น ๆ นอกจากนี้คำถามยังช่วยกระตุ้นให้เกิดกระบวนการอ่านในระดับที่สูงขึ้น ดังที่ ศิริพร ลิมตระการ (2542: 26), ไพพรรณ อินทนิล (2546: 18) และ Wallce (1992: 35, อ้างถึงใน กิตติกาญจน์ อินทเกตุ, 2557: 26) ได้เสนอแนะหลักการอ่านที่สอดคล้องกัน คือ การตั้งคำถามซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวและจุดประสงค์ได้ง่าย นอกจากนี้ยังกระตุ้นความสนใจให้กับผู้อ่าน ว่าเนื้อหามีความสำคัญอย่างไร เรื่องนี้จะดำเนินเรื่องอย่างไร ผู้เขียนใช้วิธีการใดนำเสนอ ในการทดลองผู้วิจัยกำหนดแนวการตั้งคำถามตามพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom’s Revised Taxonomy) ไว้ 6 ระดับ คือ คำถามวัดความรู้ความจำ คำถามวัดความเข้าใจ คำถามวัดการนำไปใช้ คำถามวัดการวิเคราะห์ คำถามวัดการประเมินค่า และคำถามวัดความสร้างสรรค์ (สังเคราะห์) ซึ่งนักเรียนหลังจากได้รับการฝึกปฏิบัติการตั้งคำถามผ่านการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง ทำให้นักเรียนตั้งคำถามได้ดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นคาดคะเน (predict) นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 ซึ่งทำให้นักเรียนใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านในขั้นที่ 1 และความรู้จากประสบการณ์เดิมของนักเรียนมาตอบคำถาม โดยคำตอบนั้นอาจจะยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มจะร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายหาข้อสรุปของคำตอบอย่างมีเหตุผล ดังที่ Ausubel (1899, อ้างถึงใน สุภาสินี สุภธีระ, 2534 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายได้นั้น ผู้เรียนต้องมีควรสามารถในการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้ากับประสบการณ์ใหม่

ขั้นที่ 4 ขั้นอ่าน (read) นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านอย่างละเอียด เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านนั้นมาตรวจสอบคำตอบที่คาดคะเนไว้ จากนั้นปรับปรุงและเติมเต็มคำตอบให้ถูกต้องสมบูรณ์ตรงตามจุดมุ่งหมาย ในขั้นนี้นักเรียนจะใช้ทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญและประเด็นสำคัญต่าง ๆ ของบทอ่าน ดังที่ สุพิน บุญชูวงศ์ (2544: 19) ได้อธิบายขั้นตอนหนึ่งในขั้นตอนของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านต้องอ่านเนื้อหาสาระในหนังสือแต่ละเล่มให้ละเอียด นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 89-92) ได้เสนอเพิ่มเติมว่า ในการอ่านควรค้นหาใจความสำคัญที่มีอยู่ในข้อความของแต่ละส่วนและการค้นหา ส่วนปลีกย่อยที่ให้ความรู้ที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถหาใจความสำคัญได้ดีขึ้น ซึ่งเมื่อนักเรียนได้อ่านบทอ่านอย่างละเอียดอีกครั้งทำให้นักเรียนเกิดการแสดงความคิดเห็นกันภายในกลุ่มเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์และมีความเข้าใจในบทอ่านได้ดีมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนอง (respond) เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มได้สรุปคำตอบของตนเองแล้วจึงเกิดการอภิปรายคำตอบ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนคำตอบกันระหว่างกลุ่ม ซึ่งทำให้ความเข้าใจในบทอ่านมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังฝึกความกล้าแสดงออก และการใช้เหตุผลของนักเรียน ดังที่ แม้นมาส ชวลิต (2544: 25) ได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยสรุปได้ว่า ผู้อ่านได้เนื้อหาสาระความรู้จากสารที่อ่านมิใช่อ่านเพื่อรับเฉพาะความคิดของผู้เขียนเท่านั้น แต่ยังต้องฝึกทักษะการคิดอย่างมีเหตุผลช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง และเกิดกระบวนการคิดเพื่อค้นคว้า นอกจากนี้แล้ว ฉวีวรรณ คูหาภินันทน์ (2542: 18) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า อ่านแล้วสามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อคิดเห็นออกจากข้อเท็จจริง อ่านแล้วสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างเที่ยงธรรม สามารถวิจารณ์แสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้องตามหลักเหตุผล จากการวิจัยพบว่านักเรียนบางกลุ่มยังขาดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น แต่เมื่อมีการฝึกฝนและปฏิบัติรวมถึงความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านในแต่ละขั้นทำให้นักเรียนมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น มีการใช้เหตุผลมากขึ้น

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุป (summarize) นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทอ่านและบันทึกในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจบทอ่านมากยิ่งขึ้น และสามารถสรุปใจความและประเด็นสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ดังที่ ไพพรรณ อินทนิล (2546:18) และ Elkins

(2004,อ้างถึงใน สุวิทย์ มูลคำ, 2547: 55) กล่าวสอดคล้องกันไว้ว่า ผู้อ่านควรจดบันทึกเพื่อใช้ในการทบทวนความจำหรือเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่ยังไม่ชัดเจน การจดบันทึกการอ่านมีประโยชน์มากทำให้เกิดการพัฒนาระบบความคิด สามารถนำความรู้นั้นออกมาใช้ได้ สร้างนิสัยที่ดี และพัฒนาทั้งทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กัน ในการวิจัยพบว่าในช่วงแรกนักเรียนเขียนประเด็นสำคัญได้ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดแต่เมื่อนักเรียนพัฒนาการอ่านที่ดีขึ้น ส่งผลให้ในขั้นนี้นักเรียนสรุปได้เป็นระบบและทำได้ดีขึ้นตามลำดับ

ขั้นสรุป ในขั้นนี้นักเรียนและครูสรุปความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ เพื่อเป็นการทบทวนทำความเข้าใจบทอ่านที่ได้อ่านอีกครั้ง ผ่านการแสดงความคิดเห็น โต้แย้ง และอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน จากนั้นเชื่อมโยงความรู้เพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาต่อไป ซึ่งทำให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้นและมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

ดังนั้นจากผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ซึ่งเป็นกลวิธีที่ส่งเสริมการคิดที่มีประสิทธิภาพและพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์และความรู้จากบทอ่านต่าง ๆ ที่ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และครูมีบทบาทกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบ สอดคล้องกับ ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ (2557: 51) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า1) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากการวิจัยพบว่า ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับดี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเกตความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียน 4 ครั้ง โดยประเมินจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง4 แผนการเรียนรู้ ผลการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านที่ 1. การวางแผนในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.81 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 อยู่ในระดับดี โดยในขั้นสำรวจ (survey) นักเรียนแต่ละกลุ่มมี

การกำหนดบทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่มครบทุกตำแหน่ง สามารถกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีการประชุมวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี รามสูต และจำรัส ด้วงสุวรรณ (2545: 170) และวราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549: 3) ที่กล่าวไว้ว่า การทำงานเป็นกลุ่มซึ่งสมาชิกทุกคนมารวมกลุ่มกัน การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการวางแผนการปฏิบัติงานซึ่งทุกคนในทีมจะมีบทบาทเฉพาะของตนตามศักยภาพร่วมมือและประสานงานกันเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ด้านที่ 2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.71 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.54 อยู่ในระดับดี โดยสามารถสังเกตได้ในขั้นคำถาม (question) ขั้นอ่าน (read) และขั้นคาดคะเน (predict) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำงานกันทำงานอย่างเป็นระบบ มีการระดมสมองในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งในช่วงแรกพบปัญหาในการทำงานเพราะนักเรียนในแต่ละกลุ่มเป็นนักเรียนคละความสามารถจึงทำให้การประสานงานยังมีการแบ่งกลุ่มเด็กเก่ง-อ่อนอย่างชัดเจน แต่เมื่อทำงานร่วมกันมากขึ้นนักเรียนในกลุ่มก็สามารถเรียนรู้และปรับตัวเข้าหากันได้ดีขึ้นลดการแบ่งแยกในการทำงาน ส่งผลให้ผลงานที่นักเรียนทำนั้นพัฒนาขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับคมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546: 6) ที่ได้กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม เป็นการนำเอาประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกในกลุ่ม รวมถึงการปรับตัวเพื่อการทำงานของกลุ่ม ทำให้สามารถทำงานให้มีประสิทธิภาพและสมาชิกเรียนรู้กันมากขึ้น

ด้านที่ 3. การแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.33 อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสังเกตในขั้นคำถาม (question) ขั้นคาดคะเน (predict) และขั้นตอบสนอง (respond) สาเหตุที่การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้นั้นเนื่องด้วยนักเรียนในแต่ละกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งน้อย เมื่อนักเรียนกลุ่มอ่อนไม่ได้รับความสำคัญจากนักเรียนกลุ่มเก่งจึงทำให้ขาดความสนใจที่จะแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้ง และนักเรียนยังขาดการกระตุ้น รวมถึงขาดความมั่นใจในแสดงความคิดเห็น ซึ่งเมื่อจบในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ผู้วิจัยได้อธิบายการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือและยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก จึงทำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมีพัฒนาการที่ดีขึ้นแสดงความคิดเห็นและให้ความสำคัญซึ่งกันและกันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา เลาหนันทน์ (2549: 64-65) กล่าวถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีมงาน ไว้ว่า การทำงานเป็นทีมเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานที่ดีกว่าการทำงานโดยบุคคลเดียว มีการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาร่วมกัน มีการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกทาง

อารมณ์ที่เข้มข้นกว่าเมื่ออยู่ลำพัง อย่างไรก็ตามสมาชิกภายในทีมต้องขจัดความขัดแย้ง เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 4. ความสนใจในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.51 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.18 อยู่ในระดับดี โดยสังเกตภาพรวมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ทั้ง 6 ขั้น โดยช่วงแรกนักเรียนยังขาดความกระตือรือร้นซึ่งมาจากการที่นักเรียนขาดความสนใจในการทำงานและการค้นคว้าข้อมูล ทำให้บางกลุ่มส่งงานล่าช้า แต่เมื่อได้รับการกระตุ้นจากผู้วิจัยนักเรียนจึงมีความกระตือรือร้นมากขึ้น รวมถึงบางกลุ่มมีสมาชิกที่ไม่ให้ความสนใจช่วยเหลือ แต่เมื่อนักเรียนเข้าใจว่าทุกคนต้องทำงานร่วมกัน ทุกคนมีบทบาทหน้าที่ของตนเอง และควรทำหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จ จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจในการทำงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ไสว ฟักขาว (2542: 152-154) ได้เสนอแนวทางการสอนการทำงานเป็นทีมส่วนหนึ่งคือ กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกเพื่อให้เกิดการพึ่งพากัน มีการแบ่งหน้าที่ สังเกตการทำงานของสมาชิก กระตุ้นการทำงานของสมาชิก ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่มให้ความช่วยเหลือ กระตุ้นการทำงานและการแสดงความคิดเห็น เพื่อประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีม

ด้านที่ 5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.61และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.03 อยู่ในระดับดี โดยสังเกตภาพรวมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ทั้ง 6 ขั้น ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับดี เพราะว่านักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าใจหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งในช่วงแรกมีการเกี่ยงงานหรือไม่สนใจงานที่ได้รับหมอบหมาย แต่เมื่อมีการกระตุ้นจากสมาชิกในกลุ่มและผู้วิจัยทำให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549 : 8) กล่าวถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ดังนี้ การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญ เพราะเป็นการรวมพลังกันของสมาชิก เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ซึ่งมนุษย์แต่ละคนมีความรู้ มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความสามารถที่แตกต่าง ดังนั้นการรวมกลุ่มต้องหลอมรวมจุดเด่นและความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละคนมาใช้ในการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเมื่อสมาชิกทุกคนรู้หน้าที่ของตัวเอง รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตัวเอง รับฟังความคิดเห็น รวมถึงแสดงความคิดเห็นและกระตุ้นการทำงานของสมาชิกในกลุ่มให้เกิดความสำเร็จของงาน

ด้านที่ 6. การนำเสนอผลงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.78 อยู่ในระดับดี โดยในขั้นสรุป (summarize) การนำเสนอผลงานของนักเรียนในช่วงแรกนักเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการนำเสนอแบบธรรมดา เรียบง่าย ขาดความน่าสนใจ ในบางกลุ่มมีวิธีนำเสนอที่ดี สอดแทรกความน่าสนใจด้วยการแสดงบทบาทสมมติ การแทรกเพลง ฯลฯ ซึ่งทำให้การนำเสนอมีความน่าสนใจ และกระตุ้นให้กลุ่มอื่นสนใจมากขึ้น การใช้ภาษาที่ชัดเจนและถูกต้อง

รวมถึงเวลาในการนำเสนอที่เป็นไปตามกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ Senge (1994: 259-260) ได้เสนอการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทีมไว้ว่า สมาชิกทั้งหมดของทีมอยู่ด้วยกันเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน เมื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หรือเห็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ก็พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเพื่อผลงานที่ดีขึ้นและเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ดังนั้นความสามารถในการทำงานเป็นทีมด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับดี ด้วยขั้นการสอนนั้นสอดคล้องและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม เริ่มด้วยการจัดกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) ส่งผลให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มปรับตัวเข้าหากันและปรับพฤติกรรมทางการเรียนรู้ได้ดีขึ้น สมาชิกทุกคนเรียนรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน ยอมรับ เคารพความคิดเห็น ของผู้อื่น และแสดงความคิดเห็นที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุผล นักเรียนฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รวมถึงการแสดงความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานและการนำเสนอ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาการในการทำงาน การเข้าสังคมและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ดังคำกล่าวของ จรูญ ประทุมรุ่ง (2545: 20) และ Johnson and Johnson (1987: 27-30)ที่กล่าวประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมไว้สอดคล้องกันว่า การทำงานเป็นทีมช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน เช่น ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามัคคี ความไว้วางใจกันการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พฤติกรรมกล้าแสดงออก และช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัย นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกัน เช่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การเสนอแนะความรู้และข้อมูล การซักถาม การชี้แจงเหตุผล การอภิปรายผล ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงนักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองให้เป็นที่ยอมรับได้

3. จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.66 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับแรก คือด้านบรรยากาศ ในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.61 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.61 รองลงมา คือด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.56และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.70 และลำดับสุดท้าย คือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.55 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.68 ซึ่งแต่ละด้านสามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนรู้สึกสนุกที่ได้ร่วม

กิจกรรมการเรียนรู้ โดยทุกคนมีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจจะเป็นความท้าทายหรือความถนัดส่วนบุคคลจึงทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานและเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนสามารถนำประสบการณ์จากการเรียนรู้มาวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสินและประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีกระบวนการคิดและการทำงานที่เป็นระบบ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญนอกจากจะสามารถใช้ในการเรียนได้แล้วยังสามารถนำทักษะที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เนื่องจากในการจัดการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามกับสิ่งที่ได้อ่าน ซึ่งการตั้งคำถามนั้นจะเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนได้เปิดโลกของการอ่านให้กว้างขึ้น และในทุกขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการใช้กระบวนการคิดที่ประสานกับการทำงานอย่างเป็นระบบ นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีที่น่าสนใจ และนักเรียนยังสามารถนำขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้อีกด้วย

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เป็นกลวิธีที่ฝึกนักเรียนให้เกิดการกระบวนการคิดและการทำงานอย่างเป็นระบบ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพิจารณาสารที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน ขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรมเกิดความท้าทายในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Echevarria, Vogt and Short (2010: 71) กล่าวไว้ว่า กลวิธีนี้สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นนักอ่านที่มีความเชี่ยวชาญและมีระบบการคิดที่มีประสิทธิภาพ โดยการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์กับเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาตั้งคำถาม หาคำตอบ ตรวจสอบและสรุปความจากความเข้าใจของตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ Rae Balog (2015: 2) ได้กล่าวถึงผลการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนภาษาสเปนด้วยกลวิธี SQP2RS ว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษา สามารถสรุปความรู้ผ่านการอ่านและสามารถเพิ่มพูนความรู้ผ่านการอ่านอย่างอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความพึงพอใจในกลวิธี SQP2RS ในระดับมาก

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS สามารถทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการทำงานเป็นทีม รวมถึงมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RSในระดับมากที่สุด จึงถือว่าเหมาะสมที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS นั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจจุดประสงค์และขั้นตอนในการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน รวมถึงการบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ควรมีการบันทึกปัญหาหรือรายละเอียดในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งเพื่อนำข้อมูลมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ในการจัดกิจกรรมนักเรียนบางส่วนยังขาดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งครูผู้สอนควรให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและเลือกใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน เช่น การใช้คำถามนำ การเสริมแรงทางบวก รวมถึงการให้กำลังใจ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

3. ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนสร้างคำถามที่มีความหลากหลายครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการประเมินตามแนวคิดพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom’s Revised Taxonomy) เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น และทำหน้าที่แนะนำ สนับสนุนหรือให้ข้อมูลกับนักเรียนที่ไม่สามารถทำได้ตามจุดประสงค์

4. ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ไม่ให้นักเรียนเกิดภาวะกดดันจนเกินไป เนื่องจากนักเรียนแต่ละกลุ่มคละความสามารถซึ่งมีทั้งนักเรียนกลุ่มเก่ง-กลาง-อ่อน ซึ่งนักเรียนกลุ่มเก่งมีอคติกับนักเรียนกลุ่มที่อ่อนกว่า จึงต้องสร้างความเข้าใจในการทำงานเป็นทีม การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้เหมาะสม กับความสามารถของสมาชิกในทีม เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ เปิดกว้างทางความคิด ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกซึ่งมีทั้งดีและไม่ดี และนำมาปรับให้เป็นความคิดเห็นของทีม การเรียนรู้ซึ่งกันและกันและการปรับตัวเข้าหากัน รวมถึงสร้างความเสมอภาคให้กับนักเรียนทั้งกลุ่มเก่ง กลุ่มกลางและกลุ่มอ่อน

5. ครูผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความหลากหลาย ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นเรื่องที่ไม่ไกลตัวนักเรียนเกินไปมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหานั้น

6. ขั้นตอนการสรุปซึ่งผู้สอนกำหนดให้ใช้รูปแบบแผนผังมโนทัศน์ซึ่งเป็นรูปแบบที่สามารถวัดความเข้าใจในการเรียนรู้ของนักเรียนได้ อย่างไรก็ตามผู้สอนเองสามารถปรับเป็นรูปแบบอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม เช่น การเขียนสรุปความรู้ การพูดนำเสนอ การแสดงบทบาทสมมติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรม ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ร่วมกับรูปแบบการเรียนการสอน เทคนิค และกลวิธีอื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ เทคนิคแผนผังกราฟิก

3. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกหรือชุดบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS ที่วัดในรูปแบบ time series

รายการอ้างอิง

กมล การกุศล. (2529). **ทักษะและความรู้ทางภาษาไทย.** พิษณุโลก : โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** เอกสารชุดแนวทางปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.

_____. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กัลยา ยวนมาลัย. (2539). **การอ่านเพื่อชีวิต.** กรุงเทพมหานคร : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

กิตติกาญจน์ อินทเกตุ. (2557). “การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH – PLUS.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

โกชัย สาริกบุตร. (2541). **การอ่านขั้นใช้วิจารณญาณ.** เชียงใหม่: วิทยาลัยครูเชียงใหม่.

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2546). **กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือ มศว.

โฆษิต อินทวงศ์. (2545). **การปฏิรูปการศึกษา นโยบายสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จรูญ ประทุมรุ่ง. (2545). “ผลของการใช้ชุดแนะแนวเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน. (2557). **จิตวิทยาการอ่าน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)**. กรุงเทพมหานคร : ศิลปาบรรณาคาร.

เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2552). “การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อสรุปสาระสำคัญ ทฤษฎีและปฏิบัติ.” **วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร.** 4, 8 (มกราคม 2552): 51-60.

ชนัญพร ณรงค์ทิพย์. (2556). “ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอสที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลธิรา สัตยาวัฒนา. (2524). “การอ่าน.” ใน **การใช้ภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ชาญชัย หมันประสงค์. (2556). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2520). “ปัญหาภาษาไทยในสังคมปัจจุบัน.” เอกสารประกอบคำบรรยายแผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดนยา วงศ์ธนะชัย. (2542). **การอ่านเพื่อชีวิต.** พิษณุโลก : โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

ดนัย เทียนพุฒ. (2537). **กลยุทธ์การพัฒนาคน : สิ่งท้าทายความสำเร็จของธุรกิจ.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เตือนใจ คดดี. (2554). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย ของจอห์น สจ๊วต มิลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ถวัลย มาศจรัส. (2545). **การเขียนเชิงสร้างสรรคเพื่อการศึกษาและอาชีพ.** กรุงเทพมหานคร : ธารอักษร.

_____. (2546). **นวัตกรรมการศึกษาชุด แบบฝึกหัด-แบบฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดทำผลงานทางวิชาการอาจารย์ 3 และบุคลากรทางการศึกษา (ครูชำนาญการครูเชี่ยวชาญและครูเชี่ยวชาญพิเศษ)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธารอักษร.

ทศพร ประเสริฐสุข. (2535). **จิตวิทยาในการทำงานร่วมกันเป็นทีม.** วารสารคิวซี, 5, 103.

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2551). **มนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : ดวงกมลสมัย.

ทิพวรรณ หอมพูล. (2538). **ภาษาไทยธุรกิจ 2.** กรุงเทพมหานคร: วังอักษร.

ทิศนา แขมมณี. (2540). **การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** กรุงเทพมหานคร : โครงการพัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. (2545). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์.

ธนกร อรรจนาวัฒน์. (2558). การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารวิทยาศาสตร์และการทำงานเป็นทีมโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบแสวงความรู้เป็นกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5." วิทยานิพนธปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาวิทยศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

ธร สุนทรายุทธ. (2553). **การบริหารจัดการเชิงจิตวิทยา : หลักการ การประยุกต์ และกรณีศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. (2549). **เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นฤมล หน่อนิล. (2554). "ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บันลือ พฤกษะวัน. (2534). **มิติใหม่ในการสอนอ่าน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

บุญชมศรีสะอาด. (2540). **การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาศาส์น.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2542). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับกรวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: บีแอนด์บี พับลิชชิง.

ประภาศรี สีหอำไพ. (2524). **วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.

ปราณี รามสูต และจำรัส ด้วงสุวรรณ. (2545). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรรณิการ์ สมัคร. (2557). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R .” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2548). **หลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เฮาส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2544). **การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.** กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ฟแมน เนจเม้นท์.

พิสมัย แทนหลาบ. (2541). “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องพลังงานและสารเคมีชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามปกติ." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไพพรรณ อินทนิล. (2546). **การส่งเสริมการอ่าน.** ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์.

ภูริภัทร ทิศร. (2543). **การอ่านมีประโยชน์โปรดมารักการอ่าน.** วิชาการ 3, 7 (กรกฎาคม 2543).

มาเรียม นิลพันธุ์. (2554). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แม้นมาส ชวลิต. (2544). **แนวทางส่งเสริมการอ่าน.** กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.

โรงเรียนพรตพิทยพยัต. (2560). รายงานผลการทดสอบโครงการ Miracle of Reading กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ปีการศึกษา 2560.

_____. (2561). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรตพิทยพยัตฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). **สถิติวิทยาทางการวิจัย.** กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

วรรณา บัวเกิด. (2534). “หนวยที่ 14 วิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน” ใน **ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วรรณี โสมประยูร. (2553). **เทคนิคการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญาวิชาการ.

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. (2549). **การทำงานเป็นทีม.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

วัชรา เล่าเรียนดี. (2545). **การนิเทศการสอน (Supervision Instruction).** นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัชรี บูรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ. (2547). **การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ด้านหลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.

วิชัย โถสุวรรณจินดา. (2536). **กฎหมายแรงงาน.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ.

แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). **การอ่านจับใจความ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

ศิริพร ลิมตระการ. (2541). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน.** นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศิริพร ศรีสุวรรณ์. (2557). “การศึกษาความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศุภวรรณ์ เล็กวิไล. (2539). “การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยกลวิธีการเรียนภาษา โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต การศึกษาและการสอน (มัธยมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2545). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน.** พิมพครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพรตพิทยพยัต ปีการศึกษา 2559-2560.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). **สรุปผลการวิจัย PISA 2015**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2528). **วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). **การวัดผลทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2542). **หลักนักอ่าน.** กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ 1999.

สมบูรณ์ สุริยวงศ์. (2544). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

สมพร มันตะสูตร แพ่งพิพัฒน์. (2534). **การอ่านทั่วไป.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2540). **การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน.** กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สันติ บุญภิรมย์. (2557). **การบริหารจัดการในห้องเรียน (Classroom Management).** กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

สายพิน สีหรักษ์. (2551). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการเรียนรู้เป็นทีม เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เป็นทีม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). **คณิตศาสตร์มหัศจรรย์ : คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

_____. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2569-2579**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). **การส่งเสริมการอ่านปทุมธานี**. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีพิทยาลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรัมพรรย. (2523). **วิธีสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). “วิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน” ใน **เอกสารประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

_____. (2545). **หลักวิธีสอนอ่านภาษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุนันทา เลาหนันทน์. (2549). **การสร้างทีมงาน.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: แฮนด์เมดสติกเกอร์แอนด์ดีไซน์.

สุพรรณี วราทร. (2545). **การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา สุภาพ. (2536). **เทคนิคการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพยุคใหม่ “เน้นพฤติกรรมมนุษย์”.** กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิมิต.

สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). **หลักการสอน.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

สุภากร ราชากรกิจ. (2532). **การวิเคราะห์ผลของระบบปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษา.** คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุภาสินี สุภธีระ. (2534). **เอกสารประกอบการสอนวิชากระบวนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา.** ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **กลยุทธ์การสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ.** กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด.

_____. (2547). **กลยุทธ์การสอนสังเคราะห์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์.

ไสว ฟักขาว. (2542). **หลักการสอนสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ.** กรุงเทพมหานคร: เอมพันธ์.

อรอนงค์ ตั้งก่อเกียรติ. (2542). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น.** กรุงเทพมหานคร : เธิร์ดเวฟเอ็ดดูเคชั่น.

อนุวัติ คูณแก้ว. (2558). **การวัดผลและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์. (2545). **ฝึกเด็กให้เป็นนักคิด.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

เอมอร เนียมน้อย. (2551). **พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R.** กรุงเทพมหานคร : สุวีริยา สาส์น.

Best, John W. (1977). **Research in Education. 3rd ed**. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc.

Billow, F.L. (1962). **The Teacher Work Out His Own Exercises: The Techniques of Language Teaching.** London : Green and Company Ltd.

Bloom,B.S.. (1985). **Taxonomy of Educational Objectives.** Handbook: Cognitve Domain. New York: Longman

Echevarria, J., Vogt, M. (2008). **99 Ideas and activities for teaching english learners with the SIOP model**. Boston: Allyn and Bacon.

Echevarria, J., Vogt, M. &Short, D. J. (2010). **Making content comprehensible for secondary english learners: The SIOP model.** Boston: Allyn and Bacon.

Ennis, R. H. (2002). Goals for a critical thinking curriculum and its assessment. **In Arthur L. Costa (Ed.), Developing minds (3rd Edition).** Alexandria, VA: ASCD.

Heilman, A.W. (1967). **Principle and Practices of Teaching Reading**. Ohio: A Bell&Howell.

Jiuhan Huang &Deanna Nisbet. (2012). “Training Adult ESL Learners in Metacognitive Reading Strategies.” Faculty of Education, Regent University.

Johnson, D. W., & Johnson, F. P. (1987). **Joining together: Group theory and group skills (3rd ed.)**. Englewood Cliffs, NJ, US: Prentice-Hall, Inc.

Lingard, R. W.. (2010). **Teaching and assessing teamwork skill in engineering and computer science.** Journal of Systemic, Cybernetic and Informatics, 8(1), 34-37.

Paul, R., & Elder, L. (2008). **Critical thinking: The nuts and bolts of education.** Optometric Education, 33, 88-91.

Peter Kutnicka and Lucia Berdondinib. (2008). "Can the enhancement of group working in classrooms provide a basis for effective communication in support of school-based cognitive achievement in classrooms of young learners." Faculty of Education, University of Cambridge.

Rae Balog. (2 0 1 5). “Fostering Academic and Language Development of ELLs and Heritage Learners through the SIOP Model.” Faculty of Education, Duquesne University.

Ryan K. Lundgren. (2018). “THE SIOP MODEL: UNIFORMITY OF COMPONENTS, FEATURES, AND OTHER TRANSLANGUAGING.” Department of Language Learning and Leadership, State University of New York.

Senge, peter M. (1 9 9 4).**The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization**. New York Doubleday/Currency.

Southern Cross University. (2013). **Teamwork Guide.** Queensland: Centre for Teaching and Learning.

Stella Cottrell. (2005). **Critical Thinking Skill Developing Effective and Argument.** New York : Palgrave Macmillan.

Truneckova, D. (2007). Evaluating Personal Construct Group Work Troubled Adolesent. Journal of Counselling & Development. 85(April 2007): 450-460.

Varney, G. (1977). **Organization Development for Managers.** New York: Addison-Wesley.

W. Royce Adams. (1974). **Reading Skills : A Guide for Better Reading**. Toronto: John Wiley & Sons.

Wallace,C. (1 9 9 2). “Critical literacy awaress in the EFL classroom” In **Norman Fairclough (Ed.), Critical Language Awareness**. (pp 5 9 -9 2). London and New York Group.

Yong, D. (1 9 7 9). **Improving Work Groups : A Practical Manual for TeamBuilding.** La Jolla, Calif : University Associates.

Ziad Mohammed Mahmoud Qabaja; Jamal Subhi Ismail Nafi & Maisa’ Issa Khalil Abu-Nimah. (2 0 1 6). “ The Effect of Using the “SQP2 RS via WTL” Strategy through Science Context to 10th Graders’ Reading Comprehension in English in Palestine.” Department of English, Faculty of Arts, Al-Quds University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

ตำแหน่ง : รองศาสตราจารย์

วุฒิการศึกษา : การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สถานที่ทำงาน : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. อาจารย์ ดร. ปริญญา ปั้นสุวรรณ์

ตำแหน่ง : อาจารย์

วุฒิการศึกษา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) (เกียรตินิยมอันดับสอง) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สถานที่ทำงาน : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

3. อาจารย์ ดร. สง่า วงค์ไชย

ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน

วุฒิการศึกษา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน-การสอนภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) (เกียรตินิยมอันดับสอง) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สถานที่ทำงาน : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีม
โดยการจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

รายวิชา ท31101 ภาษาไทย 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เวลา 3 คาบ

ผู้สอน นายธนวิทย์ กวินธนเจริญ โรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ท 1.1 ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ท 1.1 ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสรุปสาระสำคัญของสารประเภทโฆษณาได้
2. นักเรียนอธิบายข้อมูลสำคัญบนฉลากผลิตภัณฑ์ได้
3. นักเรียนบอกข้อความที่เป็นสารโน้มน้าวใจที่ปรากฏในโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์ที่อ่านได้
4. นักเรียนประเมินค่าความน่าเชื่อถือของโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์ที่อ่านได้
5. นักเรียนบอกความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. สาระสำคัญ

การโฆษณาเป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวใจผู้บริโภคให้รู้ถึงคุณค่า จุดเด่น และข้อเปรียบเทียบในสินค้าหรือบริการ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการซื้อสินค้าหรือใช้บริการนั้น ๆ

ฉลากผลิตภัณฑ์เป็นการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อผู้บริโภค เช่น หมายเลขทางการค้า ปริมาณ ข้อมูลโภชนาการ ฯลฯ นอกจากนี้ผู้ผลิตอาจเพิ่มเติมเนื้อความที่เป็นจุดเด่นของสินค้าเพื่อจูงใจผู้ซื้อ

ดังนั้นผู้รับสารจำเป็นต้องมีวิจารณญาณในการเลือกสินค้าหรือบริการป้องกันการถูกชักจูงให้หลงเชื่อ

4. สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

1. ความหมาย องค์ประกอบ และลักษณะของโฆษณา
2. ความหมาย องค์ประกอบ และลักษณะของฉลากผลิตภัณฑ์
3. การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

ด้านทักษะกระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. ทักษะการเขียน
3. ทักษะการคิดวิเคราะห์
4. ทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน
2. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
3. มีมารยาทและมีความส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม

5. ภาระงาน/ชิ้นงาน

1. แบบบันทึกการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ
2. การนำเสนอผลงาน

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมินผล
ตรวจแบบบันทึกการเรียนรู้	แบบบันทึกการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
ประเมินการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของนักเรียน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
ประเมินการทำงานเป็นทีม	แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

เกณฑ์การให้คะแนนแบบบันทึกการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. การตั้งคำถาม	นักเรียนตั้งคำถามที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นคำถามที่อยู่ในขั้นวิเคราะห์ขึ้นไป จำนวน 3 ข้อ	นักเรียนตั้งคำถามที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นคำถามที่อยู่ในขั้นวิเคราะห์ขึ้นไป จำนวน 2 ข้อ	นักเรียนตั้งคำถามที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นคำถามที่อยู่ในขั้นวิเคราะห์ขึ้นไป จำนวน 1 ข้อ
2. การตอบคำถาม	นักเรียนตอบคำถามทุกข้อได้ถูกต้องครบถ้วนตามเนื้อหา	นักเรียนตอบคำถามไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม 1-3 ข้อ	นักเรียนตอบคำถามไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม 4 ข้อขึ้นไป
3. การสรุปเนื้อหา	นักเรียนเขียนสรุปเนื้อหาได้ถูกต้องกระชับ ครอบคลุมเนื้อหา และใช้สำนวนภาษาของตนเอง	นักเรียนเขียนสรุปเนื้อหาได้ถูกต้องกระชับ และใช้สำนวนภาษาของตนเอง แต่ขาดเนื้อหา 1 ประเด็น	นักเรียนเขียนสรุปเนื้อหาได้กระชับ แต่ขาดเนื้อหา 2 ประเด็น หรือไม่ใช้สำนวนภาษาของตนเอง
4. การประยุกต์ใช้ความรู้	นักเรียนเขียนแนวทางการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 3 ข้อ พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ	นักเรียนเขียนแนวทางการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2 ข้อ พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ	นักเรียนเขียนแนวทางการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 1 ข้อ พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ
5. แผนผังมโนทัศน์	นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์ได้ถูกต้องครบถ้วนตามเนื้อหา จัดรูปแบบอย่างเป็นระเบียบ	นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์ได้ถูกต้อง แต่ขาดเนื้อหา 1 ประเด็น จัดรูปแบบอย่างเป็นระเบียบ	นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์ได้ถูกต้อง แต่ขาดเนื้อหา 2 ประเด็น จัดรูปแบบไม่เป็นระเบียบ

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับ	คุณภาพ
13 - 15	3	ดี
9 - 12	2	พอใช้
5 - 8	1	ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการนำเสนอผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. เนื้อหา/ข้อมูล	นักเรียนนำเสนอเนื้อหา/ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ตามประเด็นของหน่วยการเรียนรู้	นักเรียนนำเสนอเนื้อหา/ข้อมูลขาด 1 ประเด็น	นักเรียนนำเสนอเนื้อหา/ข้อมูลขาดตั้งแต่ 2 ประเด็นขึ้นไป
2. การใช้ภาษา	นักเรียนนำเสนอด้วยภาษาระดับกึ่งทางการขึ้นไป ออกเสียงควบกล้ำชัดเจนทุกคำ และใช้คำได้ถูกต้องและเหมาะสม	นักเรียนนำเสนอด้วยภาษาระดับกึ่งทางการ ออกเสียงควบกล้ำผิด 1-2 คำ และใช้คำได้ถูกต้อง	นักเรียนนำเสนอด้วยภาษาระดับไม่เป็นทางการ ออกเสียงควบกล้ำผิดตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป และใช้คำไม่ถูกต้อง 1-2 คำ
3. การใช้เสียง	นักเรียนนำเสนอเสียงดังชัดเจน เหมาะสมและสม่ำเสมอ ตลอดการรายงาน	นักเรียนนำเสนอด้วยเสียงดังชัดเจน แต่มี 1-2 ครั้งที่เสียงเบา	นักเรียนนำเสนอด้วยเสียงสั่นเครือ เบา และไม่ชัดเจนมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป
4. การใช้วิธีนำเสนอที่น่าสนใจ	นักเรียนนำเสนอด้วยความมั่นใจ คล่องแคล่ว ไม่ติดขัด นักเรียนทั้งหมดในชั้นเรียน สนใจและตั้งใจฟังการนำเสนอ	นักเรียนนำเสนอด้วยความมั่นใจ แต่มีติดขัด 1-2 แห่ง นักเรียนในชั้นเรียนร้อยละ 80 สนใจและตั้งใจฟังการนำเสนอ	นักเรียนนำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ มีติดขัดมากกว่า 2 แห่งขึ้นไป นักเรียนในชั้นเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 สนใจและตั้งใจฟังการนำเสนอ
5. เวลา	นักเรียนใช้เวลาพอดีตามที่กำหนด	นักเรียนใช้เวลามากกว่าหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด 1-2 นาที	นักเรียนใช้เวลามากกว่าหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนดเกิน 2 นาที

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับ	คุณภาพ
13 - 15	3	ดี
9 - 12	2	พอใช้
5 - 8	1	ปรับปรุง

แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม

ผู้ประเมิน.....

การประเมินครั้งที่.....เรื่อง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมชุดนี้เป็นการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มและการกำหนดบทบาทหน้าที่

ชื่อกลุ่ม.....จำนวน.....คน

สมาชิกในกลุ่ม

1. ชื่อ.....เลขที่..... ประธาน หน้าที่.....
2. ชื่อ.....เลขที่..... รองประธาน หน้าที่.....
3. ชื่อ.....เลขที่..... สมาชิก หน้าที่.....
4. ชื่อ.....เลขที่..... สมาชิก หน้าที่.....
5. ชื่อ.....เลขที่..... สมาชิก หน้าที่.....
6. ชื่อ.....เลขที่..... สมาชิก หน้าที่.....
7. ชื่อ.....เลขที่..... เลขานุการ หน้าที่.....

ตอนที่ 2 การประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม

ให้ผู้ประเมินพิจารณาการปฏิบัติงานของนักเรียน และใส่เครื่องหมายลงในช่องที่ตรงตามสภาพจริงของการปฏิบัติงานของนักเรียน

ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับควรปรับปรุง

รายการประเมิน	**ระดับพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม**		
	3	**2**	**1**
1. การวางแผนในการทำงาน			
1.1 นักเรียนกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงาน			
1.2 นักเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน			
1.3 นักเรียนประชุมวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงาน			

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม		
	3	2	1
2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน			
2.1 นักเรียนช่วยกันคิดระดมสมอง			
2.2 นักเรียนประสานงานกันอย่างอย่างเป็นระบบ			
2.3 นักเรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน			
3. การแสดงความคิดเห็น			
3.1 นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อทีม			
3.2 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในทีม			
3.3 นักเรียนแสดงความสนใจต่อการแสดงความคิดเห็นของ สมาชิกในทีม			
3.4 นักเรียนกระตุ้นให้สมาชิกในทีมแสดงความคิดเห็น			
3.5 นักเรียนแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล			
4. ความสนใจในการทำงาน			
4.1 นักเรียนกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน			
4.2 นักเรียนค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์เสนอต่อทีม			
4.3 นักเรียนไม่กระทำสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน			
5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
5.1 นักเรียนเข้าใจหน้าที่ของตนในการทำงานเป็นทีม			
5.2 นักเรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามเป้าหมาย			
5.3 นักเรียนเคารพและไม่ก้าวก่ายหน้าที่ของผู้อื่น			
6. การนำเสนอผลงาน			
6.1 นักเรียนนำเสนอผลงานด้วยวิธีที่น่าสนใจ			
6.2 นักเรียนใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน			
6.3 นักเรียนใช้เวลาในการนำเสนอได้เหมาะสม			
รวม			
รวมทั้งหมด			
ค่าเฉลี่ย			

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. การวางแผนในการทำงาน			
1.1 นักเรียนกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงาน	สมาชิกในทีมทุกคนร่วมกันกำหนดเป้าหมายและภารกิจในการทำงานอย่างชัดเจน	สมาชิกในทีม 1 คน ไม่ร่วมกำหนดเป้าหมายในการทำงาน และกำหนดภารกิจไม่ชัดเจน	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปไม่ร่วมกำหนดเป้าหมายในการทำงานและไม่ได้กำหนดภารกิจในการทำงาน
1.2 นักเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	สมาชิกในทีมทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	สมาชิกในทีม 1 คนไม่มีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปไม่มีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
1.3 นักเรียนประชุมวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงาน	สมาชิกในทีมทุกคนร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน	สมาชิกในทีม 1 คน ไม่ร่วมวางแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปไม่ร่วมวางแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย
2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน			
2.1 นักเรียนช่วยกันคิดระดมสมอง	สมาชิกในทีมทุกคนร่วมกันระดมความคิดในการทำงาน	สมาชิกในทีม 1 คนไม่ช่วยระดมความคิดในการทำงาน	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปไม่ช่วยระดมความคิดในการทำงาน
2.2 นักเรียนประสานงานกันอย่างอย่างเป็นระบบ	สมาชิกในทีมมีการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น เป็นระบบ ไม่ติดขัด	สมาชิกในทีมมีการขัดแย้งในการทำงาน 1-2 ครั้ง	สมาชิกในทีมมีการขัดแย้งในการทำงานตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป
2.3 นักเรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	สมาชิกในทีมทุกคนช่วยเหลือในการทำงาน	สมาชิกในทีม 1 คนไม่ช่วยเหลือในการทำงาน	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปไม่ช่วยเหลือในการทำงาน
3. การแสดงความคิดเห็น			
3.1 นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อทีม	สมาชิกในทีมทุกคนเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์	สมาชิกในทีม 1 คนเสนอความคิดเห็นที่ไม่เป็นประโยชน์	สมาชิกในทีม 2 คนขึ้นไปเสนอความคิดเห็นที่ไม่เป็นประโยชน์
3.2 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในทีม	สมาชิกในทีมทุกคนยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	สมาชิกในทีม 1 คน แสดงความคิดเห็นโต้แย้งหรือคัดค้านโดยไม่ฟังเหตุผลของสมาชิกคนอื่น	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปแสดงความคิดเห็นโต้แย้งหรือคัดค้านโดยฟังเหตุผลของสมาชิกคนอื่น

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
3.3 นักเรียนแสดงความสนใจต่อการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	สมาชิกในทีมทุกคนสนใจในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	สมาชิกในทีม 1 คนไม่ให้ความสนใจในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปไม่ให้ความสนใจในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในทีม
3.4 นักเรียนกระตุ้นให้สมาชิกในทีมแสดงความคิดเห็น	สมาชิกมีการกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นในทีมแสดงความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ	สมาชิกมีการกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นในทีมแสดงความคิดเห็น 3-5 ครั้ง	สมาชิกมีการกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นในทีมแสดงความคิดเห็น 1-2 ครั้ง
3.5 นักเรียนแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	สมาชิกในทีมเสนอความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งโดยให้เหตุผลอย่างสมเหตุสมผลและสอดคล้อง	สมาชิกในทีมเสนอความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งโดยอ้างถึงเหตุผลที่ขาดความสอดคล้อง	สมาชิกในทีมเสนอความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งโดยขาดการให้เหตุผล
4. ความสนใจในการทำงาน			
4.1 นักเรียนกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	สมาชิกในทีมทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความกระตือรือร้น	สมาชิกในทีม 1 คนขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน
4.2 นักเรียนค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์เสนอต่อทีม	สมาชิกในทีมทุกคนมีการสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์	สมาชิกในทีม 1 คนมีการสืบค้นข้อมูลที่ไม่เป็นประโยชน์	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการสืบค้นข้อมูลที่ไม่เป็นประโยชน์
4.3 นักเรียนไม่กระทำสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการ ปฏิบัติงาน	สมาชิกในทีมทุกคนร่วมกันปฏิบัติตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ	สมาชิกในทีม 1 คนขัดขวางหรือเพิกเฉยต่อการปฏิบัติหน้าที่	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปขัดขวางหรือเพิกเฉยต่อการปฏิบัติหน้าที่
5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
5.1 นักเรียนเข้าใจหน้าที่ของตนในการทำงานเป็นทีม	สมาชิกในทีมทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกในทีม 1 คนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
5.2 นักเรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามเป้าหมาย	สมาชิกในทีมทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามเป้าหมาย	สมาชิกในทีม 1 คนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนงานสำเร็จล่าช้ากว่าเป้าหมาย 1 วัน	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปขาดความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนงานล่าช้ากว่าเป้าหมาย 2 วันขึ้นไป

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
5.3 นักเรียนเคารพและไม่ก้าวก่ายหน้าที่ของผู้อื่น	สมาชิกในทีมทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และเคารพซึ่งกันและกัน โดยไม่ก้าวก่ายหรือสร้างความวุ่นวาย	สมาชิกในทีม 1 คนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยก้าวก่ายหรือสร้างความวุ่นวายให้สมาชิกคนอื่น	สมาชิกในทีมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยก้าวก่ายหรือสร้างความวุ่นวายให้สมาชิกคนอื่น
6. การนำเสนอผลงาน			
6.1 นักเรียนนำเสนอผลงานด้วยวิธีที่น่าสนใจ	นักเรียนนำเสนอผลงานด้วยวิธีการที่น่าสนใจ นักเรียนทั้งหมดในชั้นเรียนสนใจและตั้งใจฟังการนำเสนอ	นักเรียนนำเสนอผลงานด้วยวิธีการธรรมดา นักเรียนในชั้นเรียนร้อยละ 80 สนใจและตั้งใจฟังการนำเสนอ	นักเรียนนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจ นักเรียนในชั้นเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 สนใจและตั้งใจฟังการนำเสนอ
6.2 นักเรียนใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	นักเรียนนำเสนอด้วยภาษาระดับกึ่งทางการขึ้นไป ออกเสียงควบกล้ำชัดเจนทุกคำ และใช้คำได้ถูกต้องและเหมาะสม	นักเรียนนำเสนอด้วยภาษาระดับกึ่งทางการ ออกเสียงควบกล้ำผิด 1-2 คำ และใช้คำได้ถูกต้อง	นักเรียนนำเสนอด้วยภาษาระดับไม่เป็นทางการ ออกเสียงควบกล้ำผิดตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป และใช้คำไม่ถูกต้อง 1-2 คำ
6.3 นักเรียนใช้เวลาในการนำเสนอได้เหมาะสม	นักเรียนใช้เวลาพอดีตามที่กำหนด	นักเรียนใช้เวลามากกว่าหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนด 1-2 นาที	นักเรียนใช้เวลามากกว่าหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนดตั้งแต่ 3 นาที

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับ	คุณภาพ
48 - 60	3	ดี
34 - 47	2	พอใช้
20 - 33	1	ปรับปรุง

7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

คาบที่ 1 (50 นาที)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) ออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 6-7 คน โดยใช้ผลการเรียนรายวิชาภาษาไทยจากภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เป็นตัวกำหนด จากนั้นกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ที่รับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม

2. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อความโฆษณาต่อไปนี้

ที่มา http://pornpimol134.blogspot.com/2014/11/blog-post_11.html

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1: สำรวจ (survey) (20 นาที)

1.1 ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนรู้การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณให้นักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2 นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ และศึกษาขั้นตอนของกลวิธี SQP2RS (15 นาที)

1.3 ครูแจกข้อความโฆษณา และฉลากผลิตภัณฑ์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้น หรือรูปภาพประกอบที่ปรากฏในโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์ เพื่อหาแนวคิดสำคัญ (5 นาที)

ขั้นที่ 2:คำถาม (question) (20 นาที)

2.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามตามกรอบแนวทางการตั้งคำถามกลุ่มละ 3 ข้อ โดยเป็นคำถามที่คาดว่าสามารถหาคำตอบได้จากบทอ่าน และเป็นคำถามในขั้นวิเคราะห์ขึ้นไป

2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเขียนคำถามหน้าชั้นเรียน หากมีคำถามที่ซ้ำกัน กลุ่มที่ซ้ำต้องคิดคำถามขึ้นใหม่ หรือคำถามยังไม่สอดคล้องตามกรอบที่กำหนด ครูและนักเรียนร่วมกันแก้ไขคำถามให้สอดคล้องขึ้นทดแทน

ขั้นสรุป (5 นาที)

นักเรียนบันทึกคำถามลงในช่องคำถามของแบบบันทึกการเรียนรู้การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

คาบที่ 2 (50 นาที)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

นักเรียนทบทวนแนวคิดสำคัญที่ปรากฏในข้อความโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์รวมถึงขั้นตอนของกลวิธี SQP2RS เพื่อเป็นการทบทวนความเข้าใจของนักเรียน

ขั้นสอน

ขั้นที่ 3: คาดคะเน (predict) (15 นาที)

3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคาดคะเนคำตอบของคำถามที่ได้จากขั้นที่ 2

3.2 นักเรียนบันทึกคำตอบลงในแบบบันทึกการเรียนรู้การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ ในช่องคำตอบขั้น P

ขั้นที่ 4: อ่าน (read) (20 นาที)

4.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างละเอียด

4.2 นักเรียนตรวจสอบคำตอบที่คาดเดาไว้ จากนั้นปรับปรุงคำตอบให้ถูกต้องสมบูรณ์

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. นักเรียนบันทึกคำตอบลงในแบบบันทึกการเรียนรู้การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ ในช่องคำตอบขั้น R_1

คาบที่ 3 (50 นาที)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับความรู้เรื่องการอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ และศึกษาขั้นตอนของกลวิธี SQP2RS ที่ได้จากการศึกษาจากคาบเรียนก่อนหน้านี้ เพื่อเป็นการทบทวนความเข้าใจของนักเรียน

ขั้นสอน

ขั้นที่ 5: ตอบสนอง (respond) (15 นาที)

5.1 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบของคำถามที่ทุกกลุ่มตั้งขึ้น กลุ่มละ 3 ข้อ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ

5.2 นักเรียนบันทึกคำตอบลงในแบบบันทึกการเรียนรู้การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ ในช่องคำตอบขั้น R_2

ขั้นที่ 6 : สรุป (summarize) (25 นาที)

6.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปสาระสำคัญของบทอ่านในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ โดยเขียนแผนผังลงในกระดาษที่ครูแจก จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

6.2 นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและความรู้ที่ได้รับและบันทึกลงในหัวข้อ **สรุปสาระสำคัญและความรู้จากการอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์** ในแบบบันทึกการเรียนรู้การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

6.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และบันทึกลงในหัวข้อ **การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน** ในแบบบันทึกการเรียนรู้การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ จากนั้นนำมาส่งครูเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป (5 นาที)

นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้รับจากการเรียน

8. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ
2. แบบบันทึกการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ
3. ข้อความโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์
4. กรอบแนวทางในการตั้งคำถาม

9. รายละเอียดเนื้อสาระ/ความรู้เพิ่มเติม

กรอบแนวทางในการตั้งคำถาม

1) ข้อคำถามวัดความรู้ ความจำ เป็นข้อคำถามที่ผู้เรียนสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้มามีสาระอะไรบ้าง ซึ่งการที่สามารถตอบได้นั้น ได้มาจากการจดจำเป็นสำคัญ เช่น

ใครคือผู้แต่งวรรณคดีเรื่อง โคลงนิราศนรินทร์

พระมหากษัตริย์พระองค์แรกของสมัยอยุธยามีพระนามว่าอะไร

อาหารที่ให้โปรตีนได้แก่อะไรบ้าง

2) ข้อคำถามวัดความเข้าใจ เป็นคำถามที่ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสัมพันธ์และโครงสร้างของสิ่งที่เรียนและสามารถอธิบายสิ่งที่เรียนรู้นั้นได้ด้วยคำพูดของตนเอง เช่น

สำนวนที่ว่า “ไส้ศึก” หมายความว่าอย่างไร

เมื่อทาน้ำมันบนกระดาษ ผลที่ได้จะเป็นอย่างไร

เหงือกปลาทำหน้าที่คล้ายกับอวัยวะส่วนใดของคน

3) ข้อคำถามวัดการนำไปใช้ เป็นข้อคำถามที่ผู้เรียนสามารถนำข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจที่ได้เรียนรู้มาไปใช้ในการหาคำตอบและแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น

ใครปฏิบัติได้ถูกต้องตามคำแนะนำที่ว่า “กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ”

หากนักเรียนมีอาการเลือดออกตามไรฟัน นักเรียนควรรับประทานอาหารหมู่ใดเพื่อแก้อาการดังกล่าว

แนวคิดจากเรื่องนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

4) ข้อคำถามวัดการวิเคราะห์ เป็นข้อคำถามที่ผู้เรียนต้องใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดที่ลึกซึ้งขึ้นเนื่องจากไม่สามารถหาคำตอบได้จากข้อมูลที่มีอยู่โดยตรง ผู้เรียนต้องใช้ความคิดหาคำตอบจากการแยกแยะข้อมูลและหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แยกแยะนั้น เช่น

หลังจากวันที่มีอากาศอบอ้าวติดต่อกันหลายวัน มักมีฝนตกหนักเพราะเหตุใด

หากประเทศเปรียบได้กับนาวา พระราชาจะเปรียบได้กับอะไร

ข้อใดสามารถอนุมานได้จากข้อความข้างต้น

5) ข้อคำถามวัดการประเมินค่า เป็นข้อคำถามที่ผู้เรียนต้องใช้การตัดสินคุณค่า ซึ่งก็หมายความว่า ผู้เรียนจะต้องสามารถตั้งเกณฑ์ในการประเมินหรือตัดสินคุณค่าต่าง ๆ ได้ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นได้ เช่น

การกระทำของวัสสการพราหมณ์ที่กระทำต่อพระเจ้าอชาตศัตรูนั้นถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

จากเรื่องรามเกียรติ์ พิเภกเป็นบุคคลอย่างไร

พฤติกรรมของบุคคลใดเสี่ยงต่อการเป็นโรคไข้เลือดออกมากที่สุด

6) ข้อคำถามวัดความสร้างสรรค์ (สังเคราะห์) เป็นข้อคำถามที่ผู้เรียนสามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ขึ้นมาหรือคิดวิธีการแก้ปัญหาได้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสิ่งประดิษฐ์ ความคิด หรือภาษา ทำนายสถานการณ์ในอนาคตได้ หรือสรุปเรื่องราวเหตุการณ์นั้น ๆ เป็นมโนทัศน์ คติ สำนวน สุภาษิต การคาดการณ์หรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดได้ เช่น

ให้นักเรียนแต่งคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพในหัวข้อ ครูในดวงใจ

พฤติกรรมของวัสสการพราหมณ์ตรงกับสำนวนใด

ให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติของภาษา

ความหมายของโฆษณา

การโฆษณา หมายถึง การเสนอข้อมูล ข่าวสาร เป็นการสื่อสารจูงใจผ่านสื่อโฆษณาประเภทต่าง ๆ เพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจให้กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย มีพฤติกรรมคล้อยตามเนื้อหาสารที่โฆษณาอันเอื้ออำนวยให้มีการซื้อหรือใช้สินค้าและบริการ ตลอดจนชักนำให้ปฏิบัติตามแนวความคิดต่าง ๆ ทั้งนี้ขอให้ผู้โฆษณาหรือผู้อุปถัมภ์จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการใช้สื่อนั้น ๆ

องค์ประกอบของการโฆษณา

องค์ประกอบของการโฆษณาจำแนกออกเป็น 4 ประการ ได้แก่

1. ผู้โฆษณา (advertiser) เจ้าของบริการ ซึ่งจะต้องประสานกับงานด้านการตลาดของหน่วยงานนั้นโฆษณาทุกชิ้นจะต้องปรากฏตัวผู้โฆษณาให้ชัดเจน และผู้โฆษณาต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการโฆษณา

2. สิ่งโฆษณา (advertisement) โฆษณาที่ทำสำเร็จรูปหรือสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆที่ประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ ซึ่งจะสื่อถึงสินค้าหรือบริการ ที่เห็นอยู่บนนิตยสาร หนังสือพิมพ์ รวมถึงภาพยนตร์โฆษณา ทางโทรทัศน์ วิทยุ

3. สื่อโฆษณา (advertising) สื่อที่ผู้โฆษณาเลือกใช้ในการเผยแพร่งานโฆษณาไปยังกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในสถานที่ต่างๆ

4. กลุ่มเป้าหมาย (consumer) บุคคลทั่วไปที่รับข่าวสารการโฆษณา ซึ่งหากเกิดความรู้สึกถูกใจชอบสินค้าและบริการ จะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการนั้นๆ

ลักษณะของการโฆษณา

1. การโฆษณาเป็นการสื่อสารจูงใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมการซื้อโดยวิธีการพูด การเขียนหรือการสื่อความหมายใด ๆ ที่มีผลให้ผู้บริโภคเป้าหมาย คิดคล้อยตาม กระทำตามหรือเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปตามที่ผู้โฆษณาต้องการ

2. การโฆษณาเป็นการจูงใจด้วยเหตุผลจริงและเหตุผลสมมติ หมายถึง การจูงใจโดยบอกคุณสมบัติที่ เป็นประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ และการจูงใจโดยใช้หลักการตอบสนองความต้องการด้านจิตวิทยา

3. การโฆษณาเป็นการนำเสนอ สื่อสารผ่านสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ซึ่งสามารถเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับสินค้าและบริการในระยะกว้างไกลได้สะดวก รวดเร็วที่สุด ไปสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างกว้างขวาง ไปสู่มวลชนอย่างรวดเร็ว เข้าถึงพร้อมกันและทั่วถึง

4. การโฆษณาเป็นการเสนอขายความคิด สินค้า และบริการ โดยใช้วิธีการจูงใจให้ผู้บริโภคเกิดความพอใจเกิดทัศนคติที่ดีอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการซื้อสินค้าหรือบริการที่เสนอขาย

5. การโฆษณาต้องระบุผู้สนับสนุนหรือตัวผู้โฆษณา ซึ่งมีผลความเชื่อถือของผู้บริโภคของผู้บริโภคสร้างความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นว่าเป็นการโฆษณาสินค้า (advertising) มิใช่เป็นการโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda)

6. การโฆษณาต้องจ่ายค่าตอบแทนในการโฆษณาในสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสารและนิตยสาร เป็นต้น ดังนั้นผู้โฆษณาจะต้องมีงบประมาณ เพื่อการโฆษณาสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ด้วย

ความหมายของฉลากผลิตภัณฑ์

ฉลากผลิตภัณฑ์ คือ ข้อมูลทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทั้งหมด โดยจะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญที่จะทำให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้มาซื้อสินค้านั้นประกอบการตัดสินใจต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

องค์ประกอบของฉลากผลิตภัณฑ์

องค์ประกอบของฉลากผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย

1. ชื่อประเภทหรือชนิดของสินค้า กรณีสั่งหรือนำเข้าให้ระบุประเทศที่ผลิต
2. ชื่อหรือเครื่องหมายการค้าที่ทำการจดทะเบียนในประเทศ ไทยของผู้ผลิตเพื่อขาย
3. ชื่อหรือเครื่องหมาย การค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทยของผู้สั่งหรือนำเข้ามาเพื่อขาย
4. สถานที่ตั้งที่สามารถติดต่อได้จริง
5. ขนาดสินค้า มิติ ปริมาณ ปริมาตร และน้ำหนัก
6. วิธีใช้ ข้อแนะนำในการใช้หรือห้ามใช้ คำเตือน (ถ้ามี)
7. วันเดือนปีที่ผลิต หรือ หมดอายุ หรือวันที่ควรใช้ก่อน
8. ราคาพร้อมระบุหน่วยบาท

ลักษณะของฉลากผลิตภัณฑ์

ฉลากผลิตภัณฑ์ต้องแสดงข้อมูลครบถ้วนและเป็นข้อความที่ตรงต่อความเป็นจริง ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสาระสำคัญของสินค้านั้น ๆ โดยข้อมูลที่สำคัญของฉลากสินค้าต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนดซึ่งจะต้องเป็นภาษาไทยหรือภาษาไทยกำกับภาษาต่างประเทศที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน

ฉลากสินค้ามีความสำคัญเป็นอย่างมากที่ผู้บริโภคควรให้ความสำคัญและใส่ใจอ่านรายละเอียดก่อน ทำการซื้อ เพื่อทำให้ทราบถึงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นส่วนประกอบ, ปริมาณ ,ราคาระหว่างผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันแต่ต่างยี่ห้อนอกจากนี้รายละเอียดของฉลากยังบอกให้ทราบถึงวิธีเก็บรักษาและการใช้งานได้อย่างถูกต้องอีกด้วย

ข้อควรพิจารณาสารประเภทโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์

1. วัจนภาษา

คือ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนหรือคำต่าง ๆ ที่ใช้ในภาษาหนึ่งๆแบ่งเป็นคำที่สร้างความหมาย โดยการใช้การเปล่งเสียง ในภาษาพูดและใช้ตัวอักษรในภาษาเขียน ซึ่งส่วนประกอบของวัจนภาษาสามารถแบ่งออกได้เป็น

1.1 พาดหัว ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของการพาดหัวได้ออกเป็น การพาดหัวเจาะจงกลุ่มเป้าหมาย วิธีตั้งคำถาม นำคำพูดของคนดังหรือสุภาษิตแบบออกคำสั่ง นำคำตรงข้ามกันมาติดกัน ฯลฯ

1.2 ข้อความโฆษณา ที่แบ่งประเภทของข้อความโฆษณาได้เป็นแบบพรรณนา แบบเล่าเรื่อง แบบให้เหตุผล แบบบอกวิธีใช้

1.3 คำบรรยายใต้ภาพ เป็นข้อความประกอบภาพเพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.4 สโลแกน คือ ข้อความสั้น ๆ ที่สรุปความคิดรวบยอดของสินค้าหรือเป็นข้อความจูงใจที่สะดุดตา และเป็นที่จดจำในคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ประเภทของสโลแกนสามารถแบ่งออกได้มากมาย เช่น สโลแกนที่บอกจุดขาย สโลแกนที่บอกคุณสมบัติ บุคลิกของกลุ่มเป้าหมาย สโลแกนที่เป็นคำสั่ง สโลแกนที่เปรียบเทียบกับสินค้าอื่น

2. อวัจนภาษา

คือ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายโดยไม่ใช้ลักษณะของคำซึ่งเป็นอีกส่วนที่สำคัญและทำให้โฆษณามีความน่าสนใจ และมีความหมายลึกซึ้งมากกว่าการใช้ถ้อยคำแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งอวัจนภาษามีความสำคัญมากในการสื่อสารในเวลาและพื้นที่อันจำกัด ส่วนประกอบของอวัจนภาษาสามารถแบ่งออกได้เป็น

2.1 รูปแบบการจัดหน้าโฆษณา ที่ต้องจัดให้มีความสมดุล สัดส่วน จังหวะ ความเป็นเอกภาพและมีการเน้น

2.2 ภาพประกอบ คือ ส่วนที่นำมาเสริมหรือขยายพาดหัวเพื่อสร้างความเข้าใจเพิ่มเติม และเพื่อดึงดูดความสนใจผู้รับสาร

2.3 การใช้ตัวอักษร ซึ่งมีหลักในการออกแบบตัวอักษร 3 หลักใหญ่ ๆ คือ ขนาดของตัวอักษรต้องมีความเหมาะสม รูปแบบของตัวอักษรต้องชัดเจน สวยงาม ดึงดูดความสนใจ และอ่านง่าย นอกจากนี้สีของของตัวอักษรก็เป็นส่วนที่เน้นข้อความให้เด่นมากยิ่งขึ้น

2.4 สี ซึ่งมีบทบาทต่อความสนใจต่อมนุษย์อย่างมาก จึงควรที่จะเลือกสีมาใช้ให้ถูก วัถตุประสงค์ด้วย

2.5 โลโก้ คือ สิ่งที่ทำให้สามารถจดจำสินค้าได้นอกจากชื่อยี่ห้อสินค้า และยังทำให้มีความเชื่อมั่นต่อผู้รับสารได้อีกด้วย

ที่มา

นธกฤต วันต๊ะเมล์. (2554). **หลักการโฆษณา.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปริญญ์ บุญกนิษฐ และอรรคเจตต์ อภิขจรศิลป์. (2552). **การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม : Industrial Product Design.** กรุงเทพฯ: ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์.

วิรัช ลภิรัตนกุล. (2537). **ประวัติและวิวัฒนาการของการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

องอาจ ปทะวานิช. (2555). **การโฆษณา.** กรุงเทพฯ: แสงดาว.

10. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

ความหมายของโฆษณา

การโฆษณา หมายถึง การเสนอข้อมูล ข่าวสาร เป็นการสื่อสารจูงใจผ่านสื่อโฆษณาประเภทต่าง ๆ เพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจให้กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย มีพฤติกรรมคล้อยตามเนื้อหาสารที่โฆษณาอันเอื้ออำนวยให้มีการซื้อหรือใช้สินค้าและบริการ ตลอดจนชักนำให้ปฏิบัติตามแนวความคิดต่าง ๆ ทั้งนี้ขอให้ผู้โฆษณาหรือผู้อุปถัมภ์จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการใช้สื่อนั้น ๆ

องค์ประกอบของการโฆษณา

องค์ประกอบของการโฆษณาจำแนกออกเป็น 4 ประการ ได้แก่

1. ผู้โฆษณา (advertiser) เจ้าของบริการ ซึ่งจะต้องประสานกับงานด้านการตลาดของหน่วยงานนั้นโฆษณาทุกชิ้นจะต้องปรากฏตัวผู้โฆษณาให้ชัดเจน และผู้โฆษณาต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการโฆษณา

2. สิ่งโฆษณา (advertisement) โฆษณาที่ทำสำเร็จรูปหรือสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่ประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ ซึ่งจะสื่อถึงสินค้าหรือบริการ ที่เห็นอยู่บนนิตยสาร หนังสือพิมพ์ รวมถึงภาพยนต์โฆษณา ทางโทรทัศน์ วิทยุ

3. สื่อโฆษณา (advertising) สื่อที่ผู้โฆษณาเลือกใช้ในการเผยแพร่งานโฆษณาไปยังกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในสถานที่ต่างๆ

4. กลุ่มเป้าหมาย (consumer) บุคคลทั่วไปที่รับข่าวสารการโฆษณา ซึ่งหากเกิดความรู้สึกถูกใจชอบสินค้าและบริการ จะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการนั้นๆ

ลักษณะของการโฆษณา

1. การโฆษณาเป็นการสื่อสารจูงใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมการซื้อโดยวิธีการพูด การเขียนหรือการสื่อความหมายใด ๆ ที่มีผลให้ผู้บริโภคเป้าหมาย คิดคล้อยตาม กระทำตามหรือเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปตามที่ผู้โฆษณาต้องการ

2. การโฆษณาเป็นการจูงใจด้วยเหตุผลจริงและเหตุผลสมมติ หมายถึง การจูงใจโดยบอกคุณสมบัติที่ เป็นประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ และการจูงใจโดยใช้หลักการตอบสนองความต้องการด้านจิตวิทยา

3. การโฆษณาเป็นการนำเสนอ สื่อสารผ่านสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ซึ่งสามารถเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับสินค้าและบริการในระยะกว้างไกลได้สะดวก รวดเร็วที่สุด ไปสู่กลุ่มเป้าหมาย อย่างกว้างขวาง ไปสู่มวลชนอย่างรวดเร็ว เข้าถึงพร้อมกันและทั่วถึง

4. การโฆษณาเป็นการเสนอขายความคิด สินค้า และบริการ โดยใช้วิธีการจูงใจให้ผู้บริโภคเกิดความพอใจเกิดทัศนคติที่ดีอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการซื้อสินค้าหรือบริการที่เสนอขาย

5. การโฆษณาต้องระบุผู้สนับสนุนหรือตัวผู้โฆษณา ซึ่งมีผลความเชื่อถือของผู้บริโภคของผู้บริโภคสร้างความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นว่าเป็นการโฆษณาสินค้า (advertising) มิใช่เป็นการโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda)

6. การโฆษณาต้องจ่ายค่าตอบแทนในการโฆษณาในสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสารและนิตยสาร เป็นต้น ดังนั้นผู้โฆษณาจะต้องมีงบประมาณ เพื่อการโฆษณาสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ด้วย

ความหมายของฉลากผลิตภัณฑ์

ฉลากผลิตภัณฑ์ คือ ข้อมูลทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทั้งหมด โดยจะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญที่จะทำให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้มาซื้อสินค้านั้นประกอบการตัดสินใจต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

องค์ประกอบของฉลากผลิตภัณฑ์

องค์ประกอบของฉลากผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย

1. ชื่อประเภทหรือชนิดของสินค้า กรณีสั่งหรือนำเข้าให้ระบุประเทศที่ผลิต
2. ชื่อหรือเครื่องหมายการค้าที่ทำการจดทะเบียนในประเทศ ไทยของผู้ผลิตเพื่อขาย
3. ชื่อหรือเครื่องหมาย การค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทยของผู้สั่งหรือนำเข้ามาเพื่อขาย
4. สถานที่ตั้งที่สามารถติดต่อได้จริง
5. ขนาดสินค้า มิติ ปริมาณ ปริมาตร และน้ำหนัก
6. วิธีใช้ ข้อแนะนำในการใช้หรือห้ามใช้ คำเตือน (ถ้ามี)
7. วันเดือนปีที่ผลิต หรือ หมดอายุ หรือวันที่ควรใช้ก่อน
8. ราคาพร้อมระบุหน่วยบาท

ลักษณะของฉลากผลิตภัณฑ์

ฉลากผลิตภัณฑ์ต้องแสดงข้อมูลครบถ้วนและเป็นข้อความที่ตรงต่อความเป็นจริง ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสาระสำคัญของสินค้านั้น ๆ โดยข้อมูลที่สำคัญของฉลากสินค้าต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนดซึ่งจะต้องเป็นภาษาไทยหรือภาษาไทยกำกับภาษาต่างประเทศที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน

ฉลากสินค้ามีความสำคัญเป็นอย่างมากที่ผู้บริโภคควรให้ความสำคัญและใส่ใจอ่านรายละเอียดก่อน ทำการซื้อ เพื่อทำให้ทราบถึงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นส่วนประกอบ, ปริมาณ ,ราคาระหว่างผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันแต่ต่างยี่ห้อนอกจากนี้รายละเอียดของฉลากยังบอกให้ทราบถึงวิธีเก็บรักษาและการใช้งานได้อย่างถูกต้องอีกด้วย

ข้อควรพิจารณาสารประเภทโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์

1. วัจนภาษา

คือ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนหรือคำต่าง ๆ ที่ใช้ในภาษาหนึ่งๆแบ่งเป็นคำที่สร้างความหมาย โดยการใช้การเปล่งเสียง ในภาษาพูดและใช้ตัวอักษรในภาษาเขียน ซึ่งส่วนประกอบของวัจนภาษาสามารถแบ่งออกได้เป็น

1.1 พาดหัว ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของการพาดหัวได้ออกเป็น การพาดหัวเจาะจงกลุ่มเป้าหมาย วิธีตั้งคำถาม นำคำพูดของคนดังหรือสุภาษิตแบบออกคำสั่ง นำคำตรงข้ามกัน มาติดกัน ฯลฯ

1.2 ข้อความโฆษณา ที่แบ่งประเภทของข้อความโฆษณาได้เป็นแบบพรรณนา แบบเล่าเรื่อง แบบให้เหตุผล แบบบอกวิธีใช้

1.3 คำบรรยายใต้ภาพ เป็นข้อความประกอบภาพเพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.4 สโลแกน คือ ข้อความสั้น ๆ ที่สรุปความคิดรวบยอดของสินค้าหรือเป็นข้อความจูงใจที่สะดุดตา และเป็นที่จดจำในคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ประเภทของสโลแกนสามารถแบ่งออกได้มากมาย เช่น สโลแกนที่บอกจุดขาย สโลแกนที่บอกคุณสมบัติ บุคลิกของกลุ่มเป้าหมาย สโลแกนที่เป็นคำสั่ง สโลแกนที่เปรียบเทียบกับสินค้าอื่น

2. อวัจนภาษา

คือ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายโดยไม่ใช้ลักษณะของคำซึ่งเป็นอีกส่วนที่สำคัญและทำให้โฆษณามีความน่าสนใจ และมีความหมายลึกซึ้งมากกว่าการใช้ถ้อยคำแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งอวัจนภาษามีความสำคัญมากในการสื่อสารในเวลาและพื้นที่อันจำกัด ส่วนประกอบของอวัจนภาษาสามารถแบ่งออกได้เป็น

2.1 รูปแบบการจัดหน้าโฆษณา ที่ต้องจัดให้มีความสมดุล สัดส่วน จังหวะ ความเป็นเอกภาพ และมีการเน้น

2.2 ภาพประกอบ คือ ส่วนที่นำมาเสริมหรือขยายพาดหัวเพื่อสร้างความเข้าใจเพิ่มเติม และเพื่อดึงดูดความสนใจผู้รับสาร

2.3 การใช้ตัวอักษร ซึ่งมีหลักในการออกแบบตัวอักษร 3 หลักใหญ่ ๆ คือ ขนาดของตัวอักษรต้องมีความเหมาะสม รูปแบบของตัวอักษรต้องชัดเจน สวยงาม ดึงดูดความสนใจ และอ่านง่าย นอกจากนี้สีของของตัวอักษรก็เป็นส่วนที่เน้นข้อความให้เด่นมากยิ่งขึ้น

2.4 สี ซึ่งมีบทบาทต่อความสนใจต่อมนุษย์อย่างมาก จึงควรที่จะเลือกสีมาใช้ให้ถูก วัถตุประสงค์ด้วย

2.5 โลโก้ คือ สิ่งที่ทำให้สามารถจดจำสินค้าได้นอกจากชื่อยี่ห้อสินค้า และยังทำให้มีความเชื่อมั่นต่อผู้รับสารได้อีกด้วย

ที่มา

นธกฤต วันต๊ะเมล์. (2554). **หลักการโฆษณา.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปริญญ์ บุญกนิษฐ และอรรคเจตต์ อภิขจรศิลป์. (2552). **การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม : Industrial Product Design.** กรุงเทพฯ: ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์.

วิรัช ลภิรัตนกุล. (2537). **ประวัติและวิวัฒนาการของการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

องอาจ ปทะวานิช. (2555). **การโฆษณา.** กรุงเทพฯ: แสงดาว.

11. ข้อความโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์

โฆษณางานออนไลน์

บริษัทรับทำสื่อโฆษณาทาง INTERNET เปิดโอกาสให้กับบุคคลทั่วไป นิสิตนักศึกษา พนักงานประจำ ข้าราชการหรือผู้ที่ว่างงาน ได้เรียนรู้วิธีการทำงานแบบใหม่ ด้วยการใช้ระบบ อินเทอร์เน็ต 100% สร้างรายได้แบบ PARTTIME หรือ FULL-TIME สามารถทำงานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ทางบริษัทจัดเตรียมไว้ให้ วันละ 2-3 ชั่วโมง สามารถทำได้ที่บ้านหรือที่ทำงานได้ไม่จำกัดเวลา สอนงานให้ฟรี ไม่มีค่าใช้จ่ายในการมา Train งาน

รายละเอียดเบื้องต้น

- เป็นงานอิสระ ใช้เวลาว่างเพียงวันละ 2-4 ชม. ก็สามารถสร้างรายได้กับเราได้ทันที
- โปรโมทสื่อโฆษณา Online 100% ผ่านระบบ Internet และโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทางบริษัท support ให้
- สามารถทำได้ทั้ง Part-time และ Full-time
- ไม่ต้องอาศัยความรู้เฉพาะทาง
- มีผู้เชี่ยวชาญของทางบริษัทพร้อมสอนวิธีการทำงานกับระบบของทางบริษัทให้
- มีระบบช่วยทำงาน Online ตลอด 24 ชม.

รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน

- 5,000 -15,000บาท ใช้เวลาทำทุกวัน 2-3 ชั่วโมง
- 15,000-25,000 บาท ใช้เวลาทำทุกวัน 3-5 ชั่วโมง
- 30,000บาท ขึ้นไป ใช้เวลาทำทุกวันมากกว่า 5 ชั่วโมง

** รายได้ขึ้นอยู่กับปริมาณในการทำงาน **

งานนี้เหมาะสำหรับใคร ?

- นักศึกษาที่กำลังหารายได้เสริมอยู่เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่
- คนที่กำลังตกงานหรือบุคคลที่เล่นเน็ตอย่างน้อยวันละ 2-3 ชั่วโมง
- คนทำงานที่เงินเดือนไม่พอใช้ ชักหน้าไม่ถึงหลังทุกเดือน รอแต่โบนัสสิ้นปี
- คนที่อยากมีเวลาพักผ่อน และอยากมีชีวิตที่ดีขึ้น
- อยากมีธุรกิจส่วนตัว โดยใช้เงินลงทุนต่ำ รับรายได้และผลตอบแทนสูง

คุณสมบัติการสมัคร

- อายุ 20 ปีขึ้นไป
- อ่านภาษาไทยได้
- มีอีเมล์ส่วนตัว
- สามารถมีเวลาว่างทำงาน วันละ 2-3 ชม.
- มีอุปกรณ์เล่นอินเทอร์เน็ต สามารถทำที่ร้านอินเทอร์เน็ต หรือที่ทำงานได้

หมายเหตุ ตามปริมาณงาน ทำมากได้มากทำน้อยได้น้อย

ที่มา https://chantanajobonline.weebly.com/

ฉลากผลิตภัณฑ์

ที่มา http://www.farmhouse.co.th/article/detail/110?parent=78

ฉลากผลิตภัณฑ์

ที่มา https://pantip.com/topic/36530648

12. แบบบันทึกการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

แบบบันทึกการเรียนรู้
เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

คำถามของกลุ่ม

คำถามที่ 1

.....

.....

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

คำถามที่ 2

.....

.....

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

คำถามที่ 3

.....

.....

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

แก้ไขคำถามที่ไม่ผ่าน

.....

.....

คำถาม

คำถาม	คาดคะเนคำตอบ (ขั้น P)	คำตอบจากการอ่านเนื้อหา (ขั้น R_1)	คำตอบจากการอภิปราย (ขั้น R_2)
คำถามที่ 1			
คำถามที่ 2			
คำถามที่ 3			
คำถามที่ 4			
คำถามที่ 5			
คำถามที่ 6			

คำถาม

คำถาม	คาดคะเนคำตอบ (ขั้น P)	คำตอบจากการอ่านเนื้อหา (ขั้น R_1)	คำตอบจากการอภิปราย (ขั้น R_2)
คำถามที่ 7			
คำถามที่ 8			
คำถามที่ 9			
คำถามที่ 10			
คำถามที่ 11			
คำถามที่ 12			

คำถาม

คำถาม	คาดคะเนคำตอบ (ขั้น P)	คำตอบจากการอ่านเนื้อหา (ขั้น R_1)	คำตอบจากการอภิปราย (ขั้น R_2)
คำถามที่ 13			
คำถามที่ 14			
คำถามที่ 15			
คำถามที่ 16			
คำถามที่ 17			
คำถามที่ 18			

สรุปสาระสำคัญและความรู้จากการอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนผังมโนทัศน์

เกณฑ์การให้คะแนนแบบบันทึกการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. การตั้งคำถาม			
2. การตอบคำถาม			
3. การสรุปเนื้อหา			
4. การประยุกต์ใช้ความรู้			
5. แผนผังมโนทัศน์			
รวม			

เกณฑ์การประเมิน	ระดับ	คุณภาพ	ผลการประเมิน
13 - 15	3	ดี	
9 - 12	2	พอใช้	
5 - 8	1	ปรับปรุง	

13. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนา

.....

.....

.....

ผู้สอน.....

(นายธนวิทย์ กวินธนเจริญ)

แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

<u>คำชี้แจง</u> ๑. ข้อสอบฉบับนี้ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน

๒. ห้ามขีดเขียนข้อความ หรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในข้อสอบ

๓. ส่งข้อสอบพร้อมกระดาษคำตอบคืนกรรมการคุมสอบทุกฉบับ

อ่านฉลากผลิตภัณฑ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

ครีมอาบน้ำ Healthy Skin

เพิ่มความสดใสเปล่งปลั่งให้ผิวด้วยคุณค่าสารสกัดน้ำมันจากดอกคาเมลเลียญี่ปุ่นหนึ่งในน้ำมันบำรุงผิวพรรณที่ดีที่สุดของญี่ปุ่น มีสารสกัดจากธรรมชาติ ที่ช่วยให้ผิวชุ่มชื่น เพลิดเพลินกับกลิ่นหอม ฟองครีมละเอียด มั่นใจพร้อมเผยผิวสวยกระจ่างใสสุขภาพดี

วิธีใช้ : ลูบไล้ให้เกิดฟองครีมทั่วผิวกาย ล้างออกด้วยน้ำ

คำแนะนำ : -มีสารเคมีที่อาจก่อให้เกิดอาการแพ้ -ระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาให้ล้างออกด้วยน้ำสะอาด

-หากมีอาการผิดปกติหรือระคายเคืองผิวให้หยุดใช้และปรึกษาแพทย์

ส่วนประกอบสำคัญ : Water, Glycerin, Meristic Acid, Potassium Hydroxide, Camellia Japanese Seed

1. สารสกัดใดที่ช่วยบำรุงผิวให้กระจ่างใส

ก. กรดโอเลอิก ข. สารต้านอนุมูลอิสระ

ค. มอยส์เจอร์ไรเซอร์ ง. น้ำมันดอกคาเมลเลียญี่ปุ่น

2. ข้อใด**<u>ไม่</u>**ได้กล่าวถึงในฉลากผลิตภัณฑ์ข้างต้น

ก. คุณประโยชน์ ข. ข้อควรระวัง ค. สารเคมีอันตราย ง. การใช้งาน

3. ใครปฏิบัติได้ถูกต้องเมื่อเกิดอาการแพ้ผลิตภัณฑ์ชนิดนี้

ก. ใช้น้ำสะอาดล้างและรับประทานยาแก้แพ้

ข. ล้างส่วนที่แพ้ด้วยน้ำและไปพบแพทย์เฉพาะทาง

ค. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบ

ง. ใช้ผลิตภัณฑ์นี้ต่อเพราะอาจแพ้เพียงครั้งแรกที่ใช้

อ่านฉลากผลิตภัณฑ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-5

ข้อมูลโภชนาการจากฉลากขนมชนิดหนึ่ง

หนึ่งหน่วยบริโภค : 1 ซอง (50 กรัม)

คุณค่าโภชนาการ :

ไขมันทั้งหมด	9 กรัม	โคเลสเตอรอล	0 มิลลิกรัม
โปรตีน	5 กรัม	คาร์โบไฮเดรต	34 กรัม
ใยอาหาร	2 กรัม	น้ำตาล	8 กรัม
โซเดียม	1540 มิลลิกรัม		

ข้อแนะนำในการการเก็บรักษาและบริโภค

-เก็บในที่แห้งและเย็น ปลอดภัยจากแมลงและสัตว์พาหะ

-หลีกเลี่ยงแสงแดด ความร้อน และสารเคมี

-ควรพิจารณาส่วนประกอบสำคัญเพื่อหลีกเลี่ยงอาการแพ้

-บรรจุภัณฑ์นี้ไม่สามารถเข้าไมใครเวฟได้

-บริโภคภายในวันหมดอายุที่ระบุ เมื่อเปิดแล้วควรบริโภคให้หมดภายใน 3 วัน

4. ใครปฏิบัติได้ถูกต้องและเหมาะสมที่สุดตามข้อมูลข้างต้น

ก. มีนรับประทานขนมที่เปิดซองเกิน 3 วัน เพราะไม่มีราขึ้น

ข. เมษรับประทานขนมชนิดนี้ 2 ซองต่อวัน เพราะรับประทานแทนข้าว

ค. สิงห์อยากรับประทานขนมแบบอุ่นจึงเปิดปากซองเล็กน้อยแล้วนำเข้าไมโครเวฟ

ง. ตุลย์เก็บขนมไว้ในตู้เย็นและรับประทานขนมหมดภายใน 2 วันหลังจากเมื่อเปิดซองแล้ว

5. นักเรียนจะเลือกรับประทานอาหารชนิดใดเพื่อให้ได้สารอาหารตามข้อมูลโภชนาการข้างต้น

ก. ข้าวหมูทอด ข. สลัดผักสด ค. ส้มตำปู ง. แกงเขียวหวานไก่

อ่านฉลากผลิตภัณฑ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป มาหม่ำ

มาหม่ำ รสก๋วยเตี๋ยวน้ำตก คัดสรรความอร่อยจากรสชาติที่คนไทยนิยม ปรุงด้วยส่วนผสมลงตัวจาก ใบกระวาน โป๊ยกั๊ก ลูกผักชี และอบเชย จนได้น้ำซุปสูตรเด็ด อร่อยเข้มข้นอร่อยติดใจจนใคร ๆ ก็ต้องร้องว้าว! เข้ากันได้ดีกับเส้นแบนเหนียวนุ่ม ให้มื้อธรรมดาเป็นมื้อพิเศษสำหรับคุณ

ส่วนประกอบที่สำคัญ : แป้งสาลี, น้ำมันปาล์ม, ซอสถั่วเหลือง, เครื่องเทศ (ใบกระวาน โป๊ยกั๊ก ลูกผักชี และอบเชย), เต้าหู้ยี้, เต้าเจี้ยว, โมโนโซเดียมกลูตาเมต, ครีมผง (โปรตีนนม), เจือสีธรรมชาติ, แต่งกลิ่นสังเคราะห์

ข้อมูลสำหรับผู้แพ้อาหาร : มีแป้งสาลี, ถั่วเหลือง, เคซีน (โปรตีนนม)

6. จากข้อความข้างต้น ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

ก. มาหม่ำ รสก๋วยเตี๋ยวน้ำตก คัดสรรความอร่อยจากรสชาติที่คนไทยนิยม

ข. ปรุงด้วยด้วยส่วนผสมลงตัวจากใบกระวาน โป๊ยกั๊ก ลูกผักชี และอบเชย

ค. จนได้น้ำซุปสูตรเด็ด อร่อยเข้มข้นอร่อยติดใจจนใคร ๆ ก็ต้องร้องว้าว!

ง. เข้ากันได้ดีกับเส้นแบนเหนียวนุ่ม ให้มื้อธรรมดาเป็นมื้อพิเศษสำหรับคุณ

7. จากฉลากผลิตภัณฑ์ข้างต้นใช้กลวิธีใดที่เด่นชัดที่สุดในการโน้วน้าวใจ

ก. ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วม ข. ใช้คำที่หนักแน่นและเน้นย้ำ

ค. อ้างอิงถึงบุคคลที่น่าเชื่อถือ ง. ใช้ความสมเหตุสมผลโน้มน้าวใจ

อ่านข้อความโฆษณาต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-9

แชมพูเอเอ

แชมพูสูตรขจัดรังแค มีส่วนผสมของสารคีโตโคนาโซล สารสกัดลาเวนเดอร์ และน้ำมันมะกอก ช่วยให้ผมนุ่มสลวย หมดปัญหาเชื้อราบนหนังศีรษะที่เป็นต้นเหตุของรังแค เพลิดเพลินด้วยกลิ่มหอมดอกไม้ เมืองหนาว พร้อมด้วยนวัตกรรมฟองโฟมพลังแม่เหล็กเข้าถึงทุกซอกมุม

แชมพูบีบี

แชมพูสูตรแก้ปัญหาผมร่วง ด้วยพลังน้ำมันสกัดงาดำ สารสกัดเปเปอร์มินต์ และสารคีโตโคนาโซล ดูแลผมให้แข็งแรงโคนจรดปลาย บอกลาเชื้อราบนหนังศีรษะ รังแค และให้ความรู้สึกเย็นสดชื่นจากสารสกัดธรรมชาติ

8. นักเรียนคิดว่าสารสกัดใดช่วยขจัดเชื้อราบนหนังศีรษะ

ก. น้ำมันมะกอก ข. สารคีโตโคนาโซล

ค. น้ำมันสกัดงาดำ ง. สารสกัดเปเปอร์มินต์

9. แชมพูเอเอมีคุณสมบัติเหมาะสมกับใครที่สุด

ก. นิราผมขาดหลุดร่วงและแห้งเสีย

ข. นิธิหนังศีรษะแห้งและเส้นผมขาดง่าย

ค. นิศามีปัญหาเชื้อราบนหนังศีรษะและผมร่วง

ง. นิกรมีปัญหาผมแห้งและเชื้อราบนหนังศีรษะ

10. เมื่อนักเรียนอ่านข้อความโฆษณาต่อไปนี้ นักเรียนควรตัดสินใจอย่างไรจึงเหมาะสมกับวัยของนักเรียนที่สุด

(1) ไมก้าร์กาแฟที่อุดมไปด้วยสารสกัดจากต้นกระบองเพชร ถั่วขาว และส้มแขก **(2)** ช่วยให้ผิวพรรณกระจ่างใสและยกกระชับสัดส่วน **(3)** ด้วยคุณประโยชน์ที่มากกว่ากาแฟทั่วไปตามท้องตลาด **(4)** อยากสวย อยากขาวใส อยากผอม ดื่มไมการ์สิคะ

ก. สอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เคยดื่มผลิตภัณฑ์นี้มาก่อน

ข. ดื่มผลิตภัณฑ์นี้ควบคู่กับการออกกำลังกายอย่างหนัก

ค. ศึกษาข้อมูลของผลิตภัณฑ์โดยละเอียดเพื่อดื่มอยากถูกวิธี

ง. หันมาออกกำลังกายและรับประทานอาหารอย่างพอดี

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11-12

เตือน "ไข้หวัดใหญ่" ระบาดหนัก

นพ.สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย อธิบดีกรมควบคุมโรค (คร.) กล่าวว่า ช่วงต้นปี 2562 นี้ พบผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวน ประชาชนจึงมีโอกาสเสี่ยงป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ในช่วงฤดูร้อนนี้ได้ ซึ่งในปีนี้ถือว่าฤดูระบาดของโรคมาเร็วกว่าปกติประมาณ 2-3 เดือน ดังนั้น จึงต้องระมัดระวังเป็นพิเศษโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง หากป่วยแล้วจะมีความรุนแรงมากกว่าประชาชนทั่วไป

กรมควบคุมโรค ขอให้ประชาชนดูแลสุขภาพและป้องกันตนเองจากโรคไข้หวัดใหญ่ โดยเฉพาะสถานที่ที่คนอยู่รวมกันจำนวนมาก เนื่องจากอาจเสี่ยงต่อการรับเชื้อได้ง่าย ทั้งนี้โรคไข้หวัดใหญ่สามารถติดต่อจากการสัมผัส**สารคัดหลั่ง** ของผู้ป่วยโดยรับผ่านการไอหรือจามรดกัน หลังจากได้รับเชื้อจะมีอาการคล้ายไข้หวัด แต่จะมีอาการปวดกล้ามเนื้อมากและปวดศีรษะ อ่อนเพลีย แต่สามารถหายเองได้ใน 5-7 วัน หรืออาจเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ เช่น ปอดบวม หายใจลำบาก และอาจทำให้เสียชีวิตได้ ผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้มีโรคประจำตัว และผู้ที่เป็นโรคอ้วน เป็นต้น หากอาการไม่ดีขึ้นภายใน 48 ชั่วโมง ควรรีบพบแพทย์ทันที

สำหรับวิธีการป้องกัน ขอให้ประชาชนยึดหลัก **"ปิด ล้าง เลี่ยง หยุด"** ได้แก่ **ปิด** คือปิดปากและปิดจมูก เมื่อไอหรือจาม ต้องใช้หน้ากากอนามัย ผ้า หรือกระดาษทิชชูปิดปากและจมูกทุกครั้ง **ล้าง** คือ ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่หรือใช้เจลแอลกอฮอล์ เมื่อสัมผัสสิ่งของ เช่น กลอนประตู ลูกบิด ราวบันได **เลี่ยง** คือ หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วย **หยุด** คือ เมื่อป่วยควรหยุดเรียน หยุดงาน แม้จะมีอาการไม่มากก็ควรหยุดพัก รักษาตัวอยู่ที่บ้านจนกว่าจะหายเป็นปกติ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงขอให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากมีอาการข้างต้นให้รีบไปพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยและรับการรักษาที่สถานพยาบาล สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร. 1422

ที่มา ผู้จัดการออนไลน์ https://mgronline.com/qol/detail/9620000038206

11. ใครปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลัก **“ปิด ล้าง เลี่ยง หยุด”**

ก. ศิลาปิดปากและจมูกด้วยหน้ากากอนามัยตลอดเวลาเพื่อป้องกันเชื้อโรค

ข. ภูผาใช้แอลกอฮอล์เจลล้างมือทุกครั้งที่สัมผัสกับสิ่งของที่เป็นของสาธารณะ

ค. วารีไม่เดินทางไปเยี่ยมญาติที่ป่วยเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ที่โรงพยาบาล

ง. นทีหยุดเรียนและเก็บตัวอยู่บ้านเพื่อติดตามข่าวการระบาดของโรค

12. หากนักเรียนมีไข้ ปวดกล้ามเนื้อ และปวดศีรษะ ควรปฏิบัติอย่างไรจึงเหมาะสมที่สุด

ก. รับประทานยาลดไข้เนื่องจากสามารถหายเองได้ภายใน 1 สัปดาห์

ข. นอนพักรักษาตัวโดยไม่รับประทานยาเพื่อให้ร่างกายสร้างภูมิต้านทาน

ค. หยุดพักรักษาตัว รับประทานยาลดไข้ รอดูอาการหากไม่ดีขึ้นจึงไปพบแพทย์

ง. ใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อและรับประทานยาแก้ลดไข้

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13-15

น้ำท่วมขังถนนทุกสายในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์

เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์มีฝนตกหนักส่งผลให้น้ำขังระดับสูงกว่า 10-30 เซนติเมตร สาเหตุประการแรกคือมีเศษขยะ เช่น พลาสติก ใบไม้ กิ่งไม้ ขี้ดิน ขี้เลน เนื่องจากขาดการขุดลอกท่อระบายน้ำ รวมถึงการสร้างท่อระบายน้ำที่มีขนาดเล็กหรือสูงกว่าระดับถนน ทำให้น้ำท่วมขังกว่า 2 ชั่วโมง ซึ่งเจ้าหน้าที่งานบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อระบายน้ำออกจากพื้นที่ท่วมขังอย่างเร่งด่วนซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

นอกจากนี้ฝนที่ตกหนักมีปริมาณน้ำมหาศาลไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ ทั้งยังพัดพาเศษขยะและใบไม้ติดที่ฝาท่อและปากท่อระบายน้ำ แรงดันน้ำสูงดันให้ฝาท่อเผยอเป็นตัวขัดขวางน้ำไหล ส่งผลให้น้ำท่วมขังถนนเลียบชายทะเลถึงระดับเขื่อนกันคลื่นหน้าอ่าวและมวลน้ำยังนำพาขี้เลนเป็นสีดำติดที่ผิวถนน

อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหาข้างต้นอาจเป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หากต้องการความยั่งยืนในการจัดการปัญหา เราอาจต้องทำความเข้าใจกันใหม่ว่าแท้ที่จริงแล้วปัญหานั้นเกิดขึ้นมาจากอะไร และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ นอกจากนั้นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญคือการสร้างจิตสำนึกให้กับทุกภาคส่วนและร่วมกันตั้งเป้าหมายในการแก้ไขปัญหามิใช้ปล่อยให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ที่มา ไทยรัฐออนไลน์ https://www.thairath.co.th/news/local/central/1682033

13. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในข่าวข้างต้น

ก. การสร้างแนวกำแพงใต้พื้นถนน

ข. การอุดตันของพลาสติก กิ่งไม้ และใบไม้

ค. การปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม

ง. การสร้างท่อระบายน้ำที่มีขนาดเล็ก

14. ประเด็นใด**<u>ไม่ได้</u>**กล่าวถึงในข่าวข้างต้น

ก. การแจ้งเตือนภัย ข. แนวทางแก้ปัญหา

ค. สาเหตุของปัญหา ง. สถานที่เกิดเหตุการณ์

15. “การสร้างจิตสำนึกให้กับทุกภาคส่วนและร่วมกันตั้งเป้าหมายในการแก้ไขปัญหามิใช้ปล่อยให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง” ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

ก. น้ำผึ้งหยดเดียว ข. น้ำซึมบ่อทราย

ค. น้ำขึ้นให้รีบตัก ง. น้ำหนึ่งใจเดียว

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16-19

เรื่องเศร้าจากขยะทะเล!!

ทุกวันนี้ เรื่องเศร้าจากขยะทะเลเกิดขึ้นตลอด ไม่ใช่แทบทุกวันแต่มีข่าววันละหลายครั้ง ข่าวที่เศร้าสุดคือสัตว์ใหญ่ที่สุดในโลกตายเพราะขยะทะเล ข่าวที่เศร้ากว่าที่สุดคือเธอไม่ได้ตายเพียงลำพัง เพราะเธอท้องแก่ใกล้คลอด สิ่งที่เกิดจากความไม่รับผิดชอบของมนุษย์ ไม่เพียงปลิดชีวิตแม่ แต่ยังฆ่าลูก ลูกวาฬที่ไม่มีโอกาสลืมตามาดูโลก ไม่มีแม้โอกาสเงยหน้าสบตา เปล่งเสียงเรียกแม่จำเป็นภาษาวาฬ

เราชอบดูหนัง การ์ตูน เราชินกับสัตว์ประหลาดมนุษย์ต่างดาว ทุกตัวโหดร้าย ไล่ฆ่า แต่สัตว์ประหลาดหรือตัวต่างดาวล้วนมีเจตจำนงในการฆ่า เพื่อกิน เพื่อสืบพันธุ์ เพื่อแย่งทรัพยากร หรือเพื่ออะไรสักอย่าง ไม่มีตัวไหนฆ่าเพียงเพื่อความสบายใจ ฆ่าอย่างทารุณเพียงเพราะความเชื่อ

เรากำลังทำตัวยิ่งกว่าสัตว์ประหลาด เรากำลังฆ่าสัตว์ สังหารโลก ทำลายอนาคตลูกหลาน แบบขาดเจตจำนง มันจึงเป็นเรื่องยากที่สุดที่จะแก้ไขหรือหยุดยั้ง คุณจะหยุดฆาตกรที่ยังไม่รู้เลยว่าตัวเองเป็นนักฆ่าคุณจะหยุดเหตุการณ์เช่นนั้นได้อย่างไร?

ต้องยอมรับว่าในเมืองไทยมีเศษอวนอีกมหาศาล ทั้งที่ลอยน้ำและติดปกคลุมอยู่ในแนวปะการังเป็นอาวุธสังหารได้ตั้งแต่ลูกปลาเพิ่งเกิดไปจนถึงแม่วาฬท้องแก่

กรมประมงพยายามดำเนินการเรื่องขยะทะเลที่เป็นเศษอวน ในโครงการ “ทะเลสะอาด” นักดำน้ำเก็บเศษอวนจากที่ลึก อาสาสมัครช่วยกันเก็บเศษอวนชายหาด บางบริษัทเริ่มลงมือนำเศษอวนกลับมารีไซเคิล

แต่สุดท้ายแล้ว ทุกอย่างกลับมาสู่ “เวลา” เวลาว่าเราจะทำทันไหม เวลาว่าเราทุ่มเทพอหรือไม่

เวลาที่กำลังจะหมดไป...เวลาและการฆ่าอันปราศจากเจตจำนง

ที่มา ข่าวสนุก https://www.sanook.com/news/7919074/

16. “แต่สุดท้ายแล้ว ทุกอย่างกลับมาสู่ “เวลา” เวลาว่าเราจะทำทันไหม เวลาว่าเราทุ่มเทพอหรือไม่ เวลาที่กำลังจะหมดไป...เวลาและการฆ่าอันปราศจากเจตจำนง” ผู้เขียนมีความรู้สึกเช่นไร

ก. กังวลใจ ข. หดหู่ใจ ค. เสียใจ ง. ปลงตก

17. ข้อใดเป็นสาระสำคัญย่อหน้าที่ 2

ก. มนุษย์คือสิ่งมีชีวิตที่เลวร้ายที่สุด ข. มนุษย์ทำทุกอย่างอย่างมีจุดมุ่งหมาย

ค. มนุษย์ไม่ต่างอะไรกับสัตว์ประหลาด ง. มนุษย์ย่อมเกิดมากับความปรารถนา

18. ข้อความใดสะเทือนอารมณ์มากที่สุด

ก. ทุกวันนี้เรื่องเศร้าจากขยะทะเลเกิดขึ้นตลอด ไม่ใช่แทบทุกวัน แต่มีข่าววันละหลายครั้ง

ข. คุณจะหยุดฆาตกรที่ยังไม่รู้เลยว่าตัวเองเป็นนักฆ่าคุณจะหยุดเหตุการณ์เช่นนั้นได้อย่างไร?

ค. สัตว์ประหลาดหรือตัวต่างดาว ล้วนมีเจตจำนงในการฆ่า เพื่อกิน เพื่อสืบพันธุ์ เพื่อแย่งทรัพยากร

ง. ลูกวาฬที่ไม่มีโอกาสลืมตามาดูโลก ไม่มีแม้โอกาสเงยหน้าสบตาเปล่งเสียงเรียกแม่จำเป็นภาษาวาฬ

19. นักเรียนจะมีส่วนในการช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร

ก. เลิกใช้สิ่งที่ผลิตจากพลาสติกทุกชนิดอย่างเด็ดขาด

ข. ใช้หลักการ 3R คือ Reuse Reduce และ Recycle

ค. เลิกรับประทานอาหารทะเลทุกชนิดที่จับโดยใช้อวน

ง. งดการนำสัตว์หายาก หรือสัตว์คุ้มครองมาเป็นสัตว์เลี้ยง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20-22

ความขัดแย้งอันยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของเรา

ความประหลาดพิสดารในยุคสมัยของเรานี้ ก็คือ

เรามีอาคารที่สูงตระหง่านขึ้น แต่กลับมีความอดกลั้นที่สั้นลง มีทางด่วนที่กว้างขึ้น แต่กลับมีมุมมองที่แคบลง

เรามีบ้านหลังใหญ่ขึ้น และขนาดครอบครัวที่เล็กลง มีความสะดวกเพิ่มขึ้น แต่มีเวลาน้อยลง

เรามีวุฒิปริญญาเพิ่มขึ้น แต่กลับมีสามัญสำนึกต่ำลง มีความรู้มากขึ้น แต่กลับมีความสามารถตัดสินใจลดลง

มีผู้เชี่ยวชาญหลากหลาย กลับมีปัญหาเพิ่มพูน มียาเพิ่มขึ้น แต่กลับมีสุขภาพที่ย่ำแย่ลง

เราสามารถพิชิตอวกาศนอกโลก แต่ล้มเหลวในการค้นหาภายในตัวเรา

เราสามารถแตกอะตอมออกจากกัน แต่หาได้ลดสลายอคติของเราไม่

เราเรียนรู้ที่จะเร่ง แต่ไม่รู้ที่จะรอ เราวางแผนเพิ่มมากขึ้น แต่สามารถบรรลุได้น้อยลง

นี่เป็นยุคสมัยของอาหารจานด่วน ที่มีการย่อยช้า มีอาหารสารพัดชนิด แต่มีคุณค่าทางอาหารลดลง

เรามีที่อยู่อาศัยซึ่งหรูหรา แต่ครอบครัวที่แตกแยก

ข้อเขียนนี้ คงไม่ได้บอกหนทางไปสู่ความสุข แต่น่าจะเป็นคำถามสำหรับคนเมืองที่วุ่นวายว่า

“กำลังทำอะไรอยู่? เรากำลังหลงลืม อะไรที่มีค่าที่สุดในชีวิตหรือไม่”

ที่มา เขียนโดย จอร์จ คอลลิน แปลโดย bobby (บี)https://lukeworship.wordpress.com/2010/07/07/george-carlin/

20. จากบทความข้างต้นสอนเรื่องใดกับผู้อ่าน

ก. การใช้ชีวิตให้มีคุณค่า ข. การใฝ่หาความสุข

ค. การฝึกความอดทน ง. การเรียนรู้คนรอบข้าง

21. “ข้อเขียนนี้ คงไม่ได้บอกหนทางไปสู่ความสุข แต่น่าจะเป็นคำถามสำหรับคนเมืองที่วุ่นวายว่า “กำลังทำอะไรอยู่? เรากำลังหลงลืม อะไรที่มีค่าที่สุดในชีวิตหรือไม่”” ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร

ก. สั่งสอน ข. ตำหนิ ค. ว่ากล่าว ง. เตือนสติ

22. นักเรียนมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร เพื่อ**ไม่**ให้เกิดปัญหาจากข้อความต่อไปนี้ “เราวางแผนเพิ่มมากขึ้น แต่สามารถบรรลุได้น้อยลง”

ก. ไม่จำเป็นต้องวางแผน เพียงมีความอดทนก็สำเร็จได้

ข. ใช้ความเพียร และวางแผนการดำเนินงานให้รัดกุม

ค. วางเป้าหมายให้สูง และลงมือปฏิบัติอย่างเต็มที่

ง. กำหนดเป้าหมาย วางแผน และลงมือปฏิบัติ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23-26

หายนะแห่งท้องทะเล!

ปัญหาขยะล้นโลกนั้นนับเป็นเรื่องใหญ่ของวงการสิ่งแวดล้อมที่ยังแก้กันไม่ตก และดูเหมือนความหวังในการแก้ไขนั้นจะเริ่มริบหรี่ลงทุกที เมื่อได้ทราบว่า...ขยะที่เราทิ้งนั้นไม่เคยหายไปไหน และมีบางส่วนที่ลอยไปรวมตัวกันกลางมหาสมุทรแปซิฟิก จนกลายเป็นแพขยะขนาดใหญ่ที่เรียกกันว่า Great Pacific Garbage Patch หรือ แพขยะใหญ่แปซิฟิก

จากข้อมูลพบว่า นักวิทยาศาสตร์ได้คำนวณขนาดที่เป็นได้ของแพขยะดังกล่าวซึ่งอาจใหญ่เป็น 2 เท่าของรัฐเท็กซัส (รัฐนี้มีพื้นที่ประมาณ 695,662 ตร.กม.) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามปริมาณการทิ้งขยะของมนุษย์ โดยลักษณะของแพขยะนี้เป็นการรวมตัวของขยะพลาสติก และขยะอื่นที่ถูกกักรวมได้ด้วยกระแสวงวนใหญ่แปซิฟิกเหนือ แต่ถึงจะมีขนาดใหญ่และมีปริมาณหนาแน่น แพขยะนี้ก็ไม่อาจเห็นได้จากดาวเทียม เพราะตัวขยะเกือบทั้งหมดอยู่ใต้หรือใกล้ผิวน้ำจนถูกมองว่าเป็นเนื้อเดียวกับผิวมหาสมุทร

มาถึงตรงนี้หลายคนอาจตั้งคำถามว่าแล้วแพขยะขนาดใหญ่โตนี้มันส่งผลกระทบกับเราอย่างไร หรือจะเป็นแค่ประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่ส่งผลกระทบอะไร งานนี้คงต้องบอกว่า...คิดผิดคิดใหม่ยังทันนะ!?

ถึงจะเป็นแพขยะกลางมหาสมุทรแปซิฟิก และอยู่ห่างไกลประเทศต่าง ๆ หลายพันกิโลกเมตร แต่เพราะกระบวนการเสื่อมสลายด้วยแสง (photo degradation) ของพลาสติกในน้ำทะเล ซึ่งมีความแตกต่างจากการเสื่อมสลายทางชีวภาพ (biodegradation) อย่างมาก เพราะมันเป็นการเสื่อมสลายที่ทำให้ขยะมีชิ้นที่เล็กลงไปเรื่อยๆ แต่ยังคงความเป็นพอลิเมอร์ไว้ และในขณะที่ขยะขนาดจิ๋วเหล่านี้

ล่องลอยอยู่ในทะเล มันได้ถูกส่งต่อเข้าสู่**ห่วงโซ่อาหาร**ของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กใกล้ผิวมหาสมุทร ก่อนที่จะโดนส่งต่อไปยังกระเพาะของสัตว์อื่นที่มีขนาดใหญ่กว่าไปเรื่อย ๆ และในที่สุด...มันก็จะถูกเสิร์ฟมาเป็นส่วนหนึ่งในจานอาหารของเรา

ที่มา http://www.amarintv.com/lifestyle-update/articles-868/211544/

23. เพราะเหตุใดพลาสติกและขยะอื่น ๆ ถึงรวมตัวกันเป็นแพขยะใหญ่แปซิฟิก

ก. เพราะกระแสน้ำแปซิฟิกเหนือที่เคลื่อนที่อย่างคงที่

ข. เพราะมหาสมุทรแปซิฟิกเป็นมหาสมุทรที่มีขนาดใหญ่

ค. เพราะน้ำในมหาสมุทรแปซิฟิกนิ่งจึงทำให้ขยะลอยมารวมกัน

ง. เพราะขยะจากทุกมหาสมุทรลอยมารวมกันที่มหาสมุทรแปซิฟิก

24. เหตุการณ์ใด**<u>ไม่ใช่</u>**ผลกระทบจากแพขยะใหญ่แปซิฟิก

ก. พลาสติกสลายเป็นไมโครพลาสติกสะสมในตัวสัตว์น้ำ

ข. พลาสติกจะจมลงไปยังก้นทะเลและจะไม่ย่อยสลาย

ค. สัตว์น้ำติดในซากขยะพลาสติก เช่น อวน ถุงพลาสติก

ง. สัตว์ทะเลได้รับสารพิษจากการสลายตัวของพลาสติก

25. แนวทางที่ง่ายที่สุดที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เพื่อช่วยปัญหาข้างต้น

ก. เลือกใช้พลาสติกที่ทนต่อการเลื่อมสลายด้วยแสง

ข. หันมาใช้พลาสติกที่ย่อยสลายง่าย เพื่อช่วยธรรมชาติ

ค. ลดการใช้พลาสติกหรือผลิตภัณฑ์ที่มีสาร CFC

ง. เลิกการรับประทานอาหารที่จับมาจากทะเล

26. นักเรียนคิดว่าปัญหาข้างต้นจะส่งผลกระทบกับตัวนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ก. ส่งผล เพราะพลาสติกย่อยสลายและกระจายไปยังแหล่งน้ำทุกแหล่งบนโลก

ข. ส่งผล เพราะพลาสติกย่อยสลายและเข้ามาอยู่ในห่วงโซ่อาหารส่งผ่านมาถึงเรา

ค. ไม่ส่งผล เพราะรับประทานอาหารที่มาจากการเลี้ยงแทนการจับจากทะเล

ง. ไม่ส่งผล เพราะมหาสมุทรกว้างใหญ่เกินกว่าที่เศษพลาสติกที่ย่อยสลายจะมาถึงเรา

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 27-29

ย่อหน้าที่ 1 อาหารจะมีรสชาติอร่อย ว่ากันว่าต้องเหยาะเกลือลงไปสักนิดนั่นเป็นเคล็ด (ไม่) ลับของบรรดาคุณแม่บ้านใช้เสริมเสน่ห์ปลายจวัก ทว่า...เกลือไม่ได้มีประโยชน์เพียงแค่นั้น ถ้ามองลึกเข้าไปในประวัติศาสตร์โลก เกลือเป็นสิ่งมีค่ามากมายมหาศาล ในบางยุคสมัยเกลือมีค่าเทียบเท่าเงินตรา ทำให้เกิดเส้นทางการค้าโลก และเป็นชนวนสงครามในยุคล่าอาณานิคม ฯลฯ

ย่อหน้าที่ 2 ...เป็นเวลาหลายพันปีแล้วที่เกลือเป็นตัวแทนของความมั่งคั่ง พ่อค้าเกลือในแคริบเบียนจะเก็บเกลือไว้ในห้องใต้ดิน ชาวจีน ชาวโรมัน ชาวฝรั่งเศส ชาวเวนิชตระกูลอัพเบิร์ก และ

รัฐบาลอื่น ๆ อีกมากมายได้เก็บภาษีเกลือเพื่อหาเงินในการทำสงคราม มีการจ่ายเกลือเป็นค่าตอบแทนให้แก่ทหาร และบางครั้งก็ให้แก่คนงานด้วย

ย่อหน้าที่ 3 หลายศตวรรษมาแล้วที่ราชสำนักจีนถือว่าเกลือเป็นที่มาของรายได้ของรัฐ มีการค้นพบตำราในจีนที่กล่าวถึงภาษีเกลือเมื่อ 2,000 ปีก่อนคริสตกาล มีการเขียนตำราการบริหารเกลือขึ้นเป็นครั้งแรกชื่อ "ก่วนจื่อ" ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วยสิ่งที่เชื่อว่าเป็นคำแนะนำทางเศรษฐกิจของเสนาบดีคนหนึ่ง ที่มีชีวิตระหว่าง 685-643 ปีก่อนคริสตกาล ที่ให้แก่เจ้าผู้ครองแคว้นฉี โดยกำหนดราคาเกลือให้คงที่ในระดับที่สูงกว่าราคาที่ซื้อมา เพื่อให้รัฐสามารถนำเข้าและขายเกลือเพื่อทำกำไร

ย่อหน้าที่ 4 ...จากจีนข้ามมาที่ประเทศอียิปต์ ชาวอียิปต์ทำเกลือด้วยการนำน้ำทะเลบริเวณปากแม่น้ำไนล์มาทำให้ระเหย และอาจหาซื้อเกลือบางส่วนจากการค้าแถบเมดิเตอร์เรเนียน มีหลักฐานแน่ชัดว่าพวกเขาได้รับเกลือจากการค้ากับแอฟริกา โดยเฉพาะจากลิเบียและเอธิโอเปีย แต่อียิปต์ก็มีทะเลสาบเกลือมากมายหลายชนิด รวมทั้งเกลือป่นที่เรียกว่า "เกลือทางเหนือ" และเกลืออีกชนิดที่เรียกว่า "เกลือแดง" ซึ่งอาจมาจากทะเลสาบใกล้เมืองเมมฟิส นานก่อนศตวรรษที่ 17นักเคมีเริ่มจำแนกและตั้งชื่อเกลือชนิดต่าง ๆ นักเล่นแร่แปรธาตุ หมอ และคนครัวสมัยโบราณรู้ดีอยู่ก่อนแล้วว่าเกลือมีหลายชนิด แต่ละชนิดมีรสชาติและคุณสมบัติทางเคมีแตกต่างกันจึงเหมาะกับงานต่างกัน เช่นเกลือโพแทสเซียมไนเตรตหรือดินประสิวใช้ในการทำระเบิด

ย่อหน้าที่ 5 ชาวอียิปต์พบโซเดียมไบคาร์บอเนตตามธรรมชาติ โดยเรียกว่า นาตรอน ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญสองอย่างที่ใช้ในการเก็บรักษามัมมี่

ย่อหน้าที่ 6 ในแอฟริกาตะวันตกมีการใช้นาตรอนขาวทำเค้กถั่วที่เรียกว่า คูนู เชื่อกันว่านาตรอนในอาหารชนิดนี้มีประโยชน์ในการบำรุงมารดาที่ให้น้ำนมบุตร

ย่อหน้าที่ 7 นาตรอนเหมาะกว่าเกลือในการทำอาหารจากถั่ว เพราะเชื่อกันว่า คาร์บอเนตจะต้านก๊าซ ยังมีการใช้นาตรอนเป็นยารักษากระเพาะอาหารมาจนถึงปัจจุบัน

ผู้เขียน เรืองชัย รักศรีอักษร

27. จากบทความ**<u>ไม่</u>**ได้กล่าวถึงสิ่งใด

ก. ขั้นตอนการผลิตเกลือ ข. ความหลากหลายของเกลือ

ค. ความสำคัญของเกลือ ง. ประโยชน์ของเกลือด้านความงาม

28. ย่อหน้าใดที่สนับสนุนข้อความที่ว่า “เกลือมีค่าเทียบเท่าเงินตรา”

ก. ย่อหน้าที่ 2 ข. ย่อหน้าที่ 3

ค. ย่อหน้าที่ 4 ง. ย่อหน้าที่ 5

29. บทความข้างต้นควรมีชื่อเรื่องอะไร

ก. เกลือ กับความสัมพันธ์ระหว่างชาติ ข. เกลือ บทบาทในหน้าประวัติศาสตร์

ค. เกลือ ผลิตผลจากธรรมชาติ ง. เกลือ กับเส้นทางการค้าใหม่ของโลก

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 30-31

เจ้าที่เจ้าทาง

"เฮีย เดี๋ยวผมเอารถออกไปนะ"

"ลื้อจะไปไหนวะ"

"เอาของที่หักไปทิ้งน่ะสิเฮีย"

"เออ ๆ คราวนี้เยอะไหมวะ"

"ไม่เยอะเฮีย สองสามอัน"

"เออ ๆ รีบไปรีบกลับแล้วกัน เดี๋ยวต้องเอาของไปส่งลูกค้าต่อ"

รถบรรทุกหกล้อขับออกไปจากพรหมศิลป์ศาลพระภูมิ ร้านขายศาลพระภูมิเจ้าใหญ่ในตัวอำเภอ เป็นประจำที่งานทำศาลพระภูมิจะต้องมีบางชิ้นแตกหักและถูกนำไปทิ้งยังที่ดินรกร้างห่างไกล ไม่เพียงแต่ตัวศาลเท่านั้น ยังมีบรรดาม้า ช้าง หรือกระทั่งหุ่นตา-ยายต่าง ๆ ที่เกิดการชำรุดเสียหายถูกนำไปทิ้งรวมอยู่ด้วย

แห้งขับรถขนศาลพระภูมิหักที่ไม่รู้ว่าเป็นเที่ยวที่เท่าไหร่ในชีวิตลูกจ้างร้านผลิตและจำหน่ายศาลพระภูมิของเขา เขาต้องเปลี่ยนที่ทิ้งศาลที่หักพังมาแล้วหลายที่ แต่ละทีเมื่อมีศาลจากพรหมศิลป์ศาลพระภูมิที่เขาเอามาทิ้งไว้แล้ว ก็มักจะมีศาลเก่าจากคนในชุมชนใกล้ ๆ เอามาทิ้งไว้ด้วย นานไปเขาก็ต้องย้ายที่ทิ้งใหม่เพราะที่ตรงนี้จะกลายไปสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่มีคนมากราบไหว้ เป็นเช่นนี้ตลอดมา

วันนี้เขาขับรถผ่านหมู่บ้านริมถนนบายพาสที่เป็นเส้นทางออกไปทางชานเมือง เขามองผ่านถนนที่ทอดผ่านหมู่บ้านแห่งหนึ่งแล้วถอนหายใจเบื่อหน่าย ท้ายหมู่บ้านคือที่สำหรับทิ้งศาลหัก และศาลเก่าที่แห้งเคยเอามาทิ้ง และบัดนี้มันกลายเป็นศาลเจ้าแม่หลังใหม่งดงามไปเสียแล้ว เขาขับรถเลยออกไปอีกหน่อย เลี้ยวเข้าถนนดินไปยังพื้นที่รกร้าง ขนเอาศาลหัก ๆ ที่ขายไม่ได้ของเฮียอ้วนลงทิ้งบนที่ดินร้างผืนนั้น ก่อนจะขึ้นรถขับหกล้อคันเก่าขับกลับมายังร้านพรหมศิลป์ศาลพระภูมิ

ระหว่างทางแห้งได้แต่นึกว่า กว่าเขาจะหมดแรงขับรถ จะต้องเปลี่ยนที่ทิ้งศาลพระภูมิหัก ๆ พวกนี้ไปอีกสักกี่ที่ และจะมีศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ผุดขึ้นในที่ทิ้งขยะเดิมของเขาอีกกี่ศาลกันหนอ

ที่มา ตุลา คำลาว https://www.matichonweekly.com/literature-book/article_13509930. จากเรื่องสะท้อนให้เห็นเรื่องใดสังคมไทยได้เด่นชัดที่สุด

ก. ความเชื่อเรื่องสิ่งเหนือธรรมชาติ

ข. การสร้างกุศลด้วยการสร้างศาล

ค. ชีวิตการทำงานของลูกจ้าง

ง. การคมนาคมนอกเมืองใหญ่

31. หากนักเรียนเป็นเจ้าของร้านพรหมศิลป์ศาลพระภูมินักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดในย่อหน้าสุดท้าย

ก. สร้างศาลพระภูมิในบริเวณที่เป็นจุดทิ้งศาลชำรุด

ข. เปลี่ยนแหล่งที่ทิ้งศาลพระภูมิชำรุดไปเรื่อย ๆ

ค. ทำป้ายประกาศในบริเวณที่เป็นที่ทิ้งศาลชำรุด

ง. ติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดที่สำหรับทิ้งศาลชำรุด

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 32-33

รุ่งเช้าอีกวันหนึ่งผมผละจากกองไฟ ขณะแดดยังหม่นมัวเดินรอบ ๆ ชายป่า หยุดยืนอยู่บนเนินมองดอกไม้ป่าสีม่วงแย้มกลีบบาน ทุกครั้งที่มองดอกไม้ผมรู้สึกสดชื่น ใจพลอยเบิกบานไปกับกลีบดอกสีสันสดใส คิดดูแล้วก็เหมือนธรรมชาติสร้างพรรณไม้เหล่านี้ขึ้นมาเพื่อปลอบประโลมจิตใจมนุษย์ ไม่ก็เจตนาถ่วงดุลความหยาบกระด้างแห่งโลกในอนาคตซึ่งนับวันจะโหดร้าย ทว่าแท้ที่จริงแล้วอาจไม่ได้เป็นเช่นนั้น ทำไมจึงมีดอกไม้ ทำไมดอกไม้ต้องเบ่งบาน เมื่อช่วงเวลาเหมาะสมมาถึง ดอกไม้ทุกช่อแย้มกลีบบาน อาจแสดงถึงความสมบรูณ์แห่งลำต้น รวมถึงความเข้มแข็งของกิ่งก้านและใบ หรืออาจไม่ได้แสดงถึงอะไรเลย ดอกไม้ไม่เคยรู้ว่ามันให้ความสดชื่นแก่โลก แก่ฤดูกาล หรือแก่สายตามนุษย์ มันเบ่งบานตามหน้าที่

จากดอกไม้ป่ามาถึงดวงดาวแห่งค่ำคืน ผมแหงนมองท้องฟ้าโล่งโปร่ง สบตากับดาวดวงสุกใสที่สุด แรงบันดาลใจอยากเขียนบทกวีบ่าท้น เขียนถึงค่ำคืน ลมหนาว พราวน้ำค้าง และรจนาถึงความเปล่าเปลือยอันพิสุทธิ์ของดวงดาว ทว่าฉุกคิดถึงอีกแง่หนึ่งผมกลับมาตั้งคำถามใหม่ ดาวดวงนั้นคงไม่รู้ว่ามีสายตาเฝ้ามอง และรู้สึกเบิกบานกับแสงสกาวของมัน ไม่รับรู้ว่าตัวมันเป็นบ่อเกิดแรงบันดาลใจของศิลปินถูกหยิบไปเปรียบเปรยและเป็นสัญลักษณ์ในด้านต่าง ๆ และมันไม่เคยตั้งคำถามกับตัวเองว่าแต่ละค่ำคืนมันสาดแสงไปที่ไหนบ้าง”

“พวกเขาเพียงแต่ดำเนินไปในวิถีแห่งตน แต่ทว่าวิถีแห่งการดำรงอยู่ของพวกเขาแฝงไว้ทั้งภาระสำคัญและพันธกิจอันยิ่งใหญ่ต่อโลก”

(ประชาคม ลุนาชัย, **นิทานกลางแสงจันทร์**, 2558: 9-20)

32. ใครปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับสาระสำคัญของเรื่อง

ก. วิสิทธิ์ปรับปรุงตัวเพื่อให้อยู่ร่วมกับเพื่อนร่วมห้องเรียนได้ดี

ข. วิพลตั้งใจฝึกฝนเล่นเกมเพื่อให้เป็นนักกีฬา E-Sport

ค. วิฬาร์มุ่งมั่นตั้งใจเรียนเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

ง. วิมลมักไปอ่านหนังสือการ์ตูนที่ห้องสมุดของโรงเรียนอยู่เสมอ

33. จากแนวคิดของเรื่องข้อใดเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคม

ก. คนทุกคนทำตามหน้าที่อย่างเต็มที่ ข. ผู้คนมักละเลยหน้าที่ของตน

ค. สังคมมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน ง. บางคนหลงงมงายในความเชื่อ

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 34-36

กิร ดังได้ยินมา.....

ในยุคที่เวทมนต์ต่าง ๆ ยังเป็นของใช้ได้จริง จะเป็นเพราะความเชื่อของผู้ใช้หรืออะไรก็ตาม ในเมืองเทพนครมีผู้พิพากษาคนหนึ่ง สามารถถอดดวงจักษุแห่งตนออกจากกระบอกตาได้ด้วยเดชแห่งมนต์ ท่านผู้พิพากษารักความเป็นยุติธรรมเป็นชีวิต และรู้จักธรรมชาติแห่งดวงจิตมนุษย์ดีพอที่จะไม่ทะนงในความมั่นคงแห่งดวงจิตของตน เหตุฉะนั้นในเวลาที่ท่านจะเข้าสู่ที่พิจารณาคดี ท่านจึงถอดดวงจักษุทั้งสองข้างออกเสียก่อนแล้วจึงเรียกคู่ความเข้ามาเฉพาะหน้า ทั้งนี้เพื่อเป็นที่แน่ใจว่า ท่านจะไม่ตัดสินคดีด้วยความลำเอียงเพราะเห็นแก่หน้าคู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

การกระทำของท่านนี้เป็นเหตุให้ปวงชนพากันยกย่องท่านอย่างสูง นักกวีพากันแต่งกาพย์กลอนยอเกียรติท่านเท่าที่จะหาคำยอให้เพราะที่สุดได้ นักเทศน์เมื่อเทศน์ถึงความยุติธรรม ก็ยกความเป็นธรรมของท่านผู้พิพากษาขึ้นกล่าวประกอบ ถ้าในเมืองนั้นมีสภาราษฎร์ที่ไม่มีอะไรทำมากไปกว่าออกรัฐบัญญัติเครื่องแต่งตัว ก็คงจะมีผู้แทนทั้งที่เป็นของราษฎร์และของรัฐ ยกความเป็นธรรมของท่านขึ้นอภิปรายกันในสภา และหากว่ามีหนังสือพิมพ์ด้วย ก็คงจะมีนักหนังสือพิมพ์ตะโกนความเป็นธรรมของท่าน จนช่วยลดความเวียนศีรษะของผู้อ่านให้น้อยลง เพราะเรื่องราวของท่านนั้นยืดยาว ทำเอาหน้ากระดาษหมดเปลืองไปจนไม่มีที่เหลือสำหรับประกาศแจ้งความต่าง ๆ

วันหนึ่งอันนับได้ว่าเป็นวันสำคัญของเรื่องนี้ ก่อนจะไปศาล ท่านผู้พิพากษารับประทานอาหารพร้อมกับภรรยา มีอาหารอย่างหนึ่ง ท่านผู้เล่าบ่งชัดว่า ผักเสี้ยนดอง เป็นสิ่งที่ท่านผู้พิพากษาเคยชอบมาก รวมอยู่กับอาหารอื่น ๆ ท่านผู้พิพากษารับประทานผักเสี้ยนดองกับปลาดุกย่าง และน้ำพริก และรับประทานข้าวได้มากกว่าธรรมดา ความติดใจในรสผักเสี้ยนดอง ซึ่งดองอย่างวิเศษเกินกว่าที่เคยรับประทานมาแต่ก่อน ทำให้ท่านถามภรรยาว่าได้มาจากแห่งใด ภรรยาก็ตอบโดยซื่อว่า ซื้อมาจากร้านแม่สะอาด รักตรง

ในวันนั้นเมื่อท่านผู้พิพากษาขึ้นนั่งบัลลังก์และควักดวงตาออกแล้ว นักการก็ขานชื่อคู่ความในคดีแพ่งฯ ซึ่งมี นางโลภ รักลาภ เป็นโจทก์ และนางสะอาด รักตรง เป็นจำเลย

ตลอดเวลาที่ท่านผู้พิพากษาพิจารณาคดี ท่านยังรู้สึกอร่อยรสผักเสี้ยนดองไม่หาย และใจของท่านก็ครุ่นคิดเป็นห่วงนางสะอาดเสียจริง ๆ เมื่อได้สืบพยานถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าพยานโจทก์ให้การไม่สมเหตุสมผล ศาลจึงยกฟ้องความเรื่องนี้เสีย

แต่เมื่อคู่ความออกจากศาลไปแล้ว ท่านผู้พิพากษาจะใส่ดวงตาเข้าที่เดิม ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ ท่านผู้พิพากษาเลยเป็นคนไม่มีดวงตาตลอดชีวิต

(ดอกไม้สด, **ดวงจักษุของท่านผู้พิพากษา**, 2554: 21)

34. ท่านผู้พิพากษาถอดดวงจักษุด้วยเหตุผลใด

ก. เพราะไม่ต้องการจำหน้าของจำเลย

ข. เพราะการตัดสินไม่จำเป็นต้องมองหน้าคู่ความ

ค. เพราะคู่ความไม่ต้องการให้ผู้พิพากษาเห็นหน้า

ง. เพราะการตัดสินจะได้เกิดความยุติธรรม

35. จากย่อหน้าที่ 2 **ไม่**ได้กล่าวถึงข้อใด

ก. พระภิกษุสงฆ์ ข. นักการเมือง

ค. ศิลปิน ง. นักประพันธ์

36. นักเรียนคิดว่า การตัดสินคดีความของนางโลภ รักลาภ และนางสะอาด รักตรง เป็นไปอย่างยุติธรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ก. ยุติธรรม เพราะผู้พิพากษาตัดสินจากหลักฐานที่ปรากฏ

ข. ยุติธรรม เพราะพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีไม่มีความสมเหตุสมผล

ค. ไม่ยุติธรรม เพราะนางสะอาด รักตรงติดสินบนผู้พิพากษาด้วยอาหารที่ท่านชอบ

ง. ไม่ยุติธรรม เพราะหลังการตัดสินผู้พิพากษาไม่สามารถใส่ดวงตากลับคืนได้ ซึ่งต่างจากคดีก่อน ๆ

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 37-40

สายเก็บปืนยาวเข้าตู้นั่งกอดเข่าถอนใจ ทอดสายตาอยู่กับสายน้ำที่ผกผันเหมือนูนับพันนับหมื่นเลื้อยไลในแม่น้ำ เสียงเครื่องยนต์ดังชัดใกล้เข้ามา เรือหางยาวหัวงอน เหมือนมีดดาบแล่นทวนน้ำลัดคุ้งมาเทียบท่าน้ำหน้าบ้าน

ไกลจากหมู่บ้านของสายสู่นาดอนค่อนข้างกันดาร เกือบทั้งหมู่บ้านเป็น**ลูกนา**ของเถ้าแก่โรงเลื่อยในเมือง เมื่อสักแปดเดือนที่ผ่านมาอดีตผู้ใหญ่บ้านชื่ออินสอนได้รวมชาวนาเข้าเป็นกลุ่มแบบเดียวกับเพื่อนชาวนาในตำบลใกล้เคียงเพื่อขอต่อรองลดค่าเช่านาหลายต่อหลายครั้ง เรื่องราวทั้งหลายมาเกี่ยวข้องกับสายเข้าจนได้

ปืนยาวห่อด้วยผ้าวางเป็นเส้นทแยงในตู้ ร่างของสายร้อนผ่าวเหมือนวันที่กลับมาจากล่าเสือปลาครั้งแรกในวัยแรกหนุ่ม เพียงแต่คราวนี้เขาล่าคนแทนเสือปลาด้วยอาวุธชนิดเดียวกันแต่ร้ายแรงกว่า คนที่ถูกเขาล่าชื่อผู้ใหญ่อินสอน! ภาพเสือปลาถลาตะกุยพงหญ้าอย่างเจ็บปวดเมื่อถูกซุ่มยิงลอยเด่นในห้วงคำนึง สำหรับปืนที่มีแรงทำลายยิ่งกว่าหลายเท่า ผู้ใหญ่อินสอนไม่มีโอกาสทุรนทุราย ไม่มีโอกาสนำชาวบ้านแข็งข้อต่อเถ้าแก่โรงเลื่อยอีกแล้ว บ้านนาดอนเหลือเพียงรอยเลือดกับความหวาดกลัวสำหรับลูกนาคนอื่น ๆ

กลางผิวน้ำที่สว่างเรืองใต้ท้องฟ้ามืดมิด มีอะไรบางอย่างเคลื่อนไหวเป็นกลุ่มก้อนสีดำ ลึกลับลมกระพือมาพร้อมกลิ่นคาวแปลก ๆ กลุ่มก้อนสีดำเคลื่อนเข้าหาต้นมะขามอย่างรวดเร็ว ราวกับเศษ

ลวดพุ่งเข้าหาแม่เหล็ก เพียงพริบตา สายได้ประจักษ์แก่สายตาว่ากลุ่มก้อนสีดำคือ งูฝูงใหญ่ มันแข่งกันพุ่งเข้าหาที่ที่เขาพักพิงอยู่อย่างบ้าคลั่ง เขาโถมแรงทั้งหมดสู่ลำแขนทั้งสองข้าง เสือกกายเข้าหาต้นมะขาม ลืมความหนาวเหน็บเจ็บปวดทั้งสิ้น ลมเย็นจัดโหมใบหน้าชาดิก ระยะทางจากตัวเขาถึงต้นมะขามดูช่างไกลเหมือนเดินทางไปสู่ขอบฟ้า

อสรพิษร้ายสีดำเป็นมันปลาบ ตัวแรกที่ถึงพุ่งหัวน่าเกลียดของมันเข้าใส่ขาข้างที่ห้อยเรี่ยผิวน้ำ พิษมหาประลัยแผ่ซ่านจากปลายเท้าถึงแผ่นอกปวดร้าว เขาโผเป็นครั้งสุดท้ายกอด ต้นมะขามไว้แน่น ฟุบอยู่กับเปลือกลื่น ๆ ของมัน หลับตาอย่างวาบหวิว หัวใจเต้นถี่ พยายามชักเท้าให้พ้นน้ำมากที่สุด เสียงทึบเหมือนเหวี่ยงจอบกระทบดินแข็งดังซ้อน ๆ หลายครั้ง ต้นไม้สั่นไหว เหล่าอสรพิษร้ายคงกำลังพุ่งหัวมฤตยูเข้าบดขยี้ต้นมะขาม ช่างบ้าคลั่งอะไรเช่นนี้

เขาก้มมองเจ้าเส้นเชือกแห่งความตาย ดูเหมือนพันธนาการสีดำไว้กับ บางตัวกำลังพยายามเลื้อยไล่ขึ้นมาเรื่อยๆ มันคงใช้เวลาอีกไม่กี่อึดใจที่จะฉีดคา ซ่านในกระแสเลือดของเขา สีดำมะเมื่อมคดเคียวสะท้อนแสงจากท้องฟ้า ทั้งส่งกอง น่าขยะแขยง สายกระเสือกกระสนสู่กิ่งที่สูงขึ้นไป เจ้าเส้นเชือกสีดำมหึมาตามขึ้นมาชิด สายเหลียวมองรอบ ๆ ล้วนปกคลุมด้วยพื้นน้ำ สิ้นหนทางหลบหนี

“ช่วยด้วย” เป็นคำพูดเดียวที่หลุดมาจากเกลียวเขม็งของเส้นประสาทเขาพยายามนึกถึงชื่อของหลาย ๆ คน เสียงขู่ฟ่อดังใกล้เข้ามาพร้อมกลิ่นคาวร้ายกาจ

“อินสอน อินสอน” เขาแผดเสียงแข่งกับลม “ช่วยข้าด้วย! ช่วยข้าด้วย!”

เขาร้องไห้คร่ำครวญ

“ช่วยข้าด้วยเถิด อินสอน.. ข้าขอโทษ ข้าไม่ต้องการฆ่าแก ข้าอยากมีเงิน มีกิน”

พลางกระเสือกกระสนช้าลง ช้าลง

“โอย... อินสอน แกอาจไม่เคยรู้จักข้า แต่ข้ายืนยันว่าเราเป็นเพื่อนกัน ข้ารู้ว่าแกเป็น ใคร แต่ทำไมข้ายังทำได้ **ข้าอ่อนแอเกินไป**”

เสียงคนพูดแว่วมาพร้อมกับเสียงพายกระทบข้างเรือ ขณะอสรพิษคืบคลานใกล้เข้ามา สายปีนป่ายเปะปะขึ้นไป เสียงแว่วๆ ทำให้เขามีความหวังขึ้นมาบ้าง ลมยังพัดสม่ำเสมอผ่าน กิ่งมะขามดังหวีดหวิวบาดความรู้สึก เสียงพายกระทบข้างเรือดังโอบเข้ามารอบทิศ กระชับ ใกล้เข้ามาใกล้เข้ามา

“ช่วยด้วย” ด้วยลำคอแห้งผากกับความหวังครั้งสุดท้าย

ไม่มีเสียงตอบ เสียงพายกระทบข้างเรือลึกๆ ดังชัดเจนเหมือนดังอยู่ข้างหู

“ใคร... นั่นใคร?”

มีเสียงตอบมารอบด้าน

“อินสอน” ...“อินสอน” ฯลฯ

สายเพ่งมองคนรูปร่างผอมแกร่ง ผิวคล้ำอย่างคนกรำงานหนัก ทุกคนกำลังพายเรือตรงเข้ามา มีซากงูอยู่ในเรือทุกลำ ทุกคนมีใบหน้าเหมือนอินสอน

“คนถือหางไถอย่างข้าไม่เคยตาย สาย แกจะกลัวมันทำไม ไอ้งูนรกพรรค์นั้น? สู้มันสิ ต้องกล้า ถ้าไม่สู้ แกก็ตายตั้งแต่วันแรกที่จับหางไถแล้ว สาย”

เสียงของอินสอนดังมาจากอีกทิศหนึ่ง

“ข้าบอกแล้วว่า คืนใดคืนหนึ่งต้องออกอาละวาด มันเลื้อยมาจากเมืองใหญ่ อาละวาด มานานแล้ว เพียงแต่เรานอนหลับมานานจนไม่รู้ว่าเพื่อนของเรากำลังตายไปคืนละหลาย ๆ คน”

“รวมกันไว้ งูพวกนี้จะทำลายเราไม่ได้”

อินสอนนับพันนับหมื่นในเรือบดพร้อมกันพุ่งหัวเรือเข้าสู่กลุ่มอสรพิษสีดำ คือกองทัพที่เหล่าอสรพิษหวาดกลัว

สายลมค่อยเริ่มอบอุ่น สงบสงัด สายน้ำลดความเชี่ยวลงและท้องฟ้าเริ่มทอแสง...

สายลืมตาโพลง เหงื่อชุ่มฝ่ามือ เหนียวหนืดทั้งแผ่นหลังและเสื่อหอบหัวใจเต้นถี่ เขาพึมพำแล้วแกะปืนยาวจากห่อผ้า ลำกล้องโลหะสะท้อนแสงดาวในความมืด เย็น ซีดเหมือนศพ ภาพต่าง ๆ ลอยเข้ามาในความทรงจำเป็นระลอกคลื่น เขากัดกรามแน่นแล้วถอน ใจ ขณะความเงียบตกตะกอนอยู่ในความมืด

เขามองไปทางเด็ก ๆ ที่นอนเรียงกันเป็นแถว ร่างน้อย ๆ หลับสนิทด้วยวัยกำลังกิน กำลังนอน เจ้าขวัญตะแคงตัวส่งเสียงละเมอ ฟังคล้ายเสียงภูไกลจากขอบฟ้า

“แม่... แม่... หิวข้าว”

สายกระชับปืนในมือ หายใจเข้าทรวงลึก พรุ่งนี้ปากกระบอกปืนจะหันกลับ

(วัฒน์ วรรลยางกูร, **งูกินนา**, 2554: 141-145)

37. “**ข้าอ่อนแอเกินไป**” จากคำพูดนี้สายอ่อนแอให้กับสิ่งใด

ก. อิทธิพลท้องถิ่น ข. อำนาจเงิน

ค. อคติส่วนตัว ง. ความกลัวในใจ

38. “คนถือหางไถอย่างข้าไม่เคยตาย สาย แกจะกลัวมันทำไม ไอ้งูนรกพรรค์นั้น? สู้มันสิ ต้องกล้า ถ้าไม่สู้ แกก็ตายตั้งแต่วันแรกที่จับหางไถแล้ว สาย” ข้อใดคือจุดประสงค์ของข้อความข้างต้น

ก. เตือนสติ ข. ต่อว่า ค. ตักเตือน ง. ตัดพ้อ

39. “สายกระชับปืนในมือ หายใจเข้าทรวงลึก พรุ่งนี้ปากกระบอกปืนจะหันกลับ” ข้อความนี้สรุปได้ว่าอย่างไร

ก. สายถือปืนเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ ข. สายตั้งใจเก็บกระบอกปืนในที่เดิม

ค. สายจับปืนก็คิดได้ว่าความตายอยู่ใกล้ตัว ง. สายถือปืนและเลือกที่จะเดินในเส้นทางเดิม

40. ข้อความตอนใดเป็นการเตือนสติได้เด่นชัดที่สุด

ก. คืนใดคืนหนึ่งต้องออกอาละวาด มันเลื้อยมาจากเมืองใหญ่ อาละวาด มานานแล้ว

ข. คนถือหางไถอย่างข้าไม่เคยตาย สาย แกจะกลัวมันทำไม ไอ้งูนรกพรรค์นั้น?

ค. สายกระชับปืนในมือ หายใจเข้าทรวงลึก พรุ่งนี้ปากกระบอกปืนจะหันกลับ

ง. สู้มันสิ ต้องกล้า ถ้าไม่สู้ แกก็ตายตั้งแต่วันแรกที่จับหางไถแล้ว สาย

****

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 ที่จัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของนักเรียน

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

รายการประเมิน	**ระดับความคิดเห็น**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
1. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
1. ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เป็นลำดับขั้น สามารถปฏิบัติได้					
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรมได้					
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอข้อมูล					
4. นักเรียนได้ใช้ความคิดทุกครั้งที่ได้รับการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS					
5. นักเรียนได้รู้จักการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ					
2. ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้					
1. นักเรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS					
2. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีม					
3. นักเรียนรู้สึกว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นการท้าทายความสามารถ					
4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมได้อย่างเป็นระบบ					
5. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS					
1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ					
2. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสินและประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล					
3. นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ					
4. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดจากการระดมความคิด					
5. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านอย่างมีจารณญาณไปใช้แสวงหาความรู้ตามแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้					

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	**ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ**			**∑R**	**IOC**
	คนที่ 1	**คนที่ 2**	**คนที่ 3**		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านโฆษณาและฉลากผลิตภัณฑ์อย่างมีวิจารณญาณ (จำนวน 3 คาบ)					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
3. เนื้อหา					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1
4.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
6. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ (จำนวน 2 คาบ)					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
3. เนื้อหา					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1
4.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
6. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ (จำนวน 2 คาบ)					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
3. เนื้อหา					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1
4.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
6. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ (จำนวน 3 คาบ)					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
3. เนื้อหา					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
3.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1
4.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
6. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1

ตารางที่ 13 ผลรวมค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)	ความหมาย
1	1	ใช้ได้
2	1	ใช้ได้
3	1	ใช้ได้
4	1	ใช้ได้

ตารางที่ 14 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	0	+1	+1	2	0.67
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	0	+1	+1	2	0.67
13	0	+1	+1	2	0.67
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	3	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	0	+1	+1	2	0.67

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1
31	+1	+1	+1	3	1
32	+1	+1	+1	3	1
33	+1	+1	+1	3	1
34	+1	+1	+1	3	1
35	0	+1	+1	2	0.67
36	+1	+1	+1	3	1
37	+1	+1	+1	3	1
38	0	+1	+1	2	0.67
39	0	+1	+1	2	0.67
40	+1	+1	+1	3	1
41	+1	+1	+1	3	1
42	+1	+1	+1	3	1
43	0	+1	+1	2	0.67
44	+1	+1	+1	3	1

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
45	+1	+1	+1	3	1
46	+1	+1	+1	3	1
47	+1	+1	+1	3	1
48	+1	+1	+1	3	1
49	+1	+1	+1	3	1
50	+1	+1	+1	3	1
51	+1	+1	+1	3	1
52	+1	+1	+1	3	1
53	+1	+1	+1	3	1
54	+1	+1	+1	3	1
55	+1	+1	+1	3	1
56	+1	+1	+1	3	1
57	+1	+1	+1	3	1
58	+1	+1	+1	3	1
59	+1	+1	+1	3	1
60	+1	+1	+1	3	1
61	+1	+1	+1	3	1
62	0	+1	+1	2	0.67

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
63	+1	+1	+1	3	1
64	+1	+1	+1	3	1
65	+1	+1	+1	3	1
66	+1	+1	+1	3	1
67	+1	+1	+1	3	1
68	+1	+1	+1	3	1
69	+1	+1	+1	3	1
70	+1	+1	+1	3	1
71	+1	+1	+1	3	1
72	+1	+1	+1	3	1
73	+1	+1	+1	3	1
74	+1	+1	+1	3	1
75	+1	+1	+1	3	1
76	+1	+1	+1	3	1
77	+1	+1	+1	3	1
78	+1	+1	+1	3	1
79	+1	+1	+1	3	1
80	0	+1	+1	2	0.67

ตารางที่ 15 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบวัดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์				แบบวัดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์			
ข้อ	**p**	**r**	**คุณภาพข้อสอบ**	**ข้อ**	**p**	**r**	**คุณภาพข้อสอบ**
1	0.75	0.58	ใช้ได้	21	0.65	0.64	ใช้ได้
2	0.80	0.47	ใช้ได้	22	0.70	0.59	ใช้ได้
3	0.78	0.55	ใช้ได้	23	0.75	0.31	ใช้ได้
4	0.68	0.57	ใช้ได้	24	0.60	0.57	ใช้ได้
5	0.65	0.40	ใช้ได้	25	0.65	0.38	ใช้ได้
6	0.75	0.35	ใช้ได้	26	0.58	0.40	ใช้ได้
7	0.73	0.32	ใช้ได้	27	0.70	0.38	ใช้ได้
8	0.63	0.37	ใช้ได้	28	0.63	0.45	ใช้ได้
9	0.73	0.42	ใช้ได้	29	0.60	0.41	ใช้ได้
10	0.75	0.67	ใช้ได้	30	0.73	0.40	ใช้ได้
11	0.78	0.32	ใช้ได้	31	0.65	0.34	ใช้ได้
12	0.75	0.74	ใช้ได้	32	0.73	0.49	ใช้ได้
13	0.65	0.44	ใช้ได้	33	0.58	0.62	ใช้ได้
14	0.68	0.37	ใช้ได้	34	0.78	0.35	ใช้ได้
15	0.63	0.42	ใช้ได้	35	0.80	0.37	ใช้ได้
16	0.63	0.44	ใช้ได้	36	0.68	0.52	ใช้ได้
17	0.75	0.39	ใช้ได้	37	0.78	0.40	ใช้ได้
18	0.58	0.42	ใช้ได้	38	0.65	0.41	ใช้ได้
19	0.75	0.46	ใช้ได้	39	0.73	0.63	ใช้ได้
20	0.60	0.56	ใช้ได้	40	0.68	0.70	ใช้ได้

ตารางที่ 16 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. การวางแผนในการทำงาน					
1.1 นักเรียนกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1
1.2 นักเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1
1.3 นักเรียนประชุมวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1
2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน					
2.1 นักเรียนช่วยกันคิดระดมสมอง	+1	+1	+1	3	1
2.2 นักเรียนประสานงานกันอย่างอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1
2.3 นักเรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	3	1
3. การแสดงความคิดเห็น					
3.1 นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อทีม	+1	+1	+1	3	1
3.2 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในทีม	+1	+1	+1	3	1
3.3 นักเรียนแสดงความสนใจต่อการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	+1	+1	+1	3	1
3.4 นักเรียนกระตุ้นให้สมาชิกในทีมแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	3	1
3.5 นักเรียนแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	3	1
4. ความสนใจในการทำงาน					
4.1 นักเรียนกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1
4.2 นักเรียนค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์เสนอต่อทีม	+1	+1	+1	3	1
4.3 นักเรียนไม่กระทำสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1
5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
5.1 นักเรียนเข้าใจหน้าที่ของตนในการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	3	1
5.2 นักเรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	3	1
5.3 นักเรียนเคารพและไม่ก้าวก่ายหน้าที่ของผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1
6. การนำเสนอผลงาน					
6.1 นักเรียนนำเสนอผลงานด้วยวิธีที่น่าสนใจ	+1	+1	+1	3	1
6.2 นักเรียนใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1
6.3 นักเรียนใช้เวลาในการนำเสนอได้เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1

ตารางที่ 17 ผลรวมค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)	ความหมาย
1. การวางแผนในการทำงาน		
1.1 นักเรียนกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงาน	1	ใช้ได้
1.2 นักเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	1	ใช้ได้
1.3 นักเรียนประชุมวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงาน	1	ใช้ได้
2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน		
2.1 นักเรียนช่วยกันคิดระดมสมอง	1	ใช้ได้
2.2 นักเรียนประสานงานกันอย่างอย่างเป็นระบบ	1	ใช้ได้
2.3 นักเรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1	ใช้ได้
3. การแสดงความคิดเห็น		
3.1 นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อทีม	1	ใช้ได้
3.2 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในทีม	1	ใช้ได้
3.3 นักเรียนแสดงความสนใจต่อการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	1	ใช้ได้
3.4 นักเรียนกระตุ้นให้สมาชิกในทีมแสดงความคิดเห็น	1	ใช้ได้
3.5 นักเรียนแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	1	ใช้ได้
4. ความสนใจในการทำงาน		
4.1 นักเรียนกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	1	ใช้ได้
4.2 นักเรียนค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์เสนอต่อทีม	1	ใช้ได้
4.3 นักเรียนไม่กระทำสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	1	ใช้ได้
5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย		
5.1 นักเรียนเข้าใจหน้าที่ของตนในการทำงานเป็นทีม	1	ใช้ได้
5.2 นักเรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามเป้าหมาย	1	ใช้ได้
5.3 นักเรียนเคารพและไม่ก้าวก่ายหน้าที่ของผู้อื่น	1	ใช้ได้
6. การนำเสนอผลงาน		
6.1 นักเรียนนำเสนอผลงานด้วยวิธีที่น่าสนใจ	1	ใช้ได้
6.2 นักเรียนใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	1	ใช้ได้
6.3 นักเรียนใช้เวลาในการนำเสนอได้เหมาะสม	1	ใช้ได้

ตารางที่ 18 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			∑R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
1. ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เป็นลำดับขั้น สามารถปฏิบัติได้	+1	+1	+1	3	1
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรมได้	+1	+1	+1	3	1
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอข้อมูล	+1	+1	+1	3	1
4. นักเรียนได้ใช้ความคิดทุกครั้งที่ได้รับการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	+1	+1	+1	3	1
5. นักเรียนได้รู้จักการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1
2. ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้					
1. นักเรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	+1	+1	+1	3	1
2. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	+1	+1	+1	3	1
3. นักเรียนรู้สึกว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นการท้าทายความสามารถ	+1	+1	+1	3	1
4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมได้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1
5. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	+1	+1	+1	3	1
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS					
1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	3	1
2. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสินและประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	3	1
3. นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1
4. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดจากการระดมความคิด	+1	+1	+1	3	1
5. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านอย่างมีจารณญาณไปใช้แสวงหาความรู้ตามแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1

ตารางที่ 19 ผลรวมค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)	ความหมาย
1. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้		
1. ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS เป็นลำดับขั้น สามารถปฏิบัติได้	1	ใช้ได้
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรมได้	1	ใช้ได้
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอข้อมูล	1	ใช้ได้
4. นักเรียนได้ใช้ความคิดทุกครั้งที่ได้รับการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	1	ใช้ได้
5. นักเรียนได้รู้จักการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	1	ใช้ได้
2. ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้		
1. นักเรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	1	ใช้ได้
2. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	1	ใช้ได้
3. นักเรียนรู้สึกว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นการท้าทายความสามารถ	1	ใช้ได้
4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมได้อย่างเป็นระบบ	1	ใช้ได้
5. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	1	ใช้ได้
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS		
1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	1	ใช้ได้
2. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสินและประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	1	ใช้ได้
3. นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ	1	ใช้ได้
4. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดจากการระดมความคิด	1	ใช้ได้
5. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านอย่างมีจารณญาณไปใช้แสวงหาความรู้ตามแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
การตรวจสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 20 แสดงคะแนนความสามารถก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	คะแนน		ค่าความต่าง	ลำดับที่	คะแนน		ค่าความต่าง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน			ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1	21	27	+6	23	26	34	+8
2	26	32	+6	24	19	29	+10
3	14	22	+8	25	30	35	+5
4	18	25	+7	26	25	32	+7
5	9	20	+11	27	22	30	+8
6	31	36	+5	28	25	31	+6
7	31	37	+6	29	32	37	+5
8	11	23	+12	30	32	38	+6
9	25	33	+8	31	23	31	+8
10	22	28	+6	32	9	19	+10
11	20	28	+8	33	18	27	+9
12	24	30	+6	34	24	31	+7
13	25	31	+6	35	16	24	+8
14	19	26	+7	36	29	35	+6
15	34	38	+4	37	22	31	+9
16	20	28	+8	38	22	29	+7
17	25	30	+5	39	18	28	+10
18	17	26	+9	40	22	29	+7
19	25	33	+8	**รวม**	913	1,205	
20	33	37	+4	$\bar{X}$	22.83	30.13	
21	25	34	+9	**S.D.**	6.16	4.78	
22	24	31	+7	**t**	-5.92		

ตารางที่ 21 วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 จำนวน 6 กลุ่ม

กลุ่มที่	1. การวางแผนในการทำงาน			2. การให้ความร่วมมือในการทำงาน			3. การแสดงความคิดเห็น					4. ความสนใจในการทำงาน			5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			6. การนำเสนอผลงาน			รวม (90 คะแนน)	เฉลี่ย (3 คะแนน)
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	5.3	6.1	6.2	6.3		
1	3.00	3.00	2.50	3.00	2.75	2.50	3.00	2.25	2.75	2.75	2.75	3.00	3.00	2.50	3.00	2.75	3.00	2.50	2.75	3.00	55.75	2.79
2	2.75	3.00	2.50	2.75	2.75	2.25	2.50	2.50	2.25	2.50	2.00	2.25	2.00	2.00	2.25	1.75	2.75	2.25	2.25	2.50	47.75	2.39
3	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	2.75	3.00	2.75	3.00	2.50	3.00	3.00	2.75	3.00	3.00	3.00	3.00	2.75	3.00	3.00	58.50	2.93
4	3.00	3.00	2.50	2.75	3.00	2.50	2.75	2.50	2.50	2.25	2.00	2.50	2.50	2.50	2.50	2.00	2.75	2.50	2.50	2.75	51.25	2.56
5	2.50	3.00	2.25	2.75	2.50	2.00	2.00	2.50	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.25	1.75	2.75	2.25	2.00	2.50	45.00	2.25
6	3.00	3.00	2.50	3.00	3.00	2.50	2.75	2.25	2.50	2.25	2.75	2.75	3.00	2.50	3.00	2.50	3.00	2.50	2.75	3.00	54.50	2.73
รวม	50.50			48.75			74.50					45.25			47.00			46.75			312.75	2.62
เฉลี่ย (3 คะแนน)	2.81			2.71			2.48					2.51			2.61			2.60				2.62
S.D.	0.41			0.54			1.33					1.18			1.03			0.78				0.88
ระดับคุณภาพ	ดี			ดี			พอใช้					ดี			ดี			ดี				ดี

ประเมินผลโดยครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 เรื่อง

ตารางที่ 22 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	5	4	3	2	1			
1. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้								
1. ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RSเป็นลำดับขั้นสามารถปฏิบัติได้	24	12	4	-	-	4.50	0.67	มากที่สุด
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรมได้	30	8	2	-	-	4.70	0.56	มากที่สุด
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอข้อมูล	25	10	5	-	-	4.50	0.71	มากที่สุด
4. นักเรียนได้ใช้ความคิดทุกครั้งที่ได้รับการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	28	10	1	1	-	4.63	0.66	มากที่สุด
5. นักเรียนได้รู้จักการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	22	13	4	1	-	4.40	0.77	มาก
เฉลี่ยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	**129**	**53**	**16**	**2**	**-**	**4.55**	**0.68**	**มากที่สุด**
2. ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้								
1. นักเรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	30	10	-	-	-	4.75	0.43	มากที่สุด
2. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	27	10	3	-	-	4.60	0.62	มากที่สุด
3. นักเรียนรู้สึกว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นการท้าทายความสามารถ	24	12	3	1	-	4.48	0.74	มาก
4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมได้อย่างเป็นระบบ	23	15	2	-	-	4.53	0.59	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	31	6	3	-	-	4.70	0.60	มากที่สุด
เฉลี่ยบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้	**135**	**53**	**11**	**1**	**-**	**4.61**	**0.61**	**มากที่สุด**
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS								
1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	29	8	3	-	-	4.65	0.61	มากที่สุด
2. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสินและประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	31	9	-	-	-	4.78	0.42	มากที่สุด
3. นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ	25	13	2	-	-	4.58	0.59	มากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	5	4	3	2	1			
4. นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดจากการระดมความคิด	25	8	5	2	-	4.40	0.89	มาก
5. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านอย่างมีจารณญาณไปใช้แสวงหาความรู้ตามแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้	23	10	6	1	-	4.38	0.83	มาก
เฉลี่ยด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS	**133**	**48**	**16**	**3**	**-**	**4.56**	**0.70**	**มากที่สุด**

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายธนวิทย์ กวินธนเจริญ
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2531
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
วุฒิการศึกษา	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
	โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
	ระดับปริญญาตรี
	วิชาเอกภาษาไทย (กศ.บ. 5 ปี) คณะมนุษยศาสตร์
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
	กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
	วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	49 หมู่ 4 ตำบลไทรงาม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130